

AGATHA CHRISTIEOVÁ

Britská spisovatelka Agatha Christieová je patrně na celém světě nejoblíbenější a také nejplodnější autorkou současné detektivky. Zemřela nedávno v pětaosmdesáti letech a za svůj dlouhý život stačila napsat přes osmdesát románů a značný počet povídek a divadelních her. Její knihy byly vydány ve více než 350 miliónech výtisků.

Agatha Christieová používala ve svých detektivkách nejrozumnějších postav detektivů, Tommyho Beresforda s jeho ženou Pentličkou, Harleyho Quina, Parkera Pyna a hlavně svých nejmilejších hrdinů, Hercula Poirota a slečny Marplové, ale dovedla napsat i detektivní román bez detektiva, kterého v minimální míře nahrazuje ke konci knihy nevýznamný člen policie. Cyankáli v šampaňském patří k tomuto typu. Základním motivem je vražda pro peníze, ke které došlo při oslavě narozenin krásné Rosemary Bartonové. Rok po její smrti vzpomíná na Rosemary šest lidí, kteří se účastnili tehdejšího večírku a kteří zůstávají podezřelí. Každý z nich má nějaký vztah k mrtvé i důvod přát si její smrt. Šest kapitol, v nichž zúčastnění evokují minulost a spojují ji s přítomností, patří k nejzdařilejším charakteristikám, jaké kdy vyšly z pera Agathy Christieové. A zároveň příběh pokračuje a rychle se rozvíjí zápletka. Více než po roce je repríza večírku — oslava narozenin osmnáctileté Rosemariny sestry, již jsou přítomni též hosté a která končí novou tragédií. Příběh je důvtipně koncipován, do poslední chvíle je podezíráno mnoho osob, až se vrah sám chytne do nastražené léčky. Tato detektivka, přestože v ní nevystupuje hrdina detektiv, patří k nejpoutavějším příběhům Agathy Christieové.

Agatha Christie

CYANKÁLI

V ŠAMPAŇSKÉM

ČESKOSLOVENSKÝ SPISOVATEL PRAHA
EDICE SPIRÁLA

Přeložila Eva Ruxová

© 1944 by The Curtis Publishing Company

© 1945 by Agatha Christie Mallowan

Originál English title: Sparkling Cyanide

Translation © Eva Ruxová 1980

Illustrations © Pavel Sivko 1980

Osoby

Iris Marleová

Získala sestřinou smrtí pěkné peníze a nepěkné vzpomínky

Rosemary Bartonová

Krasavice, která byla usmrcena hrozným způsobem — otrávena kyanidovým koktajlem

Anthony Browne

Všem podezřelý muž s nejasnou minulostí, kterou Rosemary, jak si myslela, odhalila

George Barton

Pohodlný manžel za Rosemarina života a zmatený mstitel po její smrti

Lucilla Drakeová

Dáma ochotně hovořící o všem možném, ale nejraději o svém synovi, který dovedně využíval její slabosti.

Lady Alexandra Farradayová

Za její chladnou, nepohnutou tvář se skrývala prudká vášeň, která byla zřejmá všem, jen ne manželovi

Ruth Lessingová

Schopná sekretářka, která se neprovdala za svého šéfa — a která neměla ráda dívku, jež si ho vzala

Victor Drake

Černá ovce v rodině, mladý muž klamající své příbuzenstvo

Stephen Farraday

Jeho život byl veřejně známý a bezúhonný, jeho kariéra nadějného poslance byla zajištěna — dokud nepoznal Rosemary Bartonovou

Plukovník Race

Honil zločince z Anglie až do Indie a hodlal i tentokrát mít úspěch

Vrchní inspektor Kemp

Považoval za samozřejmost, že mu připadají případy neobyčejně delikátní, s širokým ohlasem na veřejnosti nebo neobyčejně významné

Pedro Morales

O vraždě, jíž byl svědkem, vypovídal nejasně, což bylo v jeho situaci pochopitelné

Christine Shannonová

Platinová blondýnka s dětskou tváří, která se nudila se svým černo vlasým Romeem a byla proto znamenitou svědkyní

Betty Archdaleová

Postavení komorné jí dovo lovalo využívat pozoruhodných pozorovacích schopností — prostřednictvím klíčových dírek a nedověřených dveří

**Šest lidí myslelo
na Rosemary Bartonovou,
která zemřela
před necelým rokem**

KNIHA I

ROSEMARY

„Jak zahnat vzpomínku,
jež tane mi před očima?“

KAPITOLA 1

IRIS MARLEOVÁ

I

Iris Marleová přemýšlela o své sestře Rosemary.

Téměř rok se úmyslně snažila odhánět od sebe pomyšlení na Rosemary. Nechtěla vzpomínat.

Bylo to příliš bolestné — příliš hrozné!

Ten obličej zmodralý jedem, ty křečovitě zaťaté prsty...

Ten rozdíl mezi veselou, krásnou Rosemary den předtím a tou potom... Nu, možná že nebyla den předtím právě veselá. Prodělala chřipku — byla skleslá, vyčerpaná... jak se o tom mluvilo při soudním vyšetřování. Iris sama tomu přikládala váhu. Vysvětlovalo to přece Rosemarinu sebevraždu, ne?

Jakmile bylo soudní vyšetřování skončeno, Iris se úmyslně snažila vypudit celou tu věc z mysli. K čemu bylo dobré vzpomínat? Na všechno zapomenout! Zapomenout na celou tu hroznou událost.

Teď si však uvědomila, že vzpomínat musí. Musí se vmyslet zpátky do minulosti... pečlivě se upamatovat na každou zdánlivě nepatrnou, bezvýznamnou událost ...

Ten zvláštní rozhovor s Georgem včera večer nezbytně vyžadoval, aby vzpomínala.

Bylo to tak nečekané, tak ji to vyděsilo. Počkat — bylo to opravdu tak nečekané? Nebyly tu předtím nějaké náznaky? Georgeova rostoucí zamyšlenost, roztržitost, jeho nevysvětlitelné jednání — nu, byl zkrátka divný, jinak se to říct nedá! Všechno to vedlo k onomu okamžiku včera večer, kdy ji zavolał do pracovny a vytáhl ze zásuvky psacího stolu dopisy.

Takže teď se tomu nedalo zabránit. Musí myslet na Rosemary — musí vzpomínat.

Na Rosemary — na svou sestru...

S úlekem si Iris náhle uvědomila, že je to poprvé v životě, co o Rosemary vůbec přemýšlela. To jest, přemýšlela o ní objektivně, jako o člověku.

Přijímala vždycky Rosemary bez přemýšlení. Nepřemýšlíte o matce nebo o otci, o sestře nebo o tetě. Ti prostě existují v nepochybných příbuzenských vztazích.

Nemyslíte na ně jako na lidi. Neptáte se ani, jací jsou.

Jaká byla Rosemary?

To teď může být velmi důležité. Může na tom hodně záviset. Iris se ponořila zpátky do minulosti. Když ona a Rosemary byly ještě dětmi...

Rosemary byla o šest let starší.

Vynořovaly se útržky minulosti — krátké záběry — letmé výjevy. Ona sama jako malé dítě, jak jí chléb a mléko, a Rosemary, pyšná na své copánky, se učí u stolu.

Jedno léto u moře — Iris závidějící Rosemary, kteří je „velká“ a umí plavat!

Rosemary v penzionátu — přijíždějící na prázdniny domů. Pak ona sama ve škole a Rosemary dokončující své „vzdělání“ v Paříži. Školačka Rosemary — neohrabaná, samá ruka, samá noha. Rosemary jako mladá dáma vracející se z Paříže, s jakousi novou, podivnou, zarážející elegancí, Rosemary mluvící měkkým hlasem, půvabná, pohupující se v bocích, s vlnivými pohyby, s rudě zlatými kaštanovými vlasy a s velkýma temně modrýma očima v rámci černých řas. Vzrušující, nádherné stvoření vyrostlé v jiném světě!

Od té doby se vídaly velmi málo. Věkový rozdíl šesti let byl tenkrát nejcitelnější.

Iris chodila ještě do školy, kdežto Rosemary vstupovala do společnosti. I když Iris přijela domů, zůstávaly si vzdálené. Rosemarin život — to byla dopoledne trávená v posteli, snídaně na vidličku s ostatními mladými dívkami ze společnosti, taneční večírky po většinu dní v týdnu. Iris byla s Mademoiselle v učebně, chodila na procházky do parku, večerela v devět hodin a v deset chodila spát.

Styk mezi oběma sestrami se omezoval přibližně na takovéto stručné hovory:

„Iris, drahoušku, zavolej mi taxíka, nebo přijdu strašlivě pozdě,“ nebo „Ty nové šaty se mi nelíbí, Rosemary. Nesluší ti. Jsou moc přelácané.“

Pak přišlo Rosemarino zasnoubení s Georgem Bartonem. Vzrušená nálada, nákupy, spousta balíčků, šaty pro družičky.

Svatba. Když kráčela v kostele uličkou za Rosemary, Slyšela lidi šeptat:

„To je krásná nevěsta...“

Proč si Rosemary vzala George? Už tenkrát to Iris nejasně překvapilo. Tolik přitažlivých mladých mužů volávalo Rosemary a chodilo s ní do společnosti. Proč si vybrala George Bartona, o patnáct let staršího, než byla sama, laskavého, příjemného muže, ale naprosto nudného.

George byl zámožný, ale veliký majetek neměl. Rosemary měla své vlastní peníze, a měla jich hodně.

Peníze strýčka Paula.

Iris pečlivě pátrala v mysli a snažila se rozlišit to, co věděla teď a co věděla tenkrát. Jak to například bylo se strýčkem Paulem?

Nebyl to opravdový strýc, to věděla vždycky. Určité věci znala, aniž jí je přesně řekli. Paul Bennett byl zamilován do její matky. Ta dala přednost jinému, chudšímu muži. Paul Bennett přijal svou porážku v romantickém duchu. Zůstal přítelem rodiny v roli romantického platonického ctitele. Stal se strýčkem Paulem a byl kmotrem prvorozenému dítěti, Rosemary. Když zemřel, zjistilo se, že zanechal své malé kmotřence, tehdy třináctileté, celé své jmění.

Takže Rosemary kromě toho, že byla krásná, byla i bohatá. A vzala si hodného, nudného George Bartona

Proč? Iris se tomu tenkrát divila. Divila se i teď. Nevěřila, že Rosemary byla někdy do George zamilovaná. Ale zdálo se, že je s ním velmi šťastná, a měla ho ráda — ano, jistě ho měla ráda. Iris měla dost příležitosti to poznat, neboť za rok po svatbě jejich matka — krásná, křehká Viola Marleová — zemřela a sedmnáctiletá Iris se nastěhovala k Rosemary Bartonové a jejímu manželu.

Došla k závěru, že ta mladá Iris Marlová se vyvíjela pomalu — nepřemýšlela a brala věci tak, jak byly. Vadilo jí například, že matčin zájem platil především Rosemary? Celkem vzato ne. Smířila se s

faktem, že Rosemary je důležitější. Rosemary chodila do společnosti, matka se tedy, pokud jí to zdraví dovolovalo, zabývala starší dcerou. To bylo úplně přirozené. Jednoho dne přijde řada na Iris. Viola Marleová byla vždycky matka trochu vzdálená, která se zabývala hlavně vlastním zdravím a děti ponechávala chůvám, vychovatelkám, školám, ale v těch krátkých chvilkách, kdy s nimi byla, k nim byla vždycky hrozně milá. Hector Marle zemřel, když bylo Iris pět let. To, že pil víc, než mu bylo zdrávo, doneslo se jí tak nenápadně, že neměla nejmenší ponětí, jak se to vlastně dozvěděla.

Sedmnáctiletá Iris Marleová vzala život, jaký byl, patřičně oplakala matku, nosila černé šaty, přestěhovala se k sestře a jejímu manželovi do jejich domu na Elvaston Square.

Někdy jí bývalo v tom domě trochu smutno. Iris nesměla chodit do společnosti, dokud jí nebylo osmnáct. Zatím měla třikrát týdně hodiny francouzštiny a němčiny a chodila také na přírodovědné předměty. Byly chvíle, kdy toho měla málo na práci a neměla si s kým promluvit. George byl milý, stále laskavý a bratrský. Jeho chování se nikdy nezměnilo. Takový byl i teď.

A Rosemary? Iris vídala Rosemary velmi málo. Rosemary bývala hodně mimo dům. Švadleny, koktajlové společnosti, bridž...

Co doopravdy věděla o Rosemary, když o tom teď tak přemýšlí? O jejích zálibách, o jejích nadějích, o jejích obavách? To je strašné, jak málo toho můžete vědět o člověku, s kterým jste žili v jednom domě! Mezi sestrami byla malá, téměř žádná důvěrnost... Rosemary se určitě zdála být dost šťastná...

Až do onoho dne — týden předtím, než se to stalo. Měla to teď zcela jasně před očima — každou podrobnost, každé slovo. Lesklý mahagonový stůl, odstrčenou židli, spěšné charakteristické písmo...

Iris zavřela oči a měla celý výjev znovu před sebou.

Jak vstoupila do Rosemarina salónku a jak se hned zastavila.

Tak ji polekalo, co viděla! Rosemary sedící u psacího stolu, s hlavou položenou na roztažených pažích. Plačící, prudce vzlykající Rosemary. Nikdy předtím neviděla Rosemary plakat — a ten hořký, nespoutaný pláč ji vyděsil.

Je pravda, Rosemary prodělala ošklivou chřipku. Bylo to teprve den nebo dva, co vstala. A každý přece ví, že po chřipce mívá člověk deprese. A přece...

Iris zvolala vylekaným dětským hlasem: „Ach Rosemary, co je ti?“

Rosemary se narovnala, odhrnula vlasy z rozrušené tváře. Snažila se ovládnout. Řekla rychle: „To nic není — nekoukej se tak na mne!“

Vstala a proběhla kolem sestry ven z pokoje.

Zmatená, rozrušená Iris vešla dál do pokoje. Její pohled přitáhl psací stůl, zahlédla na něm své jméno napsané sestřinou rukou. Psala snad Rosemary jí?

Přistoupila blíž, pohlédla na modrý dopisní papír s velkým charakteristickým písmem roztaženým ještě víc než obvykle, protože Rosemary spěchala a třásla se jí ruka.

Drahá Iris,

nemá cenu dělat poslední vůli, protože moje peníze připadnou stejně tobě, ale byla bych ráda, aby určité věci dostali určití lidé.

George šperky, které mi dal, a emailovou skříňku, kterou jsme spolu koupili, když jsme byli zasnoubeni.

Gloria Kingová mé platinové cigaretové pouzdro.

Maisie mého keramického čínského koně, kterého vždycky obdi—

Tady dopis končil ostrou čarou, jak Rosemary prudce odhodila pero a propukla v nespoutaný pláč.

Iris tu stála jako zkamenělá.

Co to znamenalo? Rosemary přece nezemře? Měla těžkou chřipku, ale teď jí bylo zase dobře. A lidé ostatně na chřipku neumírají — někdy tedy na ni umírou, ale Rosemary neumřela. Bylo jí teď docela dobře, byla jen slabá a vyčerpaná.

Iris znovu přeletěla očima řádky a tentokrát ji zarazila věta *Moje peníze připadnou stejně tobě...*

To bylo poprvé, co se dovídala o znění poslední vůle Paula Bennetta. Už jako dítě věděla, že Rosemary zdělila peníze strýce

Paula, že Rosemary je bohatá, zatímco ona je poměrně chudá. Ale až do této chvíle se nikdy neptala, co by se s těmi penězi stalo po Rosemarině smrti.

Kdyby se jí byl někdo zeptal, byla by odpověděla, že předpokládá, že případnou Georgeovi jako manželovi, ale dodala by, že se jí zdá nesmyslné myslet, že Rosemary zemře dřív než George!

Ale teď to tady bylo černé na bílém, vlastní Rosemarinou rukou. Po Rosemarině smrti peníze případnou jí, Iris,. Ale nebylo to snad proti zákonu? Peníze, které zůstanou, dostává vždycky manžel nebo manželka, ne sestra. Ledaže by to tak Paul Benett určil ve své poslední vůli. Ano, tak to musí být. Strýček Paul nařídil, že peníze případnou jí, kdyby Rosemary zemřela. To bylo méně nespravedlivé...

Nespravedlivé? Lekla se, jak se jí to slovo v duchu vynořilo. Myslíla si snad, že bylo nespravedlivé, když Rosemary dostala všechny peníze po strýci Paulovi? Domnívala se, že někde v hloubi duše to tak musela cítit. Bylo to nespravedlivé. Ona a Rosemary byly sestry. Obě byly dětmi své matky. Proč by to měl strýc Paul dát všechno Rosemary?

Rosemary měla vždycky všechno!

Společnost a šaty, a mladé muže, kteří byli do ní zamilováni, a manžel, který ji zbožňoval.

Jediná nepříjemná věc, která se kdy Rosemary přihodila, byla ta chřipka! A ani ta netrvala déle než týden! Iris stála u stolu a váhala. Ten dopisní papír — chtěla Rosemary, aby tu zůstal a služebnictvo ho mohlo vidět?

Minutu váhala, pak ho vzala, složila na polovinu a uložila do jedné zásuvky v psacím stole.

Tam byl nalezen po osudném večírku na oslavu narozenin a poskytl další důkaz, pokud důkazu bylo zapotřebí, že se po chřipce cítila skleslá a nešťastná a že možná už tehdy myslela na sebevraždu.

Deprese po chřipce. To byl důvod uváděný při soudním vyšetřování, důvod, který Irisino svědectví potvrdilo. Důvod snad nedostaččný, ale jediný, který byl, a byl tedy přijat. Toho roku řádila velmi ošklivá chřipka.

Ani Iris ani George Barton nemohli tenkrát uvést žádný jiný důvod.

Ted', když Iris znovu přemýšlela o tom, co objevila v podkroví, divila se, že mohla být tak slepá.

Celá ta věc se musila odehrát před jejíma vlastníma očima! A ona nic neviděla, ničeho si nevšimla!

Rychle ted' v duchu přeskočila tragédii při oslavě narozenin. Ted' nemá cenu na to myslet! To je pryč — s tím se musí smířit. Přenést se přes hrůzu té tragédie a soudní vyšetřování, Georgeovu ztrhanou tvář a krví podlité oči. Přejít rovnou k tomu kufru v podkroví.

II

To bylo půl roku po Rosemarině smrti.

Iris žila dál v domě na Elvaston Square. Právní poradce Marlovy rodiny, důstojný pán s lesklou holou lebkou a nečekaně bystrýma očima, měl po pohřbu s Iris delší pohovor. Podal jí jasný výklad poslední vůle Paula Bennetta, vyložil, že Rosemary zdělila jeho jmění s tím, že po její smrti připadne jejím dětem. Kdyby však zemřela bezdětná, celé jmění by přešlo na Iris. Jak právní zástupce vyložil, šlo o velmi značné jmění, které jí bezvýhradně připadne, až dosáhne jedenadvaceti let nebo až se vdá.

Prozatím první věcí bude rozhodnout, kde bude bydlet. Pan George Barton by byl velmi rád, kdyby bydlela u něho, a navrhuje, aby sestra jejího otce, paní Drakeová — která žila v zchudlých poměrech, na nichž nesl vinu její syn (černá ovce Marleovy rodiny) se svými finančními požadavky — bydlela u nich a dělala Iris gardedámu. Souhlasí Iris s tímto návrhem?

Iris byla zcela ochotná, byla ráda, že nemusí dělat nové plány.

A tak byla celá věc ujednána. George Barton byl dojemně rád, že má u sebe dál sestru své ženy, a jednal s ní láskyplně jako s vlastní. Paní Drakeová, i když byla trochu nudnou společnicí, se naprosto podřizovala Irisinu přání. A tak vládlo v domácnosti přátelské ovzduší.

Teprve skoro po půl roce učinila Iris ten objev v podkroví.

Podkrovních místností v domě na Elvaston Square bylo používáno k uskladnění různých kousků nábytku a spousty kufrů a zavazadel.

Iris se tam jednoho dne vypravila, když marně hledala svůj oblíbený starý červený pulovr. George ji prosil, aby po Rosemary nenosila smutek. Rosemary bývala vždy proti tomu, řekl. To byla pravda, jak Iris věděla, a tak svolila a nosila dál normální šaty, na což se Lucilla Drakeová, která byla staromódní a měla ráda, když se zachovávalo „dekorum“, jak říkala, dívala trochu s nesouhlasem. Paní Drakeová sama byla ochotna nosit ještě smutek po manželovi, který zemřel před víc než dvaceti lety!

Iris věděla, že různé odložené šaty jsou uloženy nahoře v kufru. Začala v něm hrabat, jak hledala pulovr, a přišla přitom na různé zapomenuté věci — šedivý kabát a sukni, spousty punčoch, svůj lyžařský dres a jedny nebo dvoje plavky.

Pak přišla na starý župan, který patřil Rosemary a který nějak unikl tomu, aby byl dán pryč s ostatními Rosemarinými věcmi. Byl pánského typu, hedvábný puntíkový, s velikými kapsami.

Iris ho roztřepala a viděla, že je v naprostém pořádku. Pak ho pečlivě složila a dala zpátky do kufru. Při tom pod rukou ucítila, jak v jedné kapse něco šustilo. Vstrčila ruku dovnitř a vytáhla zmačkaný kus papíru. Bylo na něm Rosemarino písmo, a tak ho uhladila a četla.

Leoparde, miláčku, to nemůžeš myslet vážně... Nemůžeš — nemůžeš... Vždyť se milujeme! Patříme k sobě. To musíš vědět právě tak dobře jako já. Nemůžeme si jen tak říct sbohem a žít si klidně dál každý po svém. Víš, že je to nemožné, miláčku — naprosto nemožné. Ty a já patříme k sobě — navždycky. Nejsem konvenční — je mi jedno, co lidi říkají. Láska pro mě znamená víc než cokoliv jiného. Odjedeme spolu pryč — a budeme šťastni — udělám tě šťastným. Řekl jsi mi jednou, že život beze mě by pro tebe neměl cenu — pamatuj se, Leoparde, miláčku? A teď mi klidně píšeš, že je lepší všeho toho nechat — s ohledem na mě. Ale já bez tebe nemůžu žít! Je mi líto George — byl na mě vždycky tak hodný — ale on to pochopí. On mi dá volnost. Není správné žít společně, když už jeden druhého nemiluje. Bůh nás určil jednoho pro druhého, miláčku — já to vím. Budeme spolu ohromně šťastni — ale musíme být stateční. Řeknu to Georgeovi sama — chci být v celé té věci naprosto upřímná — ale až po narozeninách.

Já vím, že to, co dělám, je správné, Leopardě, miláčku — a nemůžu bez tebe žít — nemůžu — nemůžu — NEMŮŽU. Jak je to ode mě hloupé, že ti všechno tohle píšu. Dva řádky by stačily. Jen „Miluju tě. Nikdy tě nenechám odejít.“ Ach, miláčku —

Tady dopis končil.

Iris tu stála bez hnutí a upřeně zírala na dopis. Jak málo toho věděla o vlastní sestře!

Rosemary měla tedy milence — psala mu vášnivé milostné dopisy — měla v úmyslu s ním odejít?

Co se stalo? Rosemary ten dopis nakonec nikdy neposlala. Jaký dopis poslala? Co bylo konečně rozhodnuto mezi Rosemary a tím neznámým mužem? („Leopard!“ Zamilovaní lidé mají ale nápady. Něco tak pošetilého. Leopard; no ne!)

Kdo byl ten muž? Miloval Rosemary tak, jako ona milovala jeho? Musel ji jistě milovat. Rosemary byla tak neuvěřitelně hezká. A přece podle Rosemarina dopisu navrhl „všechno to skončit“. To znamenalo — co? Opatrnost? Zřejmě řekl, že to dělá kvůli ní. Že je to vůči ní jenom správné. Ano, ale neříkají muži takové věci, aby vypadali hezky? Neznamenal to ve skutečnosti, že ten muž, ať to byl kdokoliv, měl toho všeho dost? Možná že pro něj to bylo jen chvilkové pobavení? Možná že o ni nikdy doopravdy nestál? Iris měla dojem, že ten neznámý byl naprosto rozhodnut to s Rosemary skoncovat. Ale Rosemary to myslila jinak. A byla ochotna zaplatit cenu. Byla také rozhodnuta. Iris se zachvěla.

A ona, Iris, o tom vůbec nevěděla! Ani to neuhádla! Považovala za jisté, že je Rosemary šťastná a spokojená a že si s Georgem rozumějí. Jak byla slepá! Musela být slepá, že nevěděla něco takového o své vlastní sestře.

Ale kdo byl ten člověk? Pátrala v minulosti, přemýšlela, vzpomínala. Tolik mužů obdivovalo Rosemary, chodilo s ní do společnosti, telefonovalo jí. Nebyl mezi nimi nikdo, komu by dávala přednost. Ale jeden takový být musel — ostatní byli jen pouhou zástěrkou, kryli toho jediného, na němž záleželo. Iris zmateně svraštila čelo a poctivě probírala své vzpomínky.

Dvě jména stála v popředí: Musí to být, ano, určitě to musí být jedno, nebo druhé. Stephen Farraday? Musí to být Stephen Farraday. Co na něm mohla Rosemary vidět? Takový odměřený, nafoukaný muž — a taky už ne tak mladý. Samozřejmě lidé říkali, že je skvělý. Politik, který začíná mít jméno, který brzy bude ministerským tajemníkem a za nímž stojí celou svou vahou vlivný Kidderminster. Možná že jednou bude ministerským předsedou! Snad to mu dodávalo kouzla v Rosemariných očích? Přece nemohla tak hrozně stát o něj samotného — o takového chladného suchara? Ale říkalo se, že jeho žena je do něho vášnivě zamilovaná, že se za něho, nýmandu s politickou ctižádostí — provdala proti vůli své rodiny. Jestliže jedna žena takhle cítila, mohla jiná také. Ano, musí to být Stephen Farraday.

Neboť není-li to Stephen Farraday, musí to být Anthony Browne.

A Iris nechtěla, aby to byl Anthony Browne.

Je pravda, že byl Rosemariným otrokem, pořád se kolem ní točil a jeho snědá hezká tvář vyjadřovala jakési komické zoufalství. Ale rozhodně to bylo zoufalství příliš okázalé, dávané najevo bez jakýchkoli zábran, aby šlo opravdu hluboko.

Bylo podivné, jak zmizel po Rosemarině smrti. Od té doby ho nikdo z nich neviděl.

Vlastně to snad tak podivné nebylo — byl to člověk, který hodně cestoval. Iris měla takový dojem, že je ve skutečnosti Američan nebo Kanadčan, ačkoliv neměl skoro žádný přízvuk. Ne, nebylo to vlastně divné, že ho od té doby neviděli.

Prátelila se s ním Rosemary. Nebylo důvodu, proč by potom měl dál navštěvovat je ostatní. Byl Rosemariným přítelem. Ale nebyl Rosemariným milencem! To by bolelo — to by strašně bolelo.

Podívala se na dopis ve své ruce. Zmačkala ho. Zahodí ho, spálí ho...

Zabránil jí v tom pouhý instinkt.

Jednoho dne bude možná důležité ten dopis ukázat...

Uhladila ho, odnesla dolu a zamkla do své skříňky na šperky.

Jednoho dne by mohlo být důležité ukázat, proč si Rosemary vzala život.

III

„A co dále, prosím?“

Tahle směšná otázka se Iris vynořila v duchu sama od sebe a zkrivila jí rty v úšklebek. Tahle hladká otázka prodavačů přesně odpovídala jejímu pečlivě vedenému myšlenkovému postupu.

Nebylo to přesně to, oč se snažila, když přehlížela minulost? Probrala ten překvapující objev v podkroví. A teď tedy k tomu „Co dále, prosím?“. Co byla další věc?

Určitě to stále podivnější Georgeovo chování. Trvalo už delší dobu. Drobnosti, které ji dřív udivovaly, staly se teď jasné ve světle překvapujícího rozhovoru včera večer. Nesouvislé poznámky a jednání nabyly v průběhu událostí pravého významu.

A pak se znovu objevil Anthony Browne. Jeho příchod by měl být možná počítán do další řady událostí, které následovaly hned týden po objevení dopisu. Iris se pamatovala přesně na všechny své pocity. Rosemary zemřela v listopadu. V příštím květnu byla pod ochrannými křídly Lucilly Drakeové uvedena do společnosti. Chodila na obědy, na čaje, na taneční večírky, ale nijak zvlášť ji to netěšilo. Cítila lhostejnost a nespokojenost. Bylo to na jednom tanečním večírku koncem června, když uslyšela za sebou hlas, který říkal: „Že je to Iris Marleová?“

Celá zardělá se otočila a už hleděla do Anthonyho — Tonyho — snědému veselému obličej.

Řekl: „Nepočítám, že se na mě budete pamatovat, ale —“

Přerušila ho: „Ach, ale já si vás pamatuju. Ovšem že si vás pamatuju!“

„To je ohromné. Báł jsem se, že jste na mě zapomněla. Je to tak dlouho, co jsem vás naposledy viděl.“

„Já vím. Naposled při Rosemariných naro—“ Zarazila se. Lehce, bezmyšlenkovitě se jí ta slova objevila na rtech. Teď jí barva zmizela z tváří, které zůstaly bílé jako bez krve. Rty se jí tráslly. Oči měla najednou rozšířené a zmatené.

Anthony Browne rychle řekl: „Je mi hrozně líto. Jsem surovec, že jsem vám to připomněl.“

Iris polkla. Pak řekla: „To je v pořádku.“

(Naposled při Rosemariných narozeninách. Naposled ten večer, co Rosemary spáchala sebevraždu. Nebude na to myslet. Nebude!)

Anthony Browne znovu řekl: „Je mi hrozně líto. Prosím, odpusťte mi. Zatančíme si?“

Přikývla. Ačkoliv byla na tanec, který právě začínal, už zadaná, vplula na parket v jeho náručí. Viděla, jak ji hledá její tanečník, nedozrálý červenající se mladík v příliš velkém límečku. Tanečník, s jakým se dívky vstupující do společnosti musí spokojit, pomyslela si pohrdavě. Ne jako tenhle muž — Rosemarin přítel.

Projela jí ostrá bolest. Rosemarin přítel. Ten dopis, byl psán tomuhle muži, s nímž teď tančila? Něco v té půvabné kočičí lehkosti, s níž tančil, ospravedlňovalo přezdívku Leopard. Což on a Rosemary —

Řekla ostře: „Kde jste celý ten čas byl?“

Držel ji kousek od sebe a hleděl dolů do její tváře. Teď se neusmíval a jeho hlas byl chladný.

„Cestoval jsem — za obchodem.“

„Rozumím.“ Neovládla se a zeptala se dále: „Proč jste se vrátil?“

Tu se usmál. Řekl lehce: „Možná proto — abych vás viděl, Iris.“

Náhle ji k sobě víc přitiskl a dlouhým tanečním krokem obdivuhodně proklouzl mezi tančícími. S pocitem téměř radostným si Iris pomyslela, proč by se měla bát.

Od té chvíle se Anthony stal součástí jejího života. Vídala se s ním nejméně jednou týdně.

Setkávala se s ním v parku, na tanečních večírcích, při večerech mívával místo vedle ní.

Jediné místo, kam nikdy nepřišel, byl dům na Elvaston Square. Trvalo nějaký čas, než si toho všimla, tak obratně se dokázal vyhýbat pozvání nebo je odmítat. Když si to uvědomila, začala se divit proč. Bylo to proto, že on a Rosemary —

Pak k jejímu úžasu George — ten bezstarostný George, který se nikdy do ničeho nepletl — s ní o něm promluvil.

„Co je to za člověka, ten Anthony Browne, s kterým chodíš? Co o něm víš?“ Zůstala na něj koukat.

„Co o něm vím? Byl to přece Rosemarin přítel!“

V Georgeově tváři to zacukalo. Zamrkal. Řekl bezbarvým hlasem:

„Ano, ovšem, byl jejím přítelem.“

Iris plna výčitek zvolala: „Je mi líto. Neměla jsem ti to připomínat.“

George Barton zavrtěl hlavou. Řekl laskavě: „Ne, ne, nechci, aby se na ni zapomínalo.“ Pohlédl jí zpříma do očí. „Nechci, abys zapomněla na svou sestru, Iris.“

Řekla bez dechu:

„Nikdy nezapomenu.“

George pokračoval.: „A co se týče toho mládence Anthonyho Browna, Rosemary ho měla možná ráda, ale myslím, že toho o něm moc nevěděla. Víš, musíš být opatrná, Iris. Jsi velmi bohatá dívka.“

Projela jí palčivá zlost.

„Tony — Anthony — má sám peněz dost. Vždyť bydlí vždycky v Claridgi, když je v Londýně.“

George Barton se trochu usmál. Zabručel: „Tam je to hodně nóbl — a zrovna tak drahé. Ale přesto, má milá, nikdo toho o tom chlapíkovi moc neví, jak se zdá.“

„Je Američan.“

„Možná. A jestli je, pak je divné, že o něho vlastní vyslanectví nejeví žádný zájem. K nám moc nechodí, vid’?“

„Ne. A teď vidím proč, když o něm tak ošklivě mluvíš!“

George potřásl hlavou.

„Asi jsem to neměl říkat. No dobrá. Chtěl jsem tě jen včas varovat. Promluvím si s Lucillou.“

„S Lucillou!“ řekla Iris pohrdavě.

George ustaraně řekl: „Je všechno v pořádku? Chci říct, stará se Lucilla o to, aby ses jaksepatří bavila? Chodíš do společnosti a všude tam, kam se chodí?“

„Ano, dělá, co může...“

„Kdyby ne, stačí jen říct, to víš, dítě. Mohli bychom sehnat někoho jiného. Někoho mladšího a modernějšího. Chci, aby ses bavila.“

„Já se bavím, Georgei. Opravdu, Georgei.“

Trochu stísněně řekl: „Pak je všechno v pořádku. Já na tyhle věci moc nejsem — nikdy jsem nebyl. Ale postarám se, abys měla všechno, co potřebuješ. Šetřit nemusíme.“

To byl celý George. Laskavý, neobratný, zmatený.

Věren svému slibu, nebo hrozbě, promluvil si s paní Drakeovou o Anthonym Brownovi, ale osud chtěl, že chvíle nebyla příhodná k tomu, aby získal plnou Lucillinu pozornost.

Dostala právě telegram od svého nepodařeného syna, na kterém tolik visela a který věděl, až příliš dobře věděl, jak zahrát na struny mateřského srdce, aby z toho měl finanční prospěch.

MŮŽEŠ POSLAT DVĚ STĚ LIBER? ZOUFALÝ ŽIVOT, NEBO SMRT. VIKTOR.

Lucilla plakala.

„Viktor je tak čestný. Ví, jak jsem na tom špatně, a obrací se na mě jako na poslední útočiště, jinak by to nikdy neudělal. Vždycky mám strach, aby se nezastřelil.“

„Ten se nezastřelí,“ řekl George bezcitně.

„Vy ho neznáte. Jsem jeho matka a tak samozřejmě vím, jaký je můj syn. Nikdy bych si neodpustila, kdybych neudělala, oč žádá. Mohla bych nakonec prodat ty akcie.“

George vzdychl.

„Podívejte, Lucillo, opatřím si telegraficky informace od jednoho obchodního přítele, kterého tam mám. Zjistíme přesně, v jaké kaši Viktor je. Ale moje rada je, abyste ho v té rejži nechala. Nikdy z něho nic nebude, jestli to neuděláte.“

„Jste tak tvrdý, Georgei. Ten chudák chlapec neměl nikdy štěstí.“

George potlačil svůj názor na tuhle věc. Nemá cenu se přít s ženskými.

Řekl jen: „Hned řeknu Ruth, aby to zařídila. Zítra budeme mít zprávu.“

Lucilla se jakžtakž upokojila. Dvě stě liber bylo nakonec sníženo na padesát, ale na těch Lucilla pevně trvala.

Jak Iris věděla, George opatřil ten obnos sám, ačkoliv Lucille řekl, že prodá její akcie. Iris se velmi obdivovala Georgeově šlechetnosti a řekla mu to. Odpověděl prostě:

„Dívám se na to takhle — v rodině je vždycky nějaká černá ovce. Vždycky někdo, koho je třeba vydržovat. Až do Viktorovy smrti bude za něj muset někdo klopit.“

„Ale nemusíš to být ty. Viktor nepatří do tvé rodiny.“

„Rosemarina rodina je moje rodina.“

„Ty jsi drahoušek, Georgei. Ale mohla jsem to přece udělat já. Pořád říkáš, co mám peněz.“

Zašklebil se na ni.

„Nic takového nemůžeš udělat, dokud ti nebude jednadvacet, mladá dámo. A jestli budeš moudrá, tak to dělat nebudeš. Ale dám ti jednu radu. Když nějaký chlapík telegrafuje, že všechno skončí, jestli obratem nedostane dvě stě liber, obvykle zjistíš, že dvacet plně postačí... A možná deset! Nezabráníš matce, aby peníze nevysolila, ale můžeš částku snížit — pamatuj si to. Viktor Drake se samozřejmě neoddělá, ten ne! Tihle lidi, co vyhrožují sebevraždou, to nikdy neudělají.“

Nikdy? Iris si vzpomněla na Rosemary. Pak tu myšlenku zapudila. George neměl na mysli Rosemary. Měl na mysli nesvědomitého mladého muže v Riu de Janeiru.

Čistým ziskem v té věci byla z Irisina hlediska skutečnost, že Lucille mateřské starosti zabránily, aby věnovala plnou pozornost Irisinu přátelství s Anthonym Brownem.

A teď tedy zase „A co dále, prosím?“ Georgeova změna! Iris to už nemohla déle odkládat. Kdy to začalo? Co toho bylo příčinou?

I teď, když na to Iris zpětně myslela, nemohla přesně určit chvíli, kdy to začalo. Od Rosemariny smrti býval George roztržitý, míval chvíle nepozornosti a roztržitosti. Vypadal starší, smutnější. To všechno bylo velmi přirozené. Ale kdy přesně to začalo být něco víc než přirozená roztržitost?

Bylo to po jejich střetnutí kvůli Anthonymu Brownovi, pomyslela si, když si poprvé všimla, že se na ni dívá jaksi zmateně a rozpačitě. Pak si zvykl chodit domů brzo z kanceláře a zavíral se do pracovny. Jednou tam z šla a našla ho u psacího stolu, seděl a díval se

před sebe do prázdna. Když vešla, pohlédl na ni lhostejnýma smutnýma očima. Choval se jako člověk, který utrpěl šok, ale na její otázku, co se děje, odpověděl stručně: „Nic.“

V následujících dnech chodil s ustaraným pohledem člověka, kterého něco trápí.

Nikdo tomu nevěnoval zvláštní pozornost. Iris určitě ne. Starosti bývaly vždycky spojovány s obchodními záležitostmi.

Pak začal v různých chvílích bez zdánlivého důvodu klást otázky. Tenkrát začala jeho chování jasně považovat za „divné“.

„Podívej, Iris, mluvila s tebou Rosemary hodně?“

Iris na něj zůstala koukat.

„Ale ovšem, Georgei. Aspoň — o čem jako myslíš?“

„No o sobě — o svých přátelích — o tom, jak se jí vede. Jestli je šťastná nebo nešťastná. O těchhle věcech.“

Myslela si, že chápe, co má na mysli. Musel se doslechnout o Rosemarině nešťastné milostné záležitosti Řekla pomalu: „Nikdy toho moc neřekla. Myslím, že byla pořád v jednom kole — pořád něco podnikala.“

„A ty jsi samozřejmě byla ještě dítě. Ano, já vím. Přesto jsem si myslel, že ti mohla něco říct.“

Tázavě na ni pohlédl — jako pes, který s nadějí čeká. Nechtěla George zranit. A ostatně Rosemary nic neřekla. Zavrtěla hlavou.

George vzdychl. Řekl ztěžka: „No co, na tom nezáleží.“

Jindy se jí náhle zeptal, které nejlepší přítelkyně Rosemary měla. Iris se zamyslela.

„Gloriu Ringovou. Paní Atwellovou — Maisie Atwellovou. Jean Raymondovou.“

„Jak dalece s nimi byla důvěrná?“

„To přesně nevím.“

„Chci říct, myslíš, že se některé z nich mohla svěřit?“

„Opravdu nevím... Nemyslím, že je to moc pravděpodobné... S čím myslíš, že by se měla svěřovat?“

Hned si přála, aby byla tuhle poslední otázku nevyslovila, ale Georgeova odpověď ji překvapila.

„Řekla někdy Rosemary, že má z někoho strach?“

„Strach?“ opakovala Iris překvapeně.

„Pokouším se vypátrat, jestli Rosemary neměla nějaké nepřátele?“

„Mezi jinými ženami?“

„Ne, ne, nic takového. Jestli neměla opravdové nepřátele. Jestli nevíš o někom, — kdo — kdo by jí mohl chtít ublížit?“

Zdálo se, že Irisin přímý žasnoucí pohled ho uvedl do rozpaků. Zčervenal a zamumlal: „Já vím, zní to pošetile. Melodramaticky, jen jsem tak uvažoval.“

Den nebo dva dny nato se začal vyptávat na Farradayovy.

Jak moc se Rosemary stýkala s Farradayovými?

Iris byla na pochybách.

„Já opravdu nevím, Georgei.“

„Mluvila s tebou někdy o nich?“

„Ne, myslím že ne.“

„Bylo to opravdu důvěrné přátelství?“

„Rosemary se velmi zajímala o politiku.“

„Ovšem. Po tom, co se seznámila s Farradayovými ve Švýcarsku. Předtím na politiku upřímně kašlala.“

„Ano. Myslím, že v ní zájem o politiku vzbudil Stephen Farraday. Půjčoval jí politické články a podobné věci.“

George řekl: „Co si o tom myslela Sandra Farradayová?“

„O čem?“

„O tom, že její manžel půjčuje Rosemary politické články.“

Iris řekla v trapných rozpacích: „Nevím.“

George pokračoval: „Je to žena velmi uzavřená. Vypadá jako ledovec. Ale říkají, že je do Farradaye zblázněná. Žena, která mohla těžce nést jeho přátelství s jinou.“

„Možná.“

„Jak spolu vycházely Rosemary a Sandra Farradayová?“

Iris řekla pomalu: „Myslím, že nevycházely. Rosemary se Sandře posmívala. Řekla o ní, že je tou politikou vycpaná jako houpací kůň pilinami. (Víš, Sandra trochu připomíná koně.) Rosemary říkala: ‚Kdybys do ní píchla, začnou se sypat piliny.‘“

George souhlasně zavrčel. Pak řekl: „Ještě se často vídáš s Anthonym Brownem?“

„Dost často.“ Irisin hlas byl chladný, ale George své varování neopakoval. Zdálo se, že naopak jeví zájem.

„Ten se dost najezdil po světě, co? Musel mít zajímavý život. Mluví s tebou někdy o tom?“

„Moc ne. Hodně cestoval, samozřejmě.“

„Nejspíš za obchodem, ne?“

„Asi.“

„V čem pracuje?“

„Nevím.“

„Něco se zbrojním průmyslem?“

„Nikdy nic takového neřekl.“

„Dobrá, nemusíš se mu zmiňovat, že jsem se ptal. Jen jsem byl zvědavý. Minulý podzim ho bylo hodně vidět s Dewsburyem, který je předsedou Svazu zbrojního průmyslu... Rosemary se hodně stýkala s Anthonyem Brownem, že?“

„Ano — ano, stýkala se s ním.“

„Ale moc dlouho ho neznala — byla to více méně náhodná známost. Chodil s ní tancovat, vid’?“

„Ano.“

„Víš, byl jsem dost překvapený, že ho chtěla mít na oslavě narozenin. Neuvědomil jsem si, že ho zná tak dobře.“

Iris řekla klidně: „Tančí velmi dobře.“

„Ano — ano, samozřejmě.“

Proti své vůli si Iris v duchu vyvolala obraz toho večírku.

Kulatý stůl v Luxembourggu, tlumené světlo, květiny. Taneční kapela se svým naléhavým rytmem. Sedm lidí kolem stolu: ona, Anthony Browne, Rosemary, Stephen Farraday, Ruth Lessingová, George, a po Georgeově pravici Farradayova žena, lady Alexandra Farradayová, se světlými rovnými vlasy, s tím trochu orlím nosem a s tím svým jasným arogantním hlasem. Byla to taková veselá společnost — nebo ne?

A uprostřed toho Rosemary — ne, ne, radši na to nemyslet. Radši jen vzpomínat, jak seděla vedle Tonyho — to bylo poprvé, kdy se s ním doopravdy setkala. Předtím byl jen jménem, stínem v hale, někým, koho viděla jen zezadu, jak schází s Rosemary po schodech dolů a před dům k čekajícímu taxíku.

Tony —

Trhla sebou a probrala se ze zamyšlení. George opakoval otázku.

„Divné, že se potom tak rychle vypařil. Kam jel, nevíš?“

Řekla neurčitě: „Myslím, že na Cejlon nebo do Indie.“

„Tenkrát večer se o tom vůbec nezmínil.“

Iris řekla ostře: „Proč by se zmiňoval? A musíme mluvit o tom — o tom večeru?“

Jeho tvář zrudla.

„Ne, ne, samozřejmě že ne. Je mi líto, děvenko. Mimochodem, pozvi Browna jednou na večeri. Rád bych ho zase viděl.“

Iris měla radost. George si dá říct. Vyslovené pozvání bylo přijato, ale v poslední chvíli Anthony odřekl, protože musel jet na sever něco obchodně vyřídit.

Jednoho dne koncem června George překvapil Lucillu a Iris sdělením, že koupil na venkově dům.

„Ty jsi koupil dům?“ ptala se Iris nevěřičně. „Ale já jsem myslela, že si pronajmeme na dva měsíce ten dům v Goringu?“

„Ale příjemnější je mít něco vlastního, ne? Můžeme tam jezdit celý rok na víkendy.“

„Kde je to? U řeky?“

„Ne úplně. Vlastně vůbec ne. V Sussexu, v Marlinghamu. Třicet hektarů pozemku a malý georgiánský dům.“

„Chceš říct, žes to koupil, aniž jsme se na to vůbec podívali?“

„Byla to náhodička. Zrovna to přišlo do prodeje. Tak jsem po tom skočil.“

Paní Drakeová řekla: „Bude to asi potřebovat vymalovat a nově upravit.“

George řekl nedbale: „Ale to je v pořádku. Ruth to všechno zařídila.“

Zmínku o Ruth Lessingové, Georgeově schopné sekretářce, přijali s úctyhodným mlčením. Ruth zařídila vždycky všechno — byla takřka členem rodiny. Hezká v onom přísném černobílém stylu, spojovala v sobě v nejvyšší míře výkonnost a takt...

Za svého života Rosemary říkávala: „Ať to zařídí Ruth, Je báječná. Dáme jí to na starost.“

Schopné prsty slečny Lessingové odstranily každou nesnáz. Usměvavá, příjemná, klidná, překonala všechny překážky. Řídila Georgeovu kancelář a George patrně taky. Měl ji rád a v každém směru spoléhal na její úsudek. Zdálo se, jako by neměla vlastních potřeb a přání.

Tentokrát to však Lucille Drakeové nebylo vhod.

„Milý Georgei, ať je Ruth sebeschopnější — no zkrátka si myslím — že si ženy z rodiny rády samy zvolí barevnou kombinaci svého obývacího pokoje! Měl jste se poradit s Iris. O sobě nemluví. Já nejsem důležitá. Ale pro Iris je to nepříjemné.“

George vypadal, že má výčitky svědomí.

„Chtěl jsem, aby to bylo překvapení!“

Lucilla se musila usmát.

„Vy jste jako dítě, Georgei.“

Iris řekla: „Mně to nevadí. Jsem přesvědčená, že to Ruth vybrala výborně. Je tak chytrá. Co tam budeme dělat? Je tam jistě tenisový kurt, ne?“

„Ano a golfové hřiště je odtamtud šest mil, a k moři to je jen čtrnáct. A co víc, budeme mít sousedy. Podle mého názoru je vždycky dobré jet tam, kde člověk někoho zná.“

„Jaké budem mít sousedy?“ zeptala se ostře Iris.

George se vyhnul jejímu pohledu.

„Farradayovy,“ řekl. „Bydlí půldruhé míle od nás, hned za parkem.“

Iris na něj zůstala koukat. Okamžitě došla k přesvědčení, že celá ta složitá záležitost, koupě a zařízení venkovského domu, má jediný cíl — aby se George dostal do bližšího styku se Stephenem a Sandrou Farradayovými. Blízcí sousedé na venkově, s přílehlými pozemky, dvě rodiny, které musí být v důvěrných stycích. Buď v důvěrných, nebo v úmyslně chladných!

Ale proč? Proč to vytrvalé dotírání na Farradayovy? Proč tak nákladným způsobem dosahovat nepochopitelného cíle?

Měl George podezření, že Rosemary a Stephen Farraday byli něčím více než přáteli? Byl tohle podivný projev posmrtné žárlivosti? To byla myšlenka příliš divoká, než aby se dala vyjádřit slovy!

Ale co George chce od Farradayových? Jaký smysl mají všechny ty otázky, s nimiž na Iris ustavičně chodí? Nebyl George v poslední době trochu moc divný?

Jaký podivný, zmatený pohled mívá večer! Lucilla to připisovala sklence portského navíc. To si myslela Lucilla!

Ne, s Georgem se v poslední době dělo něco divného. Zdálo se, jako by se zmítal v nějakém rozrušení, které bylo přerušováno dlouhými údobími naprosté apatie, kdy sedával jako bez života.

Větší část srpna strávili na venkově v novém domě. Strašný dům! Iris se otřásla. Nenáviděla ho. Pěkný, dobře stavěný dům, jehož nábytek a dekorace byly dobře sladěny. (Ruth Lessingová nikdy nezklamala!) A přitom byl kupodivu strašně prázdný. Nežili v něm. Jen ho měli obsazený. Jako když vojáci ve válce mají obsazenou nějakou důležitou pozici.

Co na tom bylo strašné, byl ten na povrchu obyčejný, normální život v letní sezóně. Lidé přijíždějící na víkend, tenisové partie, přátelské večere s Farradayovými. Sandra Farradayová k nim byla vždycky milá, chovala se k nim jako k sousedům, kteří jsou již přáteli. Seznámila je s místní společností, poradila Georgeovi a Iris ohledně koní, byla uctívá k Lucille jako k starší ženě.

A nikdo nevěděl, co si za svou bledou usměvavou tvář myslí. Byla jako sfinga.

Stephena moc neviděli. Měl hodně práce, často odjížděl kvůli politickým schůzím. Iris se zdálo jisté, že se úmyslně vyhýbá jejich domu.

Tak uplynuly srpen a září a bylo rozhodnuto, že se v říjnu vrátí do londýnského domu.

Iris si ulehčeně oddychla. Až budou jednou zpátky v Londýně, George bude možná zase tím starým Georgem jako dřív.

A pak, poslední noc, ji probudilo lehké klepání na dveře. Rozsvítila a podívala se na hodinky. Byla teprve jedna hodina. Šla si lehnout v půl jedenácté a zdálo se jí, že už musí být víc hodin.

Hodila na sebe župan a šla ke dveřím. Připadalo ji to nějak přirozenější než zavolat: „Dále.“

Přede dveřmi stál George. Ještě si nelehl a byl dosud ve večerních šatech. Dýchal nestejněměrně a jeho obličej měl podivně namodralou barvu.

Řekl: „Pojď dolů do pracovny, Iris. Musím s tebou mluvit. Musím to někomu říct.“

Zavřel dveře u pracovny a pokynul jí, aby se posadila proti němu k psacímu stolu. Přistrčil jí krabičku s cigaretami a zároveň se pokusil třesoucí se rukou zapálit. Udiveně poslechla, ještě omámená spánkem. Zeptala se: „Stalo se něco, Georgei?“ Byla teď opravdu vyděšená. Byl příšerně bledý. George těžce oddychoval jako člověk, který hodně běžel, a řekl:

„Nemůžu už takhle dál. Už to déle nevydržím. Musíš mi říct, co si myslíš — jestli je to pravda — jestli je to možné —“

„Ale o čem to mluvíš, Georgei?“

„Musila sis něčeho všimnout, něco vidět. Ona musila něco říct. Musil tu být nějaký důvod —“

Vyjeveně na něj hleděla.

Přejel si rukou čelo.

„Vidím, že nechápeš, o čem mluvím. Nedívej se tak poděšeně, holčičko. Musíš mi pomoci. Musíš si vzpomenout na každou ztracenou maličkost. No tak, no tak, já vím, že mluvím trochu nesouvisle, ale za minutu pochopíš — až ti ukážu ty dopisy.“

Odemkl, jednu zásuvku po straně stolu a vyndal dva jednotlivé listy papíru.

Byly fádne bledě modré a byla na nich malá, pečlivě napsaná tiskací písmena.

„Přečti si to,“ řekl George a podal jí jeden list.

VY SI MYSLÍTE, ŽE VAŠE ŽENA SPÁCHALA SEBEVRAŽDU. NENÍ TO PRAVDA, BYLA ZAVRAŽDĚNA.

Druhý zněl:

VAŠE ŽENA ROSEMARY SE NEZABILA, BYLA ZAVRAŽDĚNA.

Iris vyjeveně hleděla na ta slova a George pokračoval:

„Přišly před třemi měsíci. Nejdřív jsem si myslel, že je to žert — krutý, sprostý žert. Pak jsem začal přemýšlet. Proč by se měla Rosemary zabíjet?“

Iris řekla bezmyšlenkovitě: „Měla depresi po chřipce.“

„Ano, ale když se nad tím opravdu zamyslíš, tak vidíš, že je to žvást. Myslím jako, že spousta lidí má chřipku a cítí po ní trochu depresi — ne?“

Iris řekla s námahou: „Byla možná — nešťastná?“

„Možná že byla,“ George bral tuto eventualitu docela klidně. „Ale stejně nevidím důvod, proč by se zabíjela, poněvadž byla nešťastná. Mohla by tím vyhrožovat, ale nemyslím, že by to doopravdy udělala.“

„Ale musela to přece udělat, Georgei! Jak by se to dalo jinak vysvětlit? Vždyť dokonce našli ten jed v její kabelce.“

„Já vím. Všechno to do sebe zapadá. Ale od té chvíle, co tohle došlo,“ poklepal nehtem na anonymní dopis „přemítal jsem v duchu o těch věcech. A čím víc jsem o tom přemýšlel, tím víc jsem si byl jist, že na tom něco je. Proto jsem ti kladl všechny ty otázky — o tom, zda si Rosemary neudělala nějaké nepřátele. O všem, co kdy řekla, že by mohlo vyznít, jako že má z někoho strach. Ten, kdo ji zabil, musil mít k tomu nějaký důvod —“

„Ale Georgei, nebuď blázen —“

„Někdy myslím, že jsem. Jindy si myslím, že jsem na správné stopě. Ale vědět to musím. Musím to zjistit, Ty mi musíš pomoci, Iris. Musíš přemýšlet. Musíš si vzpomenout. To je ono — vzpomenout si. Přemýšlej o tom večer znovu a znovu. Protože chápeš přece, jestli byla zabita, musel to být někdo, kdo byl ten večer u stolu? To chápeš, ne?“

Ano, chápala to. Nesmí už dále odsouvat vzpomínku na tu scénu. Musí si na všechno vzpomenout. Na hudbu, na to, jak zazněly bubny, jak pohasla světla, na kabaret, na to, jak se světla znovu rozzářila, a na Rosemary, jak ležela s modrou, křečovitě staženou tváří na stole.

Iris se otrásla. Ted' byla poděšená — hrozně poděšená...

Musí myslet — vrátit se zpátky — vzpomínat.
Nesmí na Rosemary zapomenout.

KAPITOLA 2

RUTH LESSINGOVÁ

Ve chvílce klidu ve svém rušném dni vzpomínala Ruth Lessingová na ženu svého zaměstnavatele Rosemary Bartonovou.

Neměla ráda Rosemary Bartonovou. Nevěděla ani dobře, jak moc ji nemá ráda, dokud poprvé nepromluvila s Viktorem Drakem onoho listopadového dopoledne.

Ta rozmluva s Viktorem byla počátkem toho všeho, tím se celá věc rozjela. Předtím byly věci, které si myslela a cítila, tak hluboko v jejím podvědomí, že o nich doopravdy nevěděla.

Byla oddána Georgeovi Bartonovi. Vždycky tomu tak bylo. Když k němu poprvé přišla jako rozvázná, schopná třiaadvacetiletá dívka, viděla, že potřebuje, aby se ho někdo ujal. Ujala se ho. Vybrala mu přátele, našla mu vhodnou zábavu. Odvracela ho od nerozumných podniků a povzbuzovala ho, aby se příležitostně odvážil podniků rozumných. Během jejich dlouhé spolupráce George ani jednou nepojal podezření, že by byla něčím jiným než pozornou pomocnicí, která se řídí jím. Líbil se mu její zjev, pečlivě upravené lesklé tmavé vlasy, elegantní kostýmky a nažehlené blůzy, malé perly v pěkných uších, bledý, slabě napudrovaný obličej, jemná, nenápadná barva růže na rtech.

Měl pocit, že Ruth je naprosto správné děvče. Měl rád její neosobní věcný způsob, bez jakékoli citovosti a důvěrnosti. Důsledkem toho bylo, že s ní hodně mluvil o svých soukromých věcech a ona s pochopením poslouchala a vždycky nabídla nějakou užitečnou radu.

S jeho svatbou však neměla co dělat. Nelíbila se jí.

Nicméně ji vzala na vědomí a poskytla neocenitelnou pomoc v její přípravě a ušetřila tak paní Marleové hodně práce.

Nějaký čas po svatbě byla Ruth ve vztahu k svému zaměstnavateli rezervovanější. Omezila se čistě na práci v kanceláři. George ponechával značnou část rozhodování v jejich rukou.

Byla však tak výkonná, že Rosemary brzy zjistila, že pomoc slečny Lessingové je neocenitelná ve všech směrech. Slečna Lessingová byla vždy příjemná, usměvavá a zdvořilá.

George, Rosemary a Iris jí všichni říkali Ruth a oni často přicházela na oběd na Elston Square. Bylo jí teď devětadvacet a vypadala právě tak, jako vypadala ve třidvaceti.

I bez jakéhokoli důvěrnějšího náznaku Ruth vždycky přesně poznala Georgeovy nejmenší citové reakce. Věděla, kdy první nadšení z manželského života přešlo do blažené spokojenosti, věděla, kdy ta spokojenost ustoupila něčemu jinému, co nebylo tak snadno určit. V té době svou prozíravostí napravovala určitou nepozornost, kterou projevoval v některých maličkostech.

Ať byl George jakkoli roztržitý, Ruth si toho, jak se zdálo, nikdy nevšimla. Byl jí za to vděčný.

Jednoho listopadového rána s ní promluvil o Viktoru Drakeovi.

„Chci, abyste za mě udělala něco nepříjemného, Ruth.“

Tázavě na něj pohlédla. Nebylo zapotřebí říkat, že to jistě udělá. To se rozumělo samo sebou.

„Každá rodina má nějakou černou ovci,“ řekl George.

Chápavě přikývla.

„Bohužel, ten bratranec mé ženy je naprostý darebák. Už přivedl zpola na mizinu svou matku — takovou pošetilou sentimentální duši, která kvůli němu prodala většinu akcií. Začal tím, že padělal šek v Oxfordu — to se ututlalo — pak ho poslali do světa, ale nikdy nedělal dobrotu.“

Ruth poslouchala bez velkého zájmu. Tenhle typ znala, pěstovali pomeranče, zakládali slepičí farmy, odjížděli do Austrálie chovat ovce, dostávali místa v mamutích podnicích se zmrazeným masem na Novém Zélandě. Nikde se neosvědčili, nikde dlouho nezůstali a vždycky prodělali vsecky peníze, které byly za ně do podniku vloženy. Tenhle typ ji nikdy moc nezajímal. Dávala přednost úspěšným mužům.

„Teď přijel do Londýna a otravuje mou ženu. Když ho viděla naposled, chodila ještě do školy, ale je to tak mazaný darebák, píše jí pořád o peníze, a já tohle nebudu trpět. Dal jsem si s ním schůzku v jeho hotelu na dvanáct hodin. Chci, abyste to za mě vyřídila. Nechci

s tím chlapem přijít vůbec do styku. Nikdy jsem ho neviděl a nikdy ho vidět nechci a taky nechci, aby se s ním viděla Rosemary. Myslíím, že bude možné celou tu věc udržet v mezích obchodní záležitosti, jestli to všechno zařídí třetí strana.“

„Ano, to je vždycky dobrý plán. Jaké jsou podmínky?“

„Sto liber na ruku a lístek do Ria Janeira, Peníze mu budou předány na lodi.“

Ruth se usmála.

„Ovšem. Chcete si být jist, že opravdu odpluje!“

„Vidím, že jste pochopila.“

„Není to neobvyklý případ,“ řekla lhostejně.

„Ano, těchhle mládenců je spousta.“ Zaváhal. „Jistě vám to nebude vadit?“

„Samozřejmě že ne.“ Trochu ji to pobavilo. „Ujišťuju vás, že jsem zcela schopná tu věc zvládnout.“

„Vy zvládnete všechno.“

„Tak abych opatřila tu jízdenku. Jak se ten člověk jmenuje?“

„Viktor Drake. Jízdenku už mám. Volal jsem včera do lodní kanceláře. Loď je San Cristobal a odplouvá zítra z Tilbury.“

Ruth vzala lístek, prohlédla ho, zda je v pořádku, a vstřčila ho do kabelky.

„Tak ujednáno. Zařídím to. Ve dvanáct hodin. Kde bydlí?“

„U Ruperta na Russell Square.“

Poznamenala si to.

„Milá Ruth, já nevím, co bych si bez vás počal — Položil jí něžně ruku na rameno. To bylo poprvé, co něco takového udělal. „Vy jste má pravá ruka, mé druhé já.“

Začervenala se potěšením.

„Nikdy jsem to nedovedl pořádně říct — vždycky jsem pokládal všechno, co děláte, za samozřejmé, ale ono to tak není. Nevíte, jak moc na vás ve všem spoléhám —“ opakoval, „ve všem. Vy jste to nejhodnější, nejmilejší, nejšikovnější děvče na světě!“

Ruth se smíchem snažila zakrýt svou radost a rozpaky a řekla: „Vy mě kazíte, když mi říkáte takové věci.“

„Ale já to myslím doopravdy. Vy jste částí firmy, Ruth. Nedovedu si život bez vás představit.“

Vyšla ven s hřejivými pocitem radosti z jeho slov. Ten pocit v ní ještě byl, když přišla do hotelu Rupert.

Z úkolu, který měla před sebou, neměla Ruth žádný strach. Měla naprostou důvěru ve své schopnosti zvládnout jakoukoli situaci. Příběhy o smůle a smolaři na ni nikdy nepůsobily. Byla připravena vyřídit Viktora Drakea jako ostatní každodenní práci.

Byl téměř takový, jak si ho představovala, třebaže možná mnohem přitažlivější. Jeho povahu odhadla správně. Moc dobrého ve Viktoru Drakeovi nebylo. Pod příjemnou, žertovnou maskou se skrýval ten nejchladnokrevnější a nejvypočítavější člověk na světě. S čím nepočítala, byla jeho schopnost číst v duši druhých lidí a to, jak zkušeně a lehce dovedl hrát na jejich city. Snad také přecenila svou odolnost vůči jeho kouzlu. Neboť on měl kouzlo.

Pozdravil ji s výrazem milého překvapení. „Vás posílá George? Ale to je báječné překvapení!“ Suchým, klidným tónem mu oznámila Georgeovy podmínky. Viktor s nimi velice mile souhlasil.

„Sto liber? To není vůbec špatné. Chudák George. Spokojil bych se s šedesáti — ale to mu neříkejte! Podmínky tedy zní: ‚Neobtěžovat krásnou sestřenku Rosemary — nekazit nevinnou sestřenku Iris — dát pokoj ctěnému bratranci Georgeovi.‘ Se vším souhlasím! Kdo mě doprovodí na San Cristobal? Vy, drahá slečno Lessingová? To je báječné.“ Nakrčil nos a v jeho tmavých očích blýskla sympatie. Měl hubenou snědou tvář — připomínal trochu toreadora — jaký romantický nápad! Byl přitažlivý pro ženy a byl si toho vědom!

„Vy jste už u Bartona delší dobu, že, slečno Lessingová?“

„Šest let.“

„A on neví, co by si bez vás počal! No ovšem, to všechno vím. A vím všechno o vás, slečno Leasingová.“

„Jak to víte?“ zeptala se Ruth ostře. Viktor se zašklebil.

„Řekla mi to Rosemary.“

„Rosemary? Ale —“

„Nebojte se. Nehodlám Rosemary dál otravovat. Byla už ke mě hodná — měla pochopení. Vyzrazil jsem z ní sto liber.“

„Vy —“

Ruth se zarazila a Viktor se zasmál. Jeho smích byl nakažlivý. Shledala, že se směje také.

„To je od vás moc ošklivé, pane Drakeu.“

„Jsem dokonalý parazit. Mám prvotřídní techniku. Matička například vždycky změkne, když jí pošlu telegram, kde vyhrožuju okamžitou sebevraždou.“

„Měl byste se stydět.“

„Hluboce sebou pohrdám. Jsem darebák, slečno Lessingová. Rád bych, abyste věděla, jak velký jsem darebák.“

„Proč?“ zeptala se zvědavě.

„Nevím. Jste jiná. Nemůžu na vás se svou obvyklou metodou. Ty vaše jasné oči — ty by se nedaly nachytat. Ta slova ‚Víc hříchů musil snést, než se jich dopustil‘, by na vás neplatila. Vy nemáte v sobě žádný soucit.“

Její tvář ztvrdla.

„Soucitem pohrdám.“

„Přesto, že máte takové jméno? Přece se jmenujete Ruth, ne? To je pikantní. Ruth nemilosrdná.“

Řekla: „Nemám ráda slabochy!“

„Kdopak říká, že já jsem slaboch? Ne, ne, to se mýlíte, drahoušku. Jsem snad špatný. Ale jedna věc mě omlouvá.“

Její rty se zvlhnily. Nevyhnutelná výmluva.

„Jaká?“

„Užiju si. Ano,“ pokýval hlavou, „hodně si užiju. Už jsem hodně v životě viděl, Ruth. Dělal jsem skoro všechno. Byl jsem hercem, skladníkem, čišníkem, nádeníkem, stěhovákem cirkusu! Plavil jsem se jako obyčejný námořník na nákladním parníku. Kandidoval jsem na prezidenta v jedné jihoamerické republice. Byl jsem ve vězení! Jenom dvě věci jsem v životě neudělal. Nikdy jsem ani den poctivě nepracoval a nikdy jsem si nezaplatil cestu.“

Pohlédl na ni. Smála se. Cítila, že by měla být pobouřená. Ale síla Viktora Drakea byla síla ďáblova. Dovedl učinit zlo zábavným. Hleděl teď na ni tím svým zlověstným pronikavým pohledem.

„Nesmíte se tvářit tak ctnostně, Ruth! Nejste tak morální, jak si myslíte! Vaší modlou je úspěch. Vy patříte k tomu druhu děvčat, co si nakonec vezmou svého šéfa. To jste měla udělat s Georgem. George si neměl brát toho pitomečka Rosemary. Měl si vzít vás. Byl by na tom zatraceně líp, kdyby to byl udělal.“

„Zdá se, že mě urážíte.“

„Rosemary nikdy moc rozumu neměla. Je krásná jako huriska, ale pitomá jako ovce. Patří k ženám, do kterých se muži zamilují, ale u kterých nevydrží. Ale vy — vy jste jiná. Panebože, kdyby se zamiloval někdo do vás — tak by ho to nikdy nepřešlo.“

Dotkl se citlivého místa. Řekla s náhlou bolestnou upřímností: „Kdyby! Ale do mě by se nezamiloval!“

„Vy myslíte, že ne? To se klamete, Ruth. Kdyby se Rosemary něco stalo, George by si vás vzal na to tata.“ (Ano, to bylo ono. To byl počátek toho všeho.) Viktor se na ni pozorně díval a řekl: „Ale vy to víte právě tak dobře jako já.“

(Georgeova ruka na jejím rameni, jeho hřejivý, láskyplný hlas — Ano, jistě je to pravda... Obracel se k ní, spoléhal na ni...)

Viktor řekl laskavě: „Měla byste mít víc sebedůvěry, milá dívko. Mohla byste si George otočit kolem prstu. Rosemary je jen prázdná nádoba.“

„To je pravda,“ pomyslela si Ruth. „Kdyby nebylo Rosemary, mohla jsem George přimět k tomu, aby si mě vzal. Byla bych na něj hodná. Starala bych se o něj dobře.“

Pocítila náhlý slepý vztek, prudce ji zalila vášnivá hořkost. Viktor Drake ji pozoroval a značně se bavil. Rád nasazoval lidem do hlavy myšlenky. Nebo, jako v tomto případě, ukazoval jim myšlenky, které tam už byly.

Ano, takhle to začalo — náhodné setkání s mužem, který měl příští den odejet na druhou stranu zeměkoule. Ruth, která se vrátila do kanceláře, nebyla už ta Ruth, která z ní odešla, ačkoliv by si nikdo nemohl všimnout nějakého rozdílu v jejím chování nebo zjevu. Brzy po tom, co se vrátila do kanceláře, telefonovala Rosemary Bartonová.

„Pan Barton právě odešel na oběd. Můžu pro vás něco udělat?“

„Ach, Ruth, byla byste tak hodná? Ten otravný plukovník Race poslal telegram, že nepřijede včas na mou oslavu. Zeptejte se George, koho by chtěl pozvat místo něho. Měl by to být opravdu nějaký muž. Budou tam čtyři ženy — Iris se aspoň dostane do společnosti, Sandra Farradayová a — kdopak je honem ta čtvrtá? Nemůžu si vzpomenout.“

„Myslím, že já jsem ta čtvrtá. Byla jste tak laskavá a pozvala jste mě.“

„No ovšem, úplně jsem na vás zapoměla!“ Rosemarin smích byl lehký a zvonivý. Nemohla vidět náhlé Ruthino zrudnutí a tvrdý obrys její brady.

Pozvala ji na svou oslavu, jako by jí dělala milost — jako ústuppek Georgeovi! „No ano, pozveme tu tvou Ruth Lessingovou. Koneckonců bude ráda — a je hrozně užitečná. A vypadá docela příjemně.“

V tu chvíli Ruth Lessingová věděla, že Rosemary Bartonovou nenávidí.

Nenáviděla ji za to, že byla bohatá, krásná, lehkomyšlná a hloupá. Žádná kancelářská dřina pro Rosemary — jí se všechno servírovalo na zlatém tácu. Milostné pletky, zbožňující manžel — žádná práce, žádné zařizování —

Odporná, blahosklonná, nafoukaná, lehkomyšlná krasavice...

„Přála bych si, abys byla mrtvá,“ řekla Ruth Lessingová tichým hlasem do zmlklého telefonu.

Její vlastní slova ji ohromila. Byla jí tak nepodobná. Nikdy nebyla vášnivá, nikdy nebyla prudká, vždycky byla chladnokrevná, výkonná a vždycky se ovládala. Řekla si: „Co se to se mnou děje?“ To odpoledne Rosemary Bartonovou nenáviděla. A teď, o rok později, ji nenáviděla ještě.

Jednou snad bude moct na Rosemary Bartonovou zapomenout. Ale teď ještě ne.

Vrátila se úmyslně v duchu do minulosti k oněm listopadovým dnům.

Jak tenkrát seděla a dívala se na telefon, cítila, jak jí srdce zalila nenávist...

Svým příjemným ovládaným hlasem vyřídila Georgeovi Rosemarin vzkaz. Navrhla, že ona sama nepůjde, aby byl počet u stolu sudý. George to okamžitě zamítl! Georgeova vděčnost a ulehčení, když druhý den dopoledne přišla se zprávou o odplutí San Cristobalu. „Tak on opravdu odplul?“

„Ano, předala jsem mu peníze těsně před zdvižením můstku.“ Zaváhala a dodala: „Když loď vyplouvala z přístavu, mával rukou a

křičel: „Že George líbám na čelíčko a dnes večer že se napiju na jeho zdraví““

„Nestydatý chlap!“ řekl George. Pak se zvědavě zeptal: „Co si o něm myslíte, Ruth?“

Její hlas byl úmyslně bezbarvý, když říkala: „Slaboch — tak jak jsem očekávala.“

A George nic neviděl, nic nezpozoroval! Měla chuť vykřiknout: „Proč jste mě za ním poslal? Nevěděl jste, co se mnou může udělat? Neuvědomujete si, že jsem od nynějška jiná? Copak nevidíte, že jsem nebezpečná? Nikdo neví, co můžu udělat?“

Místo toho řekla svým normálním kancelářským hlasem: „Co s tím dopisem ze Sao Paulo —“ Byla zase schopnou, výkonnou sekretářkou...

Dalších pět dní.

Rosemariny narozeniny.

Klidný den v kanceláři — hodinka u kadeřníka a převléknutí do nových černých šatů, slabé nalíčení. Tvář v zrcadle nevypadala zcela jako její vlastní tvář. Byla to bledá, rozhodná a hořká tvář.

To, co řekl Viktor Drake, byla pravda. Nebyl v ní žádný soucit.

Později, když hleděla přes stůl na zmodralou, křečovitě staženou tvář Rosemary Bartonové, nebyl v ní stále žádný soucit.

Teď, po jedenácti měsících, pocítila náhle strach, když pomyslela na Rosemary Bartonovou...

KAPITOLA 3

ANTHONY BROWNE

Anthony Browne vzpomínal na Rosemary Bartonovou a mračil se.

Byl zatracený blázen, že se s ní kdy zapletl. Ačkoliv je to omluvitelné! Byl na ni určitě pěkný pohled. Ten večer v Dorchesteru nebyl schopen dívat se na nic jiného. Byla krásná jako huriska — a taky asi tak inteligentní!

Přesto ho to pořádně vzalo. Vynaložil spoustu energie, aby našel někoho, kdo by ho představil. Což bylo skutečně neodpuštělné, když se měl zabývat jen svým úkolem, Koneckonců netrývil své dny v Claridgi pro své potěšení.

Ale Rosemary Bartonová byla dost krásná, aby se dalo omluvit chvilkové odvrácení od povinnosti. Teď je lehké smát se sám sobě a divit se, proč byl takový blázen. Naštěstí nemusí ničeho litovat. Hned jak s ní promluvil, kouzlo trochu pominulo. Věci nabyly svých obvyklých rozměrů. To nebyla láska — ani ještě bláznivé zamilování. Měla to však být příjemná zábava, nic víc a nic méně.

No a on se bavil. A Rosemary se také bavila. Tančila jako anděl, a ať s ní šel kamkoli, muži se po ní ohlíželi. To dávalo člověku příjemný pocit. Dokud nepromluvila. Děkoval bohu, že s ní není ženatý. Až by mu ta dokonalá tvář a postava zevšedněly, co pak? Nedovedla ani inteligentně naslouchat. Patřila k tomu druhu žen, které čekají, že jim každé ráno u snídani budete říkat, jak vášnivě je milujete!

Co je to platné myslet teď na ty věci.

Přece jen se do ní zamiloval, ne?

Točil se kolem ní. Telefonoval jí, chodil s ní do společnosti, tančil s ní, líbal ji v autě. Byl na nejlepší cestě dělat kvůli ní ze sebe blázna, až přišel ten překvapující, neuvěřitelný den.

Pamatoval si přesně, jak vypadala, s hřívou kaštanových vlasů shrnutou k jedné straně, se sklopenými řasami, skrze něž zářily tmavě modré oči. Ta křivka měkkých rudých úst.

„Anthony Browne. Máte hezké jméno!“

Řekl lehce: „Náramně solidní a úctyhodné. Jeden komoří Jindřicha VIII. se jmenoval Anthony Browne.“

„Patrně váš předek?“

„Na to bych nepřísahal.“

„To byste udělal dobře!“

Zvedl tázavě obočí.

„Patřím ke koloniální větvi.“

„Snad italské?“

„Aha,“ zasmál se, „mám olivovou pleť? Moje matka byla Španělka.“

„Tím se to vysvětluje.“

„Co se vysvětluje?“

„Mnoho se tím vysvětluje, pane Anthony Browne.“

„Moje jméno se vám nějak líbí.“

„Už jsem vám řekla, že je to hezké jméno.“

A pak jako když zčistajasna udeří hrom: „Hezčí než Tony Morrelli.“

Na okamžik nemohl uvěřit svým uším! Bylo to neuvěřitelné! Nemožné!

Chytil ji za paži. Vytrhla se z jeho drsného sevření,

„Au, to bolí!“

„Kde jste přišla k tomu jménu?“

Jeho hlas byl drsný, výhružný.

Zasmála se, potěšena účinkem svých slov. Neuvěřitelná hlupačka! „Kdo vám to pověděl?“

„Někdo, kdo vás poznal.“

„Kdo to byl? To je vážné, Rosemary. Musím to vědět.“

Pohlédla na něj ze strany.

„Jeden můj bratranec se špatnou pověstí, Viktor Drake.“

„S nikým takovým jsem se nesetkal.“

„Asi toho jména neužíval, když jste ho znal. Z ohledu na rodinu.“

Anthony řekl pomalu: „Rozumím. Bylo to ve vězení?“

„Ano. Četla jsem Viktorovi levity — říkala jsem mu, že nám dělá hanbu. Samozřejmě mu to bylo jedno. Pak se zasmál a řekl: ‚Ty sama nejsi vždycky vybíravá, zlatíčko. Viděl jsem tě tuhle večer tan-

covat s jedním bývalým kriminálním — jedním z tvých ctitelů. Slyšel jsem, že si říká Anthony Browne, ale v base byl Tony Morelli.“

Anthony řekl nedbale: „To musím obnovit svou známost s tím přítelem z mládí. My staří kriminálníci musíme držet pohromadě.“

Rosemary zavrtěla hlavou.

„Na to je pozdě. Odjel lodí do Jižní Ameriky. Včera odplul.“

„Rozumím.“ Anthony se zhluboka nadechl. „Takže vy jste jediný člověk, který zná mé provinění?“

Přikývla. „Nepovím to na vás.“

„Radši to nedělejte.“ Jeho hlas zpřísněl. „Podívejte, Rosemary, tohle je nebezpečné. Nechcete přece, aby tu vaši krásnou tvářičku někdo pořezal, že? Jsou lidé, kteří se nezastaví před takovou maličkostí, jako je zničit ženskou krásu. A taky dovedou někoho klidně oddělat. To se nestává jen v knihách a filmech. Stává se to i ve skutečném životě.“

„Vyhrožujete mi, Tony?“

„Jenom vás varuju.“

Bude mít to varování na ni účinek? Uvědomuje si, že on to myslí smrtelně vážně? Ta bláhová husička. Nemá v té své krásné prázdné hlavičce špetku rozumu. Nemůže se na ni spolehnout, že bude držet pusy. Přesto se Anthony musí pokusit a vtlouct jí to do hlavy.

„Zapomeňte, že jste kdy slyšela jméno Tony Morelli, rozumíte?“

„Ale mně to vůbec nevádí, Tony, nejsem vůbec úzkoprsá. Pro mě je to ohromný zážitek setkat se se zločincem. Nemusíte se za to stydět.“

Nemožně pitomá. Chladně na ni pohlédl. V tu chvíli se divil, jak si mohl kdy myslet, že o ni stojí. Nikdy nesnášel hloupé ženské — ani když měly hezkou tvářičku.

„Zapomeňte na Tonyho Morelliho,“ řekl výhružně. „Myslím to vážně. Nikdy už to jméno neříkejte.“

Musí zmizet. Nic jiného nezbyvá. Na mlčení tohohle stvoření se nedá spoléhat. Bude mluvit, kdykoli ji to napadne.

Usmívala se na něho okouzlujícím způsobem, ale už to na něho nepůsobilo.

„Nepouštějte na mě hrůzu. Vezměte mě radši příští týden na taneční večírek k Jarrowovým.“

„Nebudu tady. Jedu pryč.“

„Ne před oslavou mých narozenin. Nemůžete mi teď utéct. Počítám s vámi. Neříkejte ne. Byla jsem moc nemocná s tou hroznou chřipkou a cítím se ještě příšerně slabá. Musíte mi vyhovět. Musíte přijít.“

Nemusil povolit. Mohl toho všeho nechat a rovnou odejít.

Tu však uviděl otevřenými dveřmi scházet dolů Iris, stíhlou a rovnou Iris, s její bledou tváří, černými vlasy a šedivýma očima. Iris, která nebyla zdaleka tak krásná jako Rosemary.

V tom okamžiku se nenáviděl za to, že padl za oběť Rosemarinu povrchnímu kouzlu, byť i v malé míře. Měl stejný pocit jako Romeo při vzpomínce na Rosalindu, když poprvé uviděl Julii.

Anthony Browne si to rozmyslel.

V jediné vteřině zaměřil své úsilí zcela jinam.

KAPITOLA 4

STEPHEN FARRADAY

Stephen Farraday myslel na Rosemary — myslel na ni s tím nevěřícím úžasem, který v něm její obraz vždycky probouzel. Obvykle zapudil všechny myšlenky na ni, hned jak se mu v mysli vynořily — ale byly chvíle, kdy byla neodbytná ve smrti, jako bývala v životě, a nechtěla se dát zahnat.

Jeho první reakce byla vždycky stejná, náhlá neovládnutelná hrůza, když si vzpomněl na scénu v restatauraci. Alespoň na to nebudel znovu myslet. Jeho myšlenky se vrátily zpátky, k době, kdy byla Rosemary naživu, k Rosemary, která dýchala, smála se a hleděla mu do očí...

Jaký byl blázen — jaký byl neuvěřitelný blázen!

Nemohl se zbavit úžasu, naprostého úžasu. Jak k tomu všemu došlo? Prostě to nemohl pochopit. Jako by byl jeho život rozdělen na dvě části, z nichž ta větší představovala zdravé, rozumné, spořádané jednání a druhá krátké, neobvyklé šílenství. Ty dvě části nešly prostě dohromady.

Neboť přes všechen svůj důvtip, nadání a bystrý rozum Stephen nedokázal vidět, že ve skutečnosti se k sobě hodily až příliš dobře.

Někdy se ohlížel zpátky na svůj život a vážil ho, chladně a bez zbytečné rozcitlivělosti, ale s určitým samolibým uspokojením. Už ve velmi útlém věku byl rozhodnut dosáhnout v životě úspěchu, a přes nesnáze a jisté počáteční nevýhody úspěchu dosáhl.

Projevoval vždycky určitou naivitu, pokud šlo o víru v úspěch a vyhlídky do budoucna. Věřil v sílu vůle. Co člověk chce, toho dosáhne!

Malý Stephen Farraday si neochvějně pěstoval svou vůli. Kromě vlastního úsilí mohl čekat v životě malou pomoc. Jako sedmiletý malý bledý chlapec s velkým čelem a rozhodnou bradou měl už v úmyslu dostat se nahoru — hodně vysoko. Rodiče, to už věděl, mu v tom nijak užiteční nebudou. Jeho matka se provdala pod svou úroveň — a litovala toho. Jeho otec, drobný stavitel, chytrý, mazaný, lakomý

muž, byl u své ženy i syna v opovržení... K matce, která neměla cti-žádost a byla jako duchem nepřítomná a neobyčejně náladová, cítil nepochopení, dokud ji jednoho dne nenašel s hlavou skleslou na rohu stolu a s prázdnou lahví od kolínské na zemi. Nikdy dřív ho nena-
padlo přičítat matčiny nálady pití. Nikdy nepila lihoviny ani pivo a on si nikdy neuvědomil, že její obliba kolínské pramení z něčeho jiného než z bolestí hlavy, jak vysvětlovala.

V tu chvíli si uvědomil, že ke svým rodičům příliš lásky necho-
vá. A bystře se dohadoval, že oni k němu také ne. Na svůj věk byl malý, tichý a měl sklony ke koktání. Otec mu říkal tichošlápek. Byl hodné dítě, doma s ním bylo málo zlobení. Otec by měl radši trochu bujnějšího potomka. „Já býval v tomhle věku samá rošťárna.“ Když se někdy na Stephena díval, měl nepříjemný pocit společenské podrážkenosti vůči své ženě. Stephen se vydařil po její rodině.

Klidně, se vzrůstající odhodlaností plánoval Stehen svůj vlastní život. On bude mít úspěch. Jako první zkoušku vůle se rozhodl překo-
nat koktání. Cvičil se tak, že mluvil pomalu a před každým slovem chvíličku zaváhal. A za čas bylo jeho úsilí korunováno úspěchem. Už nekoktal. Ve škole se věnoval učení. Chtěl mít dobré vzdělání. Se vzděláním se někam dostanete. Brzy o něj učitelé projevíli zájem a povzbuzovali ho. Získal stipendium. Ze školy sdělili rodičům, že chlapec je nadějný talent. Pan Farraday, který pěkně vydělával na řadě nesolidně postavených domů, byl přemluven, aby investoval peníze do vzdělání svého syna.

V dvaadvaceti se Stephen vrátil z Oxfordu, kde s úspěchem promoval; měl již pověst dobrého a zkušeného řečníka a dovedného pisatele novinových článků. Politika ho vždycky lákala. Naučil se překonávat vrozenou nesmělost a získal si obdivuhodné společenské chování, skromné, přátelské, s oním nádechem společenské vybrou-
šenosti, která nutila lidi říkat: „Ten mladý muž to dotáhne daleko.“ Ačkoliv tíhl spíše k liberální straně, uvědomil si, že pro tu chvíli je to strana mrtvá. Vstoupil do labouristické strany. Jeho jméno se stalo brzy známé jako jméno muže, který má budoucnost. Ale labouristic-
ká strana Stephena neuspokojí. Nemohl v ní uplatnit nové myšlen-
ky. Kdežto konzervativci na mladý slibný talent čekali.

Stephen Farraday se jim líbil. Byl to právě druh muže, jaký potřebovali. Ucházel se o mandát v okrese, kde měli labouristé poměrně dost voličů, a zvítězil nad nimi těsnou většinou. S pocitem vítězství zaujal své místo v poslanecké sněmovně. Byl to počátek jeho kariéry a byla to ta pravá kariéra, kterou si sám vybral. Vložil do ní všechny své schopnosti, všechnu svou ctižádost. Cítil v sobě schopnost vládnout, a dobře vládnout. Uměl jednat s lidmi, věděl, kdy jim má zalichotit a kdy se jim postavit. Jednoho dne — přísahal si — bude ministrem.

Jakmile však nadšení, že je ve sněmovně, opadlo, zmocnil se ho rychle pocit rozčarování. Těžce vybojované vítězství ho postavilo do středu všeobecného zájmu, ale teď zapadl do vyjetých kolejí, byl pouhým bezvýznamným řadovým členem, který se musil řídit příkazy strany a držet se na svém místě. Tady nebylo snadné vystoupit ze stínu. Člověk potřeboval něco víc než schopnosti. Potřeboval vliv. Existovaly jisté zájmy. Jisté rodiny. Někdo musel za vámi stát.

Uvažoval o manželství. Do té chvíle o něm málo přemýšlel. Někde hluboko v podvědomí měl nejasný obraz krásné bytosti, která s ním půjde ruku v ruce, bude sdílet jeho život a jeho ctižádostivé plány, která mu dá děti a které se bude svěřovat se svými myšlenkami a problémy. Bude to žena, která bude cítit jako on a bude chtít, aby měl úspěch, a bude pyšná, až ho dosáhne.

Pak jednoho dne šel na jednu z těch velkých recepcí v domě Kidderminsterových. Klan Kidderminsterových byl nejmocnější v Anglii. Vždycky dělali politiku. Lord Kidderminster s tím svým vousem pod dolním rtem, vysokou důstojnou postavou byl znám všude. Široký obličej lady Kidderminsterové připomínající houpacího koně bylo možno vídat na veřejných besedách a výborech po celé Anglii. Měli pět dcer, z nichž tři byly krásné, ale všechny vážné, a syna ještě v Etonu.

Kidderminsterovi považovali za svou povinnost podporovat vhodné mladé členy strany. Proto pozvali Farradaye.

Mnoho lidí tu neznal a po svém příchodu stál asi dvacet minut sám u okna. Zástup u čajového stolu začal řídnout a hosté přecházeli do druhých místností, když si Stephen všiml vysoké dívky v černých

šatech, která stála sama u stolu a v té chvíli vypadala, jako by byla v rozpacích.

Stephen Farraday měl velmi dobrou paměť na tváře. Právě dopoledne sebral v podzemní dráze Zprávy ze společnosti, které odložila nějaká spolucestující, a přelétl je s pobaveným zájmem. Byla tam dost rozmazaná fotografie lady Alexandry Hayleové, třetí dcery hraběte Kidderminstera, a pod ní drobná zprávička: „ — lady Alexandra vždycky projevovala plachost a snahu být v ústraní — miluje zvířata — absolvovala rodinnou školu, neboť lady Kidderminsterová je toho názoru, že její dcery mají dokonale ovládat řízení domácnosti.“

To byla lady Alexandra, která tu stála, a Stephen s neomylným postřehem člověka, který je sám nesmělý, poznal, že také ona je nesmělá. Alexandra, nejošklivější z Kidderminsterových dcer, vždycky trpěla pocitem méněcennosti. I když se jí dostalo stejného vzdělání a výchovy jako jejím sestrám, nikdy si zcela neosvojila jejich savoir-faire, což její matku značně mrzelo. Sandra se musí snažit — je pošetilá, aby vypadala tak nesměle, tak nešikovně.

To Stephen nevěděl, ale věděl, že dívka je neklidná a nešťastná. A najednou ho zaplavila jistota. Tohle je jeho příležitost! Chop se jí, blázne, chop se jí! Ted' nebo nikdy!

Přešel místností k dlouhému stolu s občerstvením, stoupl si vedle dívky a vzal si chlebiček. Pak se k ní obrátil a nervózně, se zřejmým úsilím (nehrál to — byl skutečně nervózní) řekl: „Poslyšte, nevadilo by vám, kdybych s vámi mluvil? Moc lidí tu neznám a vidím, že vy také ne. Neodhánějte mě. Já jsem totiž hrozně plachý,“ (dávnné koktání se mu vrátilo v nejpříhodnější chvíli) „a myslím, že vy jste také pla-pla-chá, vidíte?“

Dívka se zarděla — otevřela ústa, ale jak uhl, nedokázala to říct. Bylo pro ni příliš těžké říct: „Jsem tu doma.“ Místo toho klidně připustila: „Já jsem vlastně ta-také plachá. Vždycky jsem byla.“

Stephen rychle pokračoval: „Je to hrozný pocit. Nevím, jestli ho člověk jednou překoná. Někdy se mi zdá, jako bych měl úplně svázaný jazyk.“

„Já také.“

Pokračoval — mluvil velmi rychle a trochu koktal — měl chlapecké, přitažlivé chování. To bylo jeho přirozené chování v době

před několika lety a on si je teď úmyslně uchovával a pěstoval. Bylo to mladiství, naivní, odzbrojující chování.

Brzy převedl hovor na divadlo, zmínil se o jedné hře, kterou právě dávali a která vzbudila velký zájem. Sandra ji viděla. Hovořili o ní. Pojednávala o některých stránkách veřejných služeb a oni se brzy dostali hluboko do diskuse o těchto opatřeních.

Stephen věci nepřehnal. Uviděl lady Kidderminsterovou vcházet do salónu a hledat očima dceru. Nebylo součástí jeho plánu, aby byl nyní představen. Zašeptal na shledanou.

„Moc rád jsem si s vámi popovídal. Všechno tu na mě padalo, dokud jsem vás nenašel. Děkuji vám.“

Odešel zvesela z domu Kidderminsterových. Chopil se příležitosti. Začátek tu byl, teď zbývalo pozici upevnit.

Několik dní obcházel v blízkosti jejich domu. Jednou vyšla Sandra se sestrou. Jednou vyšla sama, ale pospíchala. Zavrtěl hlavou. To by nešlo, zřejmě měla přesný cíl. Pak, asi týden po večírku, byla jeho trpělivost odměněna. Jednoho rána vyšla ven s malým černým skotským teriérem a zamířila volným krokem směrem k parku.

Za pět minut nato mladý muž rychle kráčející opačným směrem se naráz zastavil a pak přistoupil k Sandře. Zvolal radostně: „No ne, to mám štěstí! Myslel jsem na to, jestli vás ještě někdy uvidím.“

Z jeho hlasu znělo takové potěšení, že se trochu začervenala.

Sehnul se ke psu.

„To je milé zvířátko. Jakkak se jmenuje?“

„MacTavish.“

„To zní hodně skotsky.“

Mluvili chvíli o psech. Pak řekl Stephen trošku rozpačitě: „Onehdy jsem vám neřekl své jméno. Jmenuju se Farraday. Stephen Farraday. Neznámý poslanec.“

Podíval se na ni tázavě a viděl, že se jí znovu nahnula krev do tváří, když řekla: „Jsem Alexandra Hayleová.“

Jeho reakce byla velmi dobrá. Začervenal se jako studentík. V jeho tváři se zračilo překvapení, poznání, zaraženost, rozpaky.

„Ach vy jste — vy jste lady Alexandra Hayleová — panebože! Musela jste mě tenkrát považovat za hrozného hlupáka!“

Nemohla odpovědět jinak, než odpověděla. Její vychování a přirozená laskavost ji vedly k tomu, aby ho uklidnila a dodala mu odvahy.

„Měla jsem vám to tenkrát říct.“

„Měl jsem to vědět. Musela jste si myslet, že jsem pěkný pitomec.“

„Jak jste to měl vědět? Ostatně co na tom záleží? Netvařte se, prosím vás, tak ztrápeně, pane Farradayi. Pojďme se projít k jezírku. Podívejte, MacTavish mě už táhne.“

Potom se s ní setkal v parku ještě několikrát. Pověděl jí o svých plánech. Debatovali spolu o politických problémech. Shledal, že je inteligentní, informovaná a milá. Byla chytrá a neměla předsudky. Stali se přáteli.

Dalším krokem kupředu bylo pozvání na večeři do domu Kidderminsterových, odkud ji pak doprovodil na taneční večírek. V poslední chvíli jeden tanečník odpadl. Když si lady Kidderminsterová lámala hlavu, koho pozvat místo něho, řekla Sandra klidně: „A co Stehen Farraday?“

„Stephen Farraday?“

„Byl na tom našem večírku a od té doby jsem se s ním jednou nebo dvakrát setkala.“

Byl dotázán lord Kidderminster a ten se vyjádřil, že je třeba podporovat nadějně mladé muže politického světa.

„Skvělý chlapík — opravdu skvělý. Nikdy jsem neslyšel o jeho rodičích, ale on si jednou jméno udělá.“

Přišel Stephen a dobře se uvedl.

„Užitečný mladík,“ řekla lady Kidderminsterová s neúmyslnou arogancí.

Za dva měsíce nato zkusil Stephen štěstí. Seděli u jezera v Hyde Parku a MacTavish měl hlavu položenou na Stephenově noze.

„Sandro, víte — ale vy to jistě víte, že vás miluji. Chtěl bych, abyste si mě vzala. Neodvážil bych se vás o to požádat, kdybych nevěřil, že si jednou udělám jméno. Věřím tomu. Nebudete se stydět, že jste si mě vzala. To vám přísahám.“

Řekla: „Já se nestydím.“

„Tedy mě chcete?“

„Což jste to nevěděl?“

„Doufal jsem, ale nemohl jsem si být jist. Víte, že jsem vás miloval od první chvíle, kdy jsem vás uviděl na druhém konci salónu a sebral všechnu svou odvalu, šel k vám a promluvil na vás. Nikdy v životě jsem neměl takový strach.“

Řekla: „Myslím, že jsem vás tenkrát už také milovala...“

Nešlo všechno hladce. Když Sandra klidně oznámila že si chce vzít Stephena Farradaye, vyvolala u rodičů okamžitý odpor. Kdo je Stephen Farraday? Co o něm vědí?

Stephen byl zcela upřímný, když mluvil s lordem Kidderminsterem o své rodině a původu. Potlačil přitom letmou myšlenku, že pro jeho vyhlídky je právě dobře, že oba jeho rodiče jsou mrtvi.

Své ženě lord Kidderminster řekl: „Ehm, mohlo by to být horší.“

Znal velmi dobře svou dceru a věděl, že za jejím klidným prohlášením se skrývá neochvějná vůle. Jestliže má v úmyslu toho chlápka dostat, tak ho dostane. Nikdy nepovolí!

„Ten mládenec má před sebou kariéru. S trochou podpory se dostane daleko. Potřebujeme trochu mladé krve. A zdá se, že je to slušný hoch.“

Lady Kidderminsterová nerada svolila. Takhle si dobrou partii pro svou dceru vůbec nepředstavovala. Ale se Sandrou bylo v rodině určitě nejvíc nesnází. Susan byla krasavice a Esther byla chytrá. Diana, bystrá hlavička, se provdala za mladého vévodu z Harwiche — což byla nejlepší partie roku. Sandra neměla tolik půvabu — a pak ta její nesmělost — a jestli ten mladý muž má před sebou budoucnost, jak si každý myslí...

Kapitulovala a řekla jen: „Budeme ale muset použít svého vlivu...“

A tak si Alexandra Catherine Hayleová v bílém saténu a v bruselských krajkách, s šesti družičkami a dvěma malými pážaty a se vším, co patří k nóbl svatbě, vzala Stephena Leonarda Farradaye, aby s ním sdílela dobré i zlé.

Na líbánky jeli do Itálie a po návratu bydleli v rozkošném malém domě ve Westminsteru a brzy nato zemřela Sandřina kmotřička a odkázala jí na venkově pěkný malý panský dům ve stylu královny Anny. Všechno se mladým manželům dařilo. Stephen se vrhl do par-

lamentního života s novým zápalem, Sandra mu všemožně pomáhala a oddaně ho ve všem podporovala. Někdy si Stephen myslíval, že je až neuvěřitelné, jak mu štěstí přálo! Spojení s mocnou Kidderminstetrovou klikou mu zajišťovalo rychlý postup v kariéře. Jeho vlastní schopnost a chytrost upevňovaly postavení, k němuž mu příležitost dopomohla. Upřímně věřil ve své vlastní schopnosti a byl připraven neúnavně pracovat pro blaho Anglie.

Často když tak hledíval přes stůl na svou ženu, uvědomoval si s radostí, jak dokonalou je mu pomocnicí — takovou, jakou si vždycky představoval. Líbila se mu pěkná čistá linie její hlavy a hrdla, upřímné světle hnědé oči pod rovným obočím, trochu vysoké bílé čelo a lehce arogantní orlí nos. Podobá se trochu závodnímu koni, pomyslel si, tak pěkně upravená, tak dobře vychovaná, tak pyšná. Shledal, že je ideální společníci; stejně jim to myslelo, oba docházeli k týmž rychlým uzávěrům. Ano, pomyslel si, Stephen Farraday, ten neveselý malý chlapec se o sebe dobře postaral. Život se mu utvářel přesně tak, jak chtěl. Bylo mu jen málo přes třicet a již ležel úspěch před ním jako na dlani.

A s tím vítězoslavným uspokojením odjel se ženou na čtrnáct dní do Sv. Mořice, a když se rozhlédl v hotelové hale, uviděl Rosemary Bartonovou.

Co se s ním v tu chvíli stalo, to nikdy nepochopil. Z jakési poetické pomsty se slova, která kdysi řekl jiné, vyplnila. Zamiloval se do ní na první pohled. Hluboce, nesmírně, bláznivě se zamiloval. Tou zoufalou, prudký mladickou láskou, kterou měl prožít a překonat už před lety.

Vždycky měl za to, že není vášnivý. Měl jednu nebo dvě krátké známosti, mírné flirty — to bylo, pokud věděl, všechno, co pro něho „láska“ znamenala. Smyslové radosti ho prostě nelákaly. Říkal si, že na tyhle věci je příliš vybíravý.

Kdyby se ho někdo zeptal, zda miluje svou ženu, byl by řekl „Samozřejmě“ — a přece velmi dobře věděl, že by ho nenapadlo si ji vzít, kdyby byla bývala, řekněme, dcerou nemajetného venkovského šlechtice. Měl ji rád, obdivoval se jí, cítil k ní hlubokou náklonnost a také opravdovou vděčnost za to, čím mu její postavení pomohlo.

Že se mohl zamilovat s nadšením a bolestnou touhou nezralého chlapce, bylo pro něj překvapení. Nemohl myslet na nic jiného než na Rosemary. Na její krásnou smějící se tvář, na její bohaté kaštanové vlasy, na její rozkošnou postavu s houpavou chůzí. Nemohl jíst — nemohl spát. Jezdili spolu na lyžích. Tančil s ní. A když ji k sobě tiskl, věděl, že ji chce víc než cokoli na světě. Takže to utrpení, ta bolest, ta mučivá touha — to byla láska!

I ve svém zaujetí žehnal osudu, že mu dal přirozeně klidné chování. Nikdo nesmí uhádnout, nikdo nesmí vědět, co on cítí — kromě Rosemary.

Bartonovi odjeli o týden dříve než Farradayovi. Stephen řekl Sandře, že Sv. Mořic není příliš zábavný. Neměli by pobyt zkrátit a vrátit se zpátky do Londýna? Souhlasila velmi mile. Dva týdny po návratu se stal Rosemariným milencem.

Byla to zvláštní, nadšená, horečná doba — vzrušená a neskutečná. Trvala — jak dlouho? Nanejvýš půl roku. Půl roku, během něhož Stephen pracoval jako obvykle, navštěvoval svůj okres, vznášel dotazy ve sněmovně, mluvil na různých schůzích, debatoval o politice se Sandrou a myslel na jedno jediné — na Rosemary.

Jejich tajné schůzky v malém bytě, její krása, vášnivá něžnost, jakou ji zahrnoval, její horoucí objetí — bylo to krásné jako sen. Smyslný, bláznivý sen.

A po tom snu — probuzení.

Zdálo se, že se to stalo úplně náhle.

Jako když člověk vyjde z tunelu a octne se na denním světle.

Jednoho dne byl zaslepený milenec a druhý den byl zase Stephen Farraday, který si myslel, že by snad neměl vídat Rosemary tak často. Hrome, vždyť se vystavují hroznému nebezpečí. Kdyby měla mít Sandra někdy podezření — kradmo pohlédl na její tvář nad stolem, u něhož snídali. Díky bohu, nemá podezření. Nemá ani ponětí. A přece některé jeho výmluvy v poslední době, že musí odejít, byly hodně průhledné. Některé ženy by už začaly tušit zradu. Díky bohu, Sandra není podezřívavá.

Zhluboka se nadechl. Opravdu, byli s Rosemary velmi nerozumní! Je to div, že její manžel na nic nepřišel. Takový pošetilý, nepodezřívavý člověk — o hodně starší než ona.

Rosemary — jaké rozkošné stvoření...

Najednou si vzpomněl na golfové hřiště. Svěží vzduch vane nad písčitými dunami, hráči pobíhají s golfovými holemi — pohupování tyčí — pěkná čistá rána z podstavku — . Muži. Muži v golfkách, pokuřující z dýmek. A ženy nemají na hřiště přístup!

Náhle řekl Sandře: „Co abychom si vyjeli do Fairhavenu?“

Překvapeně vzhlédl.

„Ty chceš? Můžeš se uvolnit?“

„Mohl bych si vzít pár dní v tomhle týdnu. Rád bych si zahrál golf. Cítím se unavený.“

„Mohli bychom jet zítra, jestli chceš. Znamená to odřeknout As-
tleyovým a musím odvolat tu úterní schůzi. A co Lovatovi?“

„Těm taky odřeknem. Nějakou omluvu si vymyslíme.Chci od-
tud.“

To byl poklid ve Fairhavenu — být se Sandrou a se psy na tera-
se a v staré zahradě obehnané zdí, hrát goll v Sandley Heath a chodit
večer na procházku do statku s MacTavishem v patách.

Bylo mu, jako by se zotavoval po nějaké nemoci.

Zamračil se, když spatřil Rosemarino psaní. Řekl jí, aby nepsala.
Bylo to příliš nebezpečné. Ne že by se ho Sandra někdy ptala, od
koho jsou ty dopisy, ale stejně je to nerozumné. Služebnictvu nelze
vždycky věřit.

Odnesl si dopis do pracovny a roztrhl trochu mrzutě obálku.
Stránky. Celé stránky.

Jak četl, zmocnilo se ho znovu staré okouzlení. Zbožňuje ho,
miluje ho, miluje ho víc než kdy jindy, nemůže to vydržet nevidět ho
celých pět dní. Zdalipak on cítí co ona? Nestýská se Leopardovi po
jeho Habešance?

Napolo se usmál, napolo si vzdychl. Ten směšný žert — který
vznikl z toho, že jí koupil župánek se vzorkem podobným leopardí
kůži, protože se jí tolik líbil. Leopard mění své zbarvení, a on jí řekl:
„Ale ty nesmíš měnit svou pleť, miláčku.“ A pak mu začala říkat
Leopard a on jí zase Černá kráska.

To byla zatracená hloupost. Ano, zatracená hloupost.

Je to od ní hrozně milé, že mu napsala tolik stránek. Ale přesto
to neměla dělat. Hrome, musí být přece opatrní, Sandra není z těch

žen, které by něco takového trpěly. Kdyby se jednou něco doslechla — psát dopisy je nebezpečné. Řekl to Rosemary. Proč nemůže počkat, až se vrátí? Hrome, vždyť ji uvidí za dva nebo tři dny.

Druhý den ráno byl na stole další dopis. Tentokrát Stephen v duchu zaklel. Zdálo se mu, že Sandřiny oči na něm na několik vteřin ulpěly. Ale neřekla nic. Díky bohu, není to žena, která se ptá na mužovy dopisy.

Po snídani zajel autem do města osm mil odtud. Nebylo by dobře telefonovat z vesnice. Dostal Rosemary k telefonu.

„Haló — to jsi ty, Rosemary? Nepiš už další dopisy.“

„Miláčku, to je nádherné slyšet tvůj hlas!“

„Bud’ opatrná; nemůže tě někdo slyšet?“

„Ovšem že ne. Ach, tolik se mi po tobě stýskalo, anděli. Taký se ti po mně tak stýskalo?“

„Ano samozřejmě. Ale nepiš. Je to příliš nebezpečné.“

„Měl jsi radost z mého dopisu? Měl jsi pocit, že jsem s tebou? Miláčku, chci s tebou být každou minutu. Cítíš to také?“

„Ano — ale ne v telefonu, děvenko.“

„Ty jsi tak směšně opatrný. Co na tom záleží?“

„Myslím na tebe taky, Rosemary. Nesnesl bych, kdybys kvůli mně přišla do nějakých nepříjemností.“

„Mně je jedno, co se stane. To přece víš.“

„Ale mně ne, zlato.“

„Kdy se vrátíš?“

„V úterý.“

„A sejdem se ve středu v našem hnízdečku.“

„Ano — ehm, ano.“

„Miláčku, nevydržím čekat. Nemůžeš si najít nějakou výmluvu a přijet dnes? Ach, miláčku, ty bys mohl. Jako kvůli politice nebo nějaké takové hlouposti.“

„To je bohužel vyloučeno.“

„Nevěřím, že se ti po mně také tak stýská jako mně po tobě.“

„Nesmysl, samozřejmě se mi stýská.“

Když položil sluchátko, cítil se unavený. Proč musí být ženy tak zatraceně neopatrné? On a Rosemary budou musit být v budoucnu opatrnější. Budou se musit setkávat méně často.

Pak se věci zkomplikovaly. Měl plno práce — měl toho prostě moc. Nebylo opravdu možné věnovat tolik času Rosemary a potíží byla v tom, že ona nebyla schopna to pochopit. Vysvětlil jí to, ale ona si prostě nechtěla dát říct.

„Ach ta tvoje pitomá politika — jako by na něčem takovém záleželo.“

„Ale na tom přece —“

Nepochopila to. Bylo jí to jedno. Nezajímala se o jeho práci, o jeho plány, o jeho kariéru. Chtěla jen od něho znova a znova slyšet, že ji miluje.

„Tak jako předtím? Řekni mi znovu, že mě opravdu miluješ.“

Ted' už by to přece mohla považovat za samozřejmé, pomyslí si. Byla rozkošná, opravdu rozkošná — potíží byla však v tom, že se s ní nedalo rozumné mluvit.

A také se příliš často vídali. Milostný vztah nemůžete udržet na stupni horečného žáru. Budou se muset vídat méně často — musí se to trochu uvolnit.

Ale to ji roztrpčilo — to ji velice roztrpčilo. Ted' mu pořád vyčítala.

„Nemiluješ mě jako dřív.“

A tu ji musel ujišťovat, přísahat, že ji velice miluje. A ona neustále vyhrabávala všechno, co jí kdy řekl.

„Pamatuješ se, jak jsi řekl, že by bylo krásné, kdybychom umřeli společně? Ušnuli si navždy v objetí? Pamatuješ, jak jsi řekl, že si vezmem přívěsný vůz a pojedem do pouště? Jak tam budou jen hvězdy a velbloudi — a jak zapomeneme na všechno na světě?“

Člověk říká zatracené hlouposti, když je zamilovaný. Tenkrát se ty řeči tak hloupé nezdály, ale slyšet je mu znovu s chladnou hlavou! Proč jen ženy nemohou nechat věci na pokoji, jak se sluší a patří? Muž nechce, aby se mu stále připomínalo, jakého ze sebe dělal osla.

Vyrukovala najednou s nerozumnými požadavky. Nemohl by odjet někam na jih Francie a ona by přijela za ním? Nebo by jeli na Sicílii nebo na Korsiku do takových těch míst, kde člověk nikdy nepotká nějakého známého. Stephen vztekle odpověděl, že takové místo na světě není. Na nejmín pravděpodobném místě vždycky potkáš nějakého drahého přítele ze školy, kterého jsi léta neviděl

A pak řekla něco, co ho vyděsilo.

„Ale to by přece doopravdy nevadilo, ne?“

Zpozorněl, byl ostražitý a uvnitř náhle chladný.

„Co tím myslíš?“

Usmívala se na něho, tím kouzelným úsměvem, který mu dříve vždycky rozbušil srdce a naplnil ho celého bolestnou touhou. Teď ho naplnil jen netrpělivostí.

„Leoparde, miláčku, kolikrát jsem si myslela, že jsme hloupí, když se snažíme všechno skrývat. Nechme už toho schovávání. George se se mnou rozvede a tvoje žena se rozvede s tebou a můžeme se vzít.“

Takový nápad! To by byla katastrofa! To by ho zničilo! A ona to nevidí!

„Nedovolil bych ti udělat takovou věc.“

„Ale miláčku, mně to nevadí. Já na žádné konvence netrpím.“

„Ale já ano. Já ano,“ pomyslí si Stephen.

„Cítím, že láska je ze všeho na světě nejdůležitější. Nezáleží na tom, co si o nás lidé myslí.“

„Mně osobně by to nevadilo, drahoušku. Ale otevřený skandál by znamenal konec mé kariéry.“

„Ale na tom přece nezáleží. Je spousta jiných věcí, které bys mohl dělat.“

„Neblázni.“

„A proč bys vůbec musel něco dělat? Víš přece, že mám spoustu peněz. Myslím svých vlastních, ne Georgeových. Mohli bychom jezdit po světě, najít si ta nejkouzelnější odlehlá místa — místa, kde možná nikdo jiný ještě nebyl. Třeba nějaký ostrov v Tichém oceánu — představ si to, horké slunce, modré moře, korálové útesy.“

Představil si to. Jihomořský ostrov! Ze všech pitomých nápadů ten nejpitomější. Co si o něm myslí, že se bude flákat po plážích?

Uviděl ji očima, z nichž spadly poslední šupiny. Rozkošné stvoření se slepičím mozečkem! Byl blázen, úplný blázen. Ale teď už má zase rozum. A musí se dostat z téhle šlamastiky. Jestli si nedá pozor, zničí mu celý život.

Řekl všechny ty věci, které stovky mužů říkaly před ním. Musí s tím skoncovat — tak to napsal. Je to vůči ní jen správné. Byla by

nešťastná, takovou odpovědnost on na sebe nemůže vzít. Ona to nechápe — a tak dále a tak dále.

Je všemu konec — musí ji přimět, aby to pochopila.

Ale to právě odmítala pochopit. Tak lehké to být nemělo. Zbožňuje ho, miluje ho víc než jindy, nemůže bez něho žít! Bude od ní jen poctivé, když řekne svému manželovi pravdu a Stephen zase své ženě! Pamatoval se, jaký chlad v sobě cítil, když seděl a držel ten dopis. To bláznivé stvoření. To bláznivé stvoření, které se ho drží jako klíště! Ta půjde a vybreptá všechno Georgeovi Bartonovi a George Barton se s ní pak rozvede a uvede ho jako původce rozvodu. A Sandra se s ním pak určitě rozvede taky. O tom nepochyboval. Mluvila jednou o nějaké přítelkyni a podotkla jen se slabým údivem: „Ale samozřejmě když zjistila, že má poměr s jinou ženou, co jiného jí zbývalo než se s ním rozvést?“

Takhle by to cítila Sandra. Nikdy by se o muže nedělila.

A pak bude vyřízen, bude to jeho konec. — Přijde o vlivnou podporu Kiddeminsterových. Bude to skandál, který nebude moci překonat, i když veřejné mínění není už tak úzkoprsé, jako bývalo. Ale v takovémhle flagrantním případě! Sbohem, sny, sbohem, ctižádostivé plány. Všechno bude zničeno, rozbito — všechno, kvůli tomu, že se zbláznil do pošetilé ženské. Mladické zamilování to bylo. Mladické zamilování v nevhodném věku.

Ztratil by všecko, co dal v sázku. Ztroskotal by. A ta hanba!

Ztratil by Sandru...

A náhle si se zděšením, které ho ohromilo, uvědomil, že to by mu vadilo nejvíc. Ztratil by Sandru. Sandru s jejím čtverhranným bílým čelem a jasnými hnědými očima. Sandru, svou drahou přítelkyni a společníci, svou sebevědomou, pyšnou, věrnou Sandru. Ne, nesmí ztratit Sandru — nesmí... Všechno, jen to ne.

Na čele mu vyvstal pot.

Nějak se z té kaše musí dostat.

Musí nějak přimět Rosemary k rozumu... Půjde to? Rosemary a rozum nejdou dobře dohromady. Dejme tomu, že by jí konečně řekl, že miluje svou ženu? To ne. Tomu by prostě nevěřila. Je pitomá. Hlavu má prázdnou, ale drží se ho jako klíště, je majetnická. A dosud ho miluje — to je ten malér.

Popadl ho slepý vztek. Jak ji u čerta přimět, aby byla zticha? Jak jí zavřít ústa? Na to by byl potřeba pořádný jed, pomyslně si trpce.

U ruky mu zabzučela vosa. Roztržitě se na ni podíval. Vlétla do broušené nádoby se zavařeninou a teď se pokoušela dostat ven.

Jako já, dala se polapit sladkostí, pomyslně si, a teď nemůže, chudák, ven.

Ale on, Stephen Farraday, se ven nějak dostane. Potřebuje čas, musí hrát o čas.

Rosemary ležela právě s chřípkou. Poslal formální pozornost s dotazem po jejím zdraví — velikou kytici. To mu poskytlo odklad. Příští týden měli se Sandrou večeřet s Bartonovými — byla pozvána společnost na oslavu Rosemariných narozenin.

Rosemary řekla:

„Do narozenin nic nepodniknu — bylo by to k Georgeovi příliš kruté. Dal si s tím takovou práci. Je to drahoušek. Až bude po všem, tak se dohodneme.“

Dejme tomu, že by jí surově řekl, že je všemu konec, že už o ni nestojí. Otrásl se. Ne, toho se neodváží. Mohla by dostat hysterický záchvat a běžet za Georgem. Nebo by dokonce mohla jít za Sandrou. Slyšel v duchu její pláčivý nevěřící hlas.

„Říká, že už o mě nestojí, ale já vím, že to není pravda. Snaží se vás šetřit — být ohleduplný — ale já vím, že budete se mnou souhlasit, že když se dva lidé milují, pak je možno jednat čestně jen jediným způsobem. Proto vás žádám, abyste mu dala volnost!

Právě takovéhle nechutnosti by ze sebe vysypala. A Sandra s pyšnou a pohrdavou tváří by řekla: „Kdo chce volnost, má ji mít!“

Neuvěřila by — jak by mohla uvěřit? Ale kdyby Rosemary přinesla ty dopisy — byl dost velký osel, aby jí takové dopisy napsal. Bůh ví, co v nich psal. Dost, víc než dost, aby přesvědčily Sandru — dopisy, jaké jí nikdy nenapsal.

Musí něco vymyslet — něco, aby Rosemary byla zticha.

„Škoda, že nežijem v době Borgiaů...“ pomyslně si vztekle.

Sklenice s otráveným šampaňským je asi to jediné, co by Rosemary přimělo být zticha.

Ano, to si skutečně tehdy pomyslně.

Cyankáli v její sklenici se šampaňským, cyankáli v její večerní kabelce. Deprese po chřipce.

Sandřiny oči se přes stůl setkaly s jeho.

Je tomu už skoro rok — a on nemůže zapomenout.

KAPITOLA 5

ALEXANDRA FARRADAYOVÁ

Sandra Farrraydayová nezapomněla na Rosemary Bartonovou.

Myslíla na ni právě v této chvíli — myslela na to, jak se tu noc v restaurantu zhroutila na stůl.

Vzpomněla si, jak se sama ostře nadechla, a jak potom, když vzhledla, shledala, že se na ni Stephen dívá...

Přečetl si pravdu v jejích očích? Uviděl nenávist a směs hrůzy a vítězoslávy?

Už je tomu skoro rok — a v její mysli je všechno čerstvé, jako by se to bylo stalo včera! Co je to platné, když je člověk mrtev, a žije dál ve vaší mysli. To udělala Rosemary. Žije v Sandřině mysli — zdalipak také v Stephenově? To nevěděla, ale pokládala to za pravděpodobné.

Luxembourg — ta odporná restaurace s výborným jídlem, s výtečnou rychlou obsluhou, s přepychovou výzdobou a zařízením. Místo, kterému není možná se vyhnout, protože vás tam lidé pořád zvou.

Byla by ráda zapomněla — ale všechno se spiklo, aby musela vzpomínat. I Fairhaven budil vzpomínky, když se teď George Barton usadil vedle nich.

Bylo to od něho opravdu velmi podivné. George Barton byl celkem vzato podivný člověk. Nebyl to vůbec soused, jakého by ráda viděla. Jeho přítomnost v Little Priors zničila kouzlo a klid, jaký jí dával pobyt v Fairhavenu. Vždycky, až do tohoto léta, to bylo místo, kde si člověk odpočinul a načerpal nových sil, místo, kde byli se Stephenem šťastni — totiž, jestli někdy byli šťastní.

Sevřela rty do tenké čáry. Ano, tisíckrát ano! Mohli být šťastni, nebýt Rosemary. Rosemary rozbila tu křehkou stavbu vzájemné důvěry a něhy, kterou si se Stephenem začali budovat.

Něco, nějaký instinkt jí přikazoval, aby skryla před Stephenem svou vášeň, svou naprostou oddanost. Milovala ho od oné chvíle, kdy v salóne jejích rodičů přišel k ní a předstíral, že je plachý a že neví, kdo ona je.

Neboť on to věděl. Nemohla by říct, kdy si to poprvé připustila. Někáký čas po jejich svatbě, jednoho dne když jí podával jasný výklad, jak použít politického vlivu k prosazení nějakého zákona.

Tenkrát jí prolétlo hlavou: „To mi něco připomíná. Co jen?“ Později si uvědomila, že to byla v podstatě stejná taktika, které tenkrát použil v jejich domě. Vzala to na vědomí bez překvapení, jako by to bylo něco, čeho si byla dlouho vědoma, ale co se teprve teď vynořilo na povrch její mysli.

Od prvního dne jejich manželství si uvědomila, že ji nemiluje tak jako ona jeho. Ale pokládala za možné, že je opravdu neschopen takové lásky. Ta síla milovat byla jejím vlastním nešťastným dědic-tvím. Tak zoufale o někoho stát, mít takovou sílu citu, to je u žen neobvyklé! Byla by pro něj ochotně zemřela; byla by schopna pro něj lhát, strojit intriky, trpět pro něj! Místo toho přijala hrdě a zdrželivě místo, které jí vykázal. Chtěl od ní spolupráci, sympatii, aktivní pomoc a radu. Chtěl od ní ne její srdce, ale rozum, a ty materiální výhody, které jí dával její rod.

Jednu věc by nikdy neudělala — aby ho uvedla do rozpaků tím, že by mu projevila sílu svého citu, který by nemohl stejnou měrou opětovat. A upřímně věřila, že ji má rád, že ho těší být s ní. Předvídala, že v budoucnosti to bude nepoměrně lehčí, předvídala čas plný něhy a přátelství.

To je jeho způsob, jak ji miluje, myslila si.

A pak přišla Rosemary.

Někdy se s bolestným, trpkým sevřením rtů divila, jak si může myslet, že ona nic neví. Věděla to od první chvíle — tam ve Sv. Mořici — když ho poprvé viděla, jak se na tu ženu podíval.

Věděla přesně den, kdy se ta žena stala jeho milenkou.

Poznala voňavku, kterou ta ženská užívala...

Mohla číst v Stephenově zdvořilé tváři, v roztržitém pohledu jeho očí, nač právě vzpomíná, co si myslí o — o té ženské — o té ženské, od které právě odešel!

Je těžké, pomyslela si chladně, změřit utrpení, kterým prošla. Den co den snášela muka zatracenou a mohla se opřít jen o svou víru a odvahu — o svou přirozenou pýchu. Neukáže, nikdy neukáže, co cítí. Zhubla, byla útlejší a bledší, kosti pod napjatou kůží na čele a na

ramenou byly zřetelnější. Nutila se jíst, ale nemohla se přinutit spát. Dlouhé noční hodiny proležela se suchýma očima, s pohledem upřeným do tmy. Pohrdala uspávacími prostředky, brát je považovala za slabost. Ona vydrží. Ukázat, že je raněna, prosit, bránit se — to všechno se jí protivilo.

Měla jednu malou, hubenou útěchu — že Stephen nechce od ní odejít. I když jí bylo jasné, že nechce odejít kvůli kariéře, a ne z lásky k ní, přece jen tu ten fakt byl. Nechce od ní odejít.

Jednou ho možná to pobláznění přejde...

Co mohl koneckonců na ní vidět? Byla přitažlivá a krásná — ale to byly jiné ženy také. Co našel na Rosemary Bartonové, že se tak zbláznil?

Byla hloupá, pošetilá a nebyla — na to Sandra obzvlášť spoléhala — ani příliš zábavná. Kdyby měla vtip — kouzlo a dráždivé chování — tyhle věci muže udrží, Sandřiny naděje se upínaly k tomu, že to skončí — že ho Rosemary přestane bavit.

Byla přesvědčena, že hlavním zájmem v jeho životě je jeho práce. Byl předurčen k velkým věcem a věděl to. Měl mozek státníka a těšilo jej používat ho. To byl jeho životní cíl. Jistě si to uvědomí, až jednou to bláznivé zamilování začne slábnout.

Ani na chvíli neuvažovala Sandra o tom, že by ho opustila. To ji vůbec nenapadlo. Byla tělem duší jeho, ať ji chce nebo ne. Byl jejím životem, smyslem jejího bytí. Láska v ní plála se středověkou silou.

Jednu chvíli měla naději. Jeli do Fairhvenu. Stephen se začal zase podobat dřívějšímu Stephenovi. Pocítila náhle, jak se stará náklonnost mezi nimi znovu obnovuje. Naděje v jejím srdci vzrostla. Dosud ji chce, těší ho být s ní, spoléhá na její úsudek. Na chvíli vyklouzl ze spárů té ženské.

Vypadal šťastnější, byl zase víc sám sebou.

Nic nebylo nenapravitelně ztraceno. Dostával se z toho. Jen kdyby se odhodlal rozejít se s ní...

Pak jeli zpátky do Londýna a Stephenovi bylo zase hůř. Vypadal uštvaně, ustaraně, nemocně. Nemohl se soustředit na práci.

Domnívala se, že ví proč. Rosemary chtěla, aby s ní odešel. Odhodlával se k tomu kroku — odhodlával se nechat všeho, oč nejvíc stál. Takové bláznovství! Takové šílenství! Patřil k tomu druhu mu-

žů, u nichž práce je vždy na prvním místě — k tomu hodně anglickému typu. Musí to v hloubi duše vědět sám. Ano, ale Rosemary byla velmi krásná — a velmi hloupá. Stephen by nebyl první muž, který kvůli ženě zahodil kariéru a pak toho litoval!

Jednoho dne na koktajlu zaslechla Sandra pár slov.

„— povím to Georgeovi — musíme se rozhodnout.“

Bylo to krátce předtím, než ulehla s chřipkou.

V Sandřině srdci zaplála jiskřička naděje. Co kdyby dostala zápal plic — to se lidem po chřipce stává — jedna její mladá přítelkyně tak zemřela právě minulou zimu. Kdyby Rosemary zemřela —

Nesnažila se tu myšlenku potlačit — neděsila se sama sebe. Byla dost středověká, aby dovedla nenávidět vytrvale a s klidem.

Nenáviděla Rosemary Bartonovou. Kdyby myšlenky mohly zabíjet, byla by ji zabila.

Ale myšlenky nezabíjejí —

Myšlenky samy nestačí.

Jak krásně tenkrát tu noc v Luxembourgu v dámské šatně vypadala Rosemary se stříbrnými liškami, které jí klouzaly s ramen. Byla po nemoci pohublější, bledší — křehkost činila její krásu éteričtější. Stála před zrcadlem a upravovala se.

Sandra za ní hleděla na jejich společný obraz v zrcadle. Její vlastní tvář vypadala jako vytesaná z mramoru, chladná, bez života. Jako by v ní nebyl žádný cit — chladná, tvrdá žena.

A pak řekla Rosemary: „Ach Sandro, zabírám celé zrcadlo, vid’? Už jsem hotova. Ta hrozná chřipka mě pořádně sebrala. Vypadám příšerně. A cítím se dosud velmi slabá a pobolívá mě hlava.“

Sandra se s klidným zdvořilým zájmem zeptala: „Bolí tě dnes večer?“

„Jen trochu. Nemáš náhodou aspirin?“

„Mám neuralgen.“

Otevřela kabelku, vyndala prášek. Rosemary si jej vzala. „Schovám si ho, kdybych ho potřebovala.“

Ta schopná tmavovlasá dívka, Bartonova sekretářka, se na to dívala. Pak přistoupila také k zrcadlu a lehce se přepudrovala. Byla to hezká, skoro krásná dívka. Sandra měla dojem, že nemá Rosemary ráda.

Pak vyšly z šatny, nejdřív Sandra, pak Rosemary, pak slečna Lessingová — ach a ovšem, to děvče Iris, Rosemarina sestra; byla tam také. V bílých dívčích šatečkách, velmi vzrušená, s velkýma šedýma očima.

Vyšly a připojily se k mužům v hale.

Přihnal se vrchní číšník a uvedl je k jejich stolu.

Prošli velkým obloukovitě klenutým vchodem a naprosto nic, nedala nikomu z nich tušit, že Rosemary těmi dveřmi už nikdy živá neprojde...

KAPITOLA 6

GEORGE BARTON

Rosemary...

George Barton postavil sklenku a zíral tupě do okna. Vypil právě dost, aby byl zaplaven lítostí sám nad sebou.

Byla tak krásná. Vždycky byl do ní celý pryč. Věděla to, ale on si vždycky myslel, že se mu jen směje.

Dokonce když ji poprvé požádal, aby si ho vzala, udělal to beze všeho přesvědčení. Mumlal a otvíral naprázdno ústa. Choval se jako blázen.

„Víš, děvenko, že kdykoli — stačí, když jen řekneš. Já vím, že je to marné. Ani se na mě nepodíváš. Byl jsem vždycky strašný blázen. A jsem trochu tlustý. Ale víš přece, co cítím, ne? Chci říct — vždycky jsem tady. Já vím, že nemám ani nejmenší naději, ale myslel jsem, že se o tom aspoň zmíním.“

A Rosemary se smála a políbila ho na temeno hlavy.

„Jsi hrozně milý, Georgei, a já na tvou nabídku nezapomenu, ale teď si zrovna nechci brát nikoho.“

A on řekl vážně: „Ovšem, ovšem. Nepospíchej a porozhlédni se kolem sebe. Můžeš si vybrat.“

Nikdy neměl naději — nikdy neměl opravdovou naději.

Proto tomu nemohl uvěřit, proto byl tak užaslý, když mu Rosemary řekla, že si ho vezme.

Samozřejmě, že do něho nebyla zamilovaná. To velmi dobře věděl. Vlastně mu to pověděla.

„Chápeš to, vid’? Chci se usadit a cítit se šťastná a bezpečná. S tebou budu. Mám už dost toho být zamilovaná. Vždycky se to nějak pokazí a skončí to fiaskem. Mám tě ráda, Georgei. Jsi milý, zábavný a hodný a myslíš si, že jsem báječná. To je to, co chci.“

Odpověděl trochu nesouvisle: „Všechno udělám. Budeme hrozně šťastni.“

Nu, v tom se příliš nemýlil. Byli šťastni. Vždycky se cítil pokorný. Vždycky si říkal, že to nebude snadné. Rosemary se nespokojí s

takovým nudným chlapíkem, jako je on. Budou maléry! Připravil se na to, že budou. Bude se držet naděje, že nebudou trvat věčně; Rosemary se k němu vždycky vrátí. Když se s tím jednou smíří, bude všechno dobré.

Neboť ho ráda měla. Její náklonnost byla stálá a neměnná. Nesouvisela s jejími flirty a s jejími milostnými pletkami.

Připravil se na to, že se s nimi smíří. Řekl si, že jsou nevyhnutelné u ženy Rosemarina temperamentu a neobyčejné krásy. Co neočekával, byly jeho reakce.

Flirtování s tím nebo oním mladíkem, to nic nebylo.

Ale když poprvé vytušil vážnější věc —

Poznal to velmi rychle, vycítil v ní změnu. Byla vzrušenější, krásnější, celá zářila. A co mu instinkt děl, bylo potvrzeno ošklivou konkrétní skutečností.

To bylo toho dne, kdy vešel do jejího salónku a ona mimovolně zakryla rukou stránku rozepsaného dopisu. To věděl, že píše svému milenci.

Hned jak vyšla z pokoje, šel se podívat na piják. Dopis odnesla, ale piják byl skoro nový. Vzal ho a šel k oknu, přidržel piják na skle a viděl slova napsané Rosemariným rozevlátým písmem: „Můj nejdražší miláčku...“

Krev mu hučela v uších. V té chvíli pochopil, co cítil Othello. Kde byla moudrá rozhodnutí? Ted' se v něm ozvala příroda. Byl by ji nejraději uškrtil! Byl by toho chlapa nejraději zabil. Kdo to byl? Ten chlapík Browne? Nebo ten panák Farraday? Ti oba po ní házeli očima.

Zahlédl v zrcadle svou vlastní tvář. Oči měl podlité krví. Vypadal, jako by měl záchvat mrtvice.

Jak si ted' připomněl tu chvíli, pustil sklenici z ruky. Znovu měl ten vražedný pocit, znovu mu hučelo v uších. I ted' —

S úsilím zahnal vzpomínku. Nesmí si to oživovat. Je to pryč — je to za ním. Už nikdy tak trpět nebude.

Rosemary je mrtvá. Je mrtvá a má klid. A on má také klid. Už netrpí.

Je to podivné pomyšlení, že tohle pro něj znamená její smrt.

Klid...

Nikdy tohle nepověděl ani Ruth. Hodné děvče, ta Ruth. Chytrá hlava. Opravdu neví, co by si bez ní počal. Tak mu pomáhá. Tak s ním cítí. A nesvádí. Není tak posedlá po mužských jako Rosemary...

Rosemary. Rosemary, jak sedí u kulatého stolu v restauraci. Trochu pohublá ve tváři po chřipce — trochu unavená — ale krásná, tak krásná. A jen za hodinu nato —

Ne, nebude na to myslet. Ne právě teď. Má plán. Bude myslet na svůj plán.

Nejprve promluví s Racem. Ukáže Raceovi dopis. Co těm dopisům Race řekne? Iris byla zaražená. Zřejmě neměla nejmenší poněti.

Dobrá, je pánem situace. Všechno má promyšleno.

Plán má celý vypracován. Určil den, určil místo.

Prvního listopadu. Na Všechny svaté. To je dobře vybraný den. Samozřejmě v Luxembourg. Pokusí se dostat stejný stůl.

A stejné hosty, Anthonyho Browna, Stephena Farradaye, Sandru Farradayovou. Pak tam ovšem budou Ruth a Iris a on. A jako sedmého hosta pozve Race, který měl původně na večeři také být.

A jedno místo bude prázdné.

To bude ohromné!

Dramatické!

Zločin se bude opakovat.

Tedy ne zcela...

Rosemariny narozeniny...

Rosemary ležící tam na stole — mrtvá...

KNIHA II

NA VŠECHNY SVATÉ

KAPITOLA 1

Lucilla Drakeová švitořila. To byl výraz, kterého se v rodině o ní vždycky používalo a který skutečně vyjadřoval přiléhavě zvuky vycházející z Lucilliných vlídných rtů.

Onoho rána ji znepokojovalo mnoho věcí — tolik, že nedokázala soustředit pozornost na jednu věc po druhé. Byl tu nadcházející návrat do města a problémy s domácností, které s tím souvisely. Služebnictvo, domácí zásoby na zimu a tisíce drobností — to všechno, a k tomu starost, jak Iris vypadá.

„Mám o tebe opravdu starost, má milá — jsi taková pobledlá, skoro bílá — spala jsi? Jestli ne, tak tu mám výborné prášky od doktora Wyliese — nebo jsou od doktora Gaskella? — to mi připomíná, že si budu musel promluvit s kupcem — buď si jedna služebná objednává věci ze své vůle, nebo on úmyslně šidí. To jsou samé balíčky mýdlových vloček — a já víc než tři týdně nechci. Nebo snad by bylo lepší něco na posílení? Když já byla mladá, tak se dával Eastonský sirup. A samozřejmě špenát. Řeknu kuchařce, aby dnes udělala k obědu špenát.“

Iris byla příliš malátná a příliš zvyklá na nesouvislý způsob řeči Lucilly Drakeové a tak se ani nezeptala, proč jméno doktora Gaskella připomnělo tetě místního kupce. A kdyby to byla udělala, dostalo by se jí okamžik odpovědi: „Protože kupec se jmenuje Cranford, má milá.“ Tento způsob uvažování byl pro tetu Lucillu naprosto jasný.

Iris sebrala zbytek energie a řekla jen: „Je mi úplně dobře, teto Lucillo.“

„Máš černé kruhy pod očima,“ řekla paní Drakeová, „moc jsi pracovala.“

„Celé týdny jsem vůbec nic nedělala.“

„To si myslíš ty, má milá. Ale přílišné hraní tenisu mladé dívky vysiluje. Myslím si, že ten vzduch tady ti nedělá dobře. Tohle místo je v dolíku. Kdyby se jen George byl poradil se mnou, místo s tím děvčetem.“

„S jakým děvčetem?“

„S tou slečnou Lessingovou, co o ní má tak vysoké mínění. V kanceláři je na svém místě, prosím — ale brát ji sem, je, myslím, velká chyba. Podporovat ji v tom, aby si myslela, že patří do rodiny. Ne že by moc podpory potřebovala.“

„Ale teto Lucillo, Ruth vlastně patří do rodiny.“

Paní Drakeová ohrnula nos.

„Hraje na to — to je zcela jasné. Chudák George — je bezmocný jako nemluvně, když jde o ženy. Ale to nepůjde, Iris. George potřebuje ochranu, a kdybych já byla na tvém místě, tak bych velmi jasně dala najevo, že jakékoliv pomyšlení na manželství nepřichází v úvahu, ať je slečna Lessingová sebepříjemnější.“

Iris byla na chvílku vyburcována ze své netečnosti.

„Nikdy mě nenapadlo, že by si George vzal Ruth.“

„Nevidíš si na nos, dítě. Ovšem ty nemáš moje životní zkušenosti.“ Iris se musela usmát. Teta Lucilla byla někdy opravdu velmi legrační. „Tahle ženská ho chce polapit.“

„A vadilo by to?“ zeptala se Iris.

„Vadilo? Samozřejmě že by to vadilo.“

„Nebylo by to ve skutečnosti moc pěkné?“ Teta na ni zůstala koukat. „Nebylo by to pěkné — myslím pro George? Myslím, že máš pravdu, co se jí týče. Má ho jistě ráda. A byla by mu hrozně dobrou ženou a starala by se o něho.“

Paní Drakeová ohrnula nos a na její mírumilovné, jemné tváři se objevil téměř rozhořčený výraz.

„O George je teď velmi dobře postaráno. To bych ráda věděla, co může víc chtít? Má dobré jídlo a všechno, co potřebuje, se mu vyspraví. Mít v domě takové hezké mladé děvče jako ty musí být pro něj velmi příjemné, a až se jednou vdáš, tak doufám, že budu pořád schopná postarat se o jeho pohodlí a dohlédnout na jeho zdraví. Zrovna tak dobře, nebo ještě líp než nějaká mladice z kanceláře —

copak ta ví o domácnosti? Číslice, účetní knihy, těsnopis a psaní na stroji — jaký tohle má doma význam pro muže?“

Iris se usmála a potřásla hlavou, ale nepřela se o to. Myslíla na hladký tmavý satén Ruthiných vlasů, na její světlou plet', na její postavu, která tak pěkně vynikala v přísných kostýmech, které Ruth s oblibou nosila. Chudák teta Lucilla, která mysliila jen na pohodlí a měla romantiku tak dávno za sebou, že pravděpodobně zapomněla, co znamená — jestliže to vůbec někdy něco znamenalo, pomysliila si Ruth, když si připomněla svého strýčka.

Lucilla Drakeová byla nevlastní sestrou Hectora Marlea, byla z prvního manželství. Děiála maminku o hodně mladšímu bratříčkovi, když jeho vlastní matka zemřela.

Vedla otci domácnost a stala se vyloženě starou panou. Bylo jí hnedle čtyřicet, když poznala pastora Caleba Drakea, kterému bylo již přes padesát. Její manželství trvalo krátce, pouhé dva roky, pak ovdověla a zůstal jí malý synáček. Mateřství, které přišlo pozdě a nečekaně, bylo vrcholným zážitkem v životě Lucille Drakeové. Její syn se stal zdrojem úzkosti, příčinou zármutku, původcem neustálého odčerpávání peněz, ale nikdy pro ni nebyl zklamáním. To všechno paní Drakeová nechtěla vidět, pro ni to byla jen milá slabost povahy, nic jiného. Viktor je příliš důvěřivý, dá se snadno zavést na scestí špatnými kamarády, protože jim věří. Viktor nemá štěstí, Viktora vždycky oklamou. Podvedou ho. Vždycky to odnese za zlé kamarády, kteří využívají jeho nevinnosti. Příjemná, trochu pošetilá mírná tvář ztvrdla a objevil se v ní neústupný výraz, když se začalo ukazovat na Viktorovy chyby. Ona svého syna zná. Je to milý, veselý hoch, ale jeho takzvaní přátelé ho využívají. Přesto ví, jak nerad jí Viktor říká o peníze. Ale když je chudáček chlapec v tak hrozné situaci, co může jiného dělat? Vždyť má jen ji, na koho se může obrátit.

Přesto, jak připouštěla, Georgeovo pozvání, aby bydlila u nich a starala se o Iris, přišlo jako dar z nebes, ve chvíli, kdy byla opravdu v zoufalé tísní a hrozila jí chudoba, za jakou se lepší lidé stydí. Tenhle poslední rok byla velmi šťastná a dobře se jí vedlo, a není v lidské povaze hledět klidně na to, že může být nahrazena ctižádostivou mladou ženou, která má všechnu tu moderní výkonnost a která by si,

jak sama sebe přesvědčovala, vzala George určitě jen pro peníze. Samozřejmě, to je to, po čem jde! Pěkný domov a bohatý, shovívavý manžel. Tetě Lucille v jejím věku nemůžete říct, že každá mladá žena ráda pracuje a vydělává si na sebe. Děvčata jsou stejná, jako byla vždycky — vždycky radši chytí nějakého muže, který by se o ně staral. Tahle Ruth Lessingová je chytrá, vetře se do postavení důvěrnice, radí Georgeovi, jak zařídit dům, udělá se nepostradatelnou — ale díky bohu, je tu aspoň jeden člověk, který vidí, za čím jde!

Lucilla Drakeová pokývla několikrát hlavou, až se její měkká dvojité brada zatřásla, zvedla obočí s výrazem moudrosti a zanechala předmětu tohoto hovoru kvůli jinému a možná ještě naléhavějšímu.

„Nemůžu se rozhodnout, co mám udělat s těmi příkrývkami, má milá. Víš, nedovedu si dát dohromady, jestli sem přijedem až příští jaro, nebo jestli má George v úmyslu jezdit sem na sobotu a na neděli.“

„Myslím, že to sám opravdu neví.“ Iris se snažila připoutat pozornost k věci, která se zdála naprosto bezvýznamná. „Kdyby bylo pěkné počasí, bylo by příjemné občas si sem zajet. Ačkoliv myslím, že po tom zvlášť netoužím. Ale přece jen dům tu je, kdybychom chtěli přijet.“

„Ano, má milá, ale jeden to potřebuje vědět. Protože, chápej, jestli sem pojedeme až za rok, pak by se příkrývky měly uložit a dát do nich prášek proti molům. Ale kdybychom sem jezdili, tak by to nebylo zapotřebí protože by se příkrývky používaly — a ten pach z prášku je tak nepříjemný.“

„No tak ho tam nedávej.“

„Ano, ale bylo takové horké léto a je spousta molů. Každý říká, že tohle je rok na moly, a samozřejmě na vosy taky. Hawkins mi včera povídal, že za tohle léto zničil třicet vosích hnízd — třicet — jen si to představ —“

Iris si představila Hawkinse — jak vychází za tmy ven — v ruce kyanid — kyanid — Rosemary — proč se to všechno vrací do minulosti?

Tenký pramínek zvuku — to byl hlas tety Lucilly — tekł dál a dospěl teď k dalšímu předmětu —

„— a jestli by se nemělo stříbro poslat do banky? Lady Alexandra říká, že je teď mnoho loupeží — ačkoliv samozřejmě my máme dobré okenice — mně osobně se ten její účes nelíbí — ta její tvář vypadá v něm tak tvrdě — ale řekla bych, že je to tvrdá ženská. A taky nervózní. Dneska je každý nervózní. Když já byla mladá, lidé nevěděli, co to nervy jsou. A to mi připomíná, že se mi nelíbí, jak George v poslední době vypadá — nevím, jestli na něj nejde chřipka? Už jednou nebo dvakrát mě napadlo, jestli nemá horečku. Ale možná, že má jen nějaké starosti s obchodem. Víš, připadá mi, jako by ho něco trápilo.“

Iris se zachvěla a Lucilla Drakeůvá vítězoslavně zvolala: „No vida, copak jsem neříkala, že jsi nastydlá.“

KAPITOLA 2

„Kéž by sem nikdy nebyli přijeli.“

Sandra Farradayová vyslovila ta slova s tak neobvyklou trpkostí, že se její manžel na ni překvapeně podíval. Jako by vyslovila jeho vlastní myšlenky — myšlenky, které se tak usilovně snažil skrýt. Tedy Sandra má stejné pocity jako on? Ona také pocítila, že pobyt ve Fairhavenu je pokažen, jeho klid porušen těmi novými sousedy bydlicími míli odtud za parkem.

Z náhlého popudu vyslovil nahlas své překvapení: „Nevěděl jsem, že máš stejný pocit, pokud jde o ně.“

Okamžitě, nebo se mu to aspoň zdálo, se stáhla do sebe.

„Sousedé na venkově, to je důležitá věc. Člověk musí být buď hrubý, nebo příjemný; nemůže udržovat jen příjemné známosti jako v Londýně.“

„Ne,“ řekl Stephen, „to nemůže.“

„A teď abychom šli na ten podivný večírek.“

Oba mlčeli a v duchu probírali scénu při obědě. George Barton byl přátelský, dokonce velmi živý, jako by byl v nitru nějak vzrušen, což oba poznali. George Barton byl tyto dny opravdu divný. Stephen si ho za Rosemarina života nikdy moc nevšiml. George byl prostě někde v pozadí jako laskavý a nudný manžel mladé a krásné ženy. Stephena nikdy netrápilo svědomí nad tím, že George podvádí s jeho ženou. George patřil k druhu manželů, kteří jsou podváděni. Byl o tolik starší, bez jakékoli přitažlivosti, která by udržela půvabnou a rozmarnou ženu. Zklamal se George? Stephen myslel, že ne. George jistě znal Rosemary velmi dobře, myslel si Stephen. Miloval ji a patřil k tomu druhu mužů, kteří jsou skromní, pokud jde o jejich vlastní schopnost udržet ženin zájem.

Přesto musil George trpět.

Stephen by byl rád věděl, co George cítil, když Rosemary zemřela.

V těch měsících po Rosemarině smrti vídali ho se Sandrou málo. Vrátil se do jejich života, teprve když se náhle objevil jako jejich blízký soused u nich na venkově, a Stephen si hned pomyslel, že se zdá jiný.

Byl živější, měl víc sebejistoty. A — ano, rozhodně byl divný.

Dnes byl také divný. Jak znenadání ze sebe vysypal to pozvání. Večírek na oslavu Irisiných osmnáctých narozenin. Tolik doufá, že Stephen a Sandra přijdou. Byli k nim tady tak hodní.

Sandra ovšem rychle řekla, že to bude pro ně potěšením. Stephen bude mít samozřejmě hodně práce, až se vrátí do Londýna, a ona sama má velmi mnoho únavných závazků, ale opravdu doufá, že to nějak udělají.

„Tak si hned stanovíme den, ano?“

Georgeova tvář — zdravě červená, usměvavá, naléhavá.

„Myslíš jsem snad některý den v přespříštím týdnu, ve středu nebo ve čtvrtek? Ve čtvrtek je prvního listopadu. Bude vám to vyhovovat? Uděláme to kterýkoli den, aby se vám oběma hodil.“

Byl to druh pozvání, které nemůžete odmítnout, byl v něm jistý nedostatek společenského savoir-faire. Stephen si všiml, že Iris zrudla a vypadala rozpačitě. Sandra byla dokonalá. S úsměvem kapitulovala a řekla, že čtvrtek prvního listopadu se jim oběma velmi dobře bude hodit.

Stephen náhle vyslovil nahlas své myšlenky a řekl ostře: „Nemusíme tam chodit.“

Sandra k němu obrátila tvář. Tkvěl na ní přemýšlivý, uvážlivý výraz.

„Myslíš, že ne?“

„Je lehké nějak se vymluvit.“

„Jenomže na nás bude naléhat, abychom přišli někdy jindy — abychom si vybrali jiný den. Zdá se, — zdá se, že velmi usiluje o to, abychom přišli.“

„Nedovedu si představit proč. Je to Irisin večírek — a nemůžu uvěřit, že by tak moc toužila po naší společnosti.“

„Ne — to ne.“ V jejích slovech zněla starost.

Pak řekla: „Víš, kde má ten večírek být?“

„Ne.“

„V Luxembourg.“

Leknutí ho málem zbavilo řeči. Cítil, jak mu z tváře mizí barva. Vzchopil se a pohlédl jí do očí. Namlouval si to jen, nebo ty oči něco říkaly?

„Ale to je bláznovství,“ zvolal a jeho hlas zněl trochu pronikavě a ostře, jak se snažil zakrýt vlastní pohnutí. „Luxembourg, kde — všechno to znovu křísit. Ten člověk musí být blázen.“

„Taky mě to napadlo,“ řekla Sandra.

„Ale pak pozvání rozhodně odmítnem. Ta — ta celá věc je strašně nepříjemná. Pamatuješ, jaký to vzbudilo rozruch na veřejnosti — na ty fotografie v novinách.“

„Pamatuju se, jak to bylo nepříjemné,“ řekla Sandra.

„Copak si neuvědomuje, jak by to pro nás bylo nepříjemné?“

„Má k tomu důvod, Stephene. Důvod, který mi řekl.“

„Jaký?“

Byl jí vděčný, že se na něho nedívala, když říkala:

„Vzal mě po obědě stranou. Řekl, že to chce vysvětlit. Pověděl mi, že to děvče — Iris — se nikdy jaksepatří nevzpamatovala z té rány nad smrtí své sestry.“

Odmlčela se a Stephen neochotně řekl: „No dobře, může to být konečně pravda — nevypadá dobře. Při obědě mě napadlo, jak špatně vypadá.“

„Ano, já si toho také všimla — ačkoliv se v poslední době zdála celkem zdravá a veselá. Ale říkám to, co mi pověděl George Barton. Řekl mi, že se Iris od té doby Luxembourggu vyhýbá, jak jen může.“

„To se nedivím.“

„Ale podle něho je to chyba. Zdá se, že se o té věci radil s nějakým neurologem — jedním z těch moderních specialistů — a podle jeho rady je třeba po šoku jakéhokoli druhu věci čelit a ne se jí vyhýbat. Je to, myslím, táž zásada, jako když po zřícení letadla okamžitě pošlou letce znovu létat.“

„Domnívá se ten neurolog, že dojde k další sebevraždě?“

Sandra odpověděla: „Domnívá se, že je nutno překonat spojování Luxembourg s představou smrti. Je to koneckonců jen restaurace. Navrhl uspořádat normální večírek, na nějž by přišli pokud možno titíž lidé.“

„To jim bude moc příjemné!“

„Vadí ti to tolik, Stephene?“

Projelo jím rychlé bolestné leknutí. „Samozřejmě, že mi to nevadí,“ řekl rychle. „Jen jsem si myslel, že je to dost příšerný nápad.“

Mně osobně to ani v nejmenším nevadí... Myslel jsem ve skutečnosti na tebe. Jestli tobě to nevadí —“

Přerušila ho:

„Vadí mi to. Velmi mi to vadí. Mimochodem George Barton učinil pozvání tak, že je velmi těžké odmítnout. Konečně byla jsem v Luxembourgu od té doby často — a ty také. Neustále je tam člověk zván.“

„Ale ne za těchto okolností.“

„Ne.“

„Jak říkáš, je těžké odmítnout — a kdybychom to odložili, pozve nás znovu. Ale není, Sandro, důvod, proč bys tohle měla snášet. Já tam půjdu, a ty se můžeš na poslední chvíli omluvit — že tě bolí hlava nebo že jsi nastydlá — něco takového.“

Viděl, jak zvedla bradu.

„To by bylo zbabělé. Ne, Stephene, jestli půjdeš, půjdu taky. Konečně,“ položila mu ruku na paži, „ať naše manželství znamená seabemíň, mělo by znamenat alespoň to, že budeme společně snášet nesnáze.“

Ale on na ni strnule hleděl — ta jedna bolestná věta, která jí tak lehce uklouzla, jako by nahlas vyslovila věc dávno známou a nepříteli důležitou, mu úplně vzala řeč.

Když se vzpamatoval, řekl: „Proč tohle říkáš? Ať naše manželství znamená seabemíň?“

Pevně na něj pohlédla: „A není to pravda?“

„Ne, tisíckrát ne. Naše manželství znamená pro mě všechno.“

Usmála se.

„Myslím, že znamená — jistým způsobem. Jsme dobrý tým, Stephene. Naše spolupráce má uspokojujivé výsledky.“

„Tak jsem to nemyslel.“ Cítil, jak zrychleně dýchá. Vzal její ruku do obou svých a pevně ji držel. „Sandro, copak nevíš, že jsi můj celý svět?“

A najednou to věděla. Bylo to neuvěřitelné — nečekané, ale bylo to tak.

Byla v jeho náručí a on ji k sobě tiskl a líbal ji a koktal nesouvislá slova.

„Sandro — Sandro — miláčku. Miluju tě... Tolik jsem se bál — tolik jsem se bál, že tě ztratím.“

Slyšela se, jak říká: „Kvůli Rosemary?“

„Ano.“ Pustil ji a couvl; jeho tvář byla ve své zděšenosti komic-ká.

„Ty jsi věděla — o Rosemary?“

„Samozřejmě — celý ten čas.“

„A tys to pochopila?“

Zavrtěla hlavou.

„Ne, nechápu to. A myslím, že to nikdy nepochopím, Miloval jsi ji?“

„Ne doopravdy. Tebe jsem miloval.“

Zalila ji vlna hořkosti. Citovala: „Od první chvíle, kdy jsem vás uviděl? Neopakuj tu lež — protože to byla lež!“

Ten náhlý útok ho nevyvedl z rovnováhy. Zdálo se, že pečlivě uvažuje o jejích slovech.

„Ano, byla to lež — a přesto nějakým záhadným způsobem nebyla. Začínám věřit, že to byla pravda, Ach, snaž se mě pochopit, Sandro. Znáš lidi, kteří mají vždycky ušlechtilý a dobrý důvod, kterým zakrývají své špinavé jednání? Lidi, kteří ‚musí být upřímní,‘ když chtějí být nelaskaví, kteří ‚pokládali za svou povinnost opakovat to a to‘, kteří jsou tak pokrytečtí sami k sobě, že až do konce života jsou přesvědčeni, že každý špinavý a surový čin byl vykonán nesobecky. Uvědom si, prosím, že existuje i opak takových lidí. Lidé, kteří jsou tak cyničtí, tak nedůvěřiví sami k sobě a k životu, že dovedou věřit jen ve své špatné pohnutky. Ty jsi byla žena, kterou jsem potřeboval. To je aspoň pravda! A já teď poctivě věřím, když se na to dívám zpátky, že bych to byl neudělal, kdyby to nebyla pravda.“

Řekla hořce: „Nikdy jsi nebyl do mě zamilován.“

„Ne, nikdy jsem nebyl zamilován. Byl jsem vyprahlý, asexuální tvor, který se chlubil svou odpornou chladnou povahou! A pak jsem se zamiloval ‚na první pohled‘ — pošetilou, prudkou, mladickou láskou. Byla to láska jako letní bouřka, krátká, neskutečná, která

rychle přejde.“ Hořce dodal: „Opravdu, je to příběh vypravovaný blbcem, hrůzostrašný, leč nesmyslný veskrz“. ¹

Odmlčel se a pokračoval: „A pak ve Fairhavenu jsem se probudil a poznal pravdu.“

„Pravdu?“

„Že to jediné, na čem mi v životě záleží, jsi ty — a to, abych si uchoval tvou lásku.“

Zašeptala: „Kdybych to jen bývala věděla.“

„Co sis myslela?“

„Myslela jsem si, že máš v úmyslu s ní odejít.“

„S Rosemary?“ Krátce se zasmál. „To by byl pro mě opravdu doživotní žalář!“

„Nechtěla, abys s ní odešel?“

„Ano, chtěla.“

„Co se stalo?“

Stephen se zhluboka nadechl. Byli zase u toho. Znovu stáli před tou neviditelnou hrozbou. Řekl: „Stalo se to v Luxembourggu.“

Oba mlčeli a věděli, že vidí totéž. Tvář ženy zmodralou jedem, která byla předtím tak krásná.

Hleděli na mrtvou ženu, a pak — když vzhlédli, jejich oči se střetly...

Stephen řekl: „Zapomeň na to, Sandro, proboha, nech nás na to zapomenout!“

„To není nic platné. Nebude nám dovoleno zapomenout.“

Chvilí mlčeli a pak Sandra řekla: „Co budeme dělat?“

„To, co jsi právě řekla. Budeme tomu čelit — společně. Půjdem na ten hrozný večírek, ať je pořádán z jakéhokoli důvodu.“

„Nevěříš tomu, co George Barton řekl o Iris.“

„Ne. Ty ano?“

„Může to být pravda. Ale i když je, není to ten pravý důvod.“

„Co myslíš, že je pravý důvod?“

„Nevím, Stephene. Ale bojím se.“

„George Bartona?“

„Ano, myslím, že — že ví.“

¹ W. Shakespeare, Macbeth (V., 5.) v překladu E. Saudka

Stephen řekl ostře: „Co ví?“

Otočila pomalu hlavu a podívala se mu do očí.

Řekla šeptem: „Nesmíme se bát. Musíme mít odvahu — tu největší odvahu. Ty budeš velkým mužem Stephene — mužem, jakého svět potřebuje — nic tomu nesmí stát v cestě. Jsem tvá žena a miluji tě.“

„Co si myslíš, že ten večírek je, Sandro?“

„Myslím si, že je to past.“

Řekl pomalu: „A my do ní vejdem?“

„Nemůžeme si dovolit ukázat, že je to past.“

„Ano, to je pravda.“

Sandra náhle pohodila hlavou dozadu a zasmála se. Řekla „Dělej, co umíš, Rosemary. Už nevyhraješ.“

„Bud' tiše, Sandro. Rosemary je mrtvá.“

„Že je? Někdy — někdy se mi zdá hodně živá...“

KAPITOLA 3

V polovině parku Iris řekla: „Nebude ti vadit, když s tebou nevrátím, Georgei? Mám chuť se projít. Myslela jsem si, že to vezmu přes kopec a půjdu dolů lesem. Celý den mě strašně bolela hlava.“

„Chudinko malá. Tak jen jdi. Já s tebou nepůjdu — čekám, že někdy odpoledne za mnou přijde jeden chlapík, a nevím přesně, kdy to bude.“

„Dobrá. Tak zatím sbohem a uvidíme se u čaje.“

Prudce se otočila a zamířila napravo k pásu modřínů na svahu kopce.

Když se dostala k úpatí kopce, zhluboka se nadechla. Byl to jeden z těch vlhkých dusných dnů, jaké bývají obvykle v říjnu. Listy stromů měly plesnivě vlhký povlak a šedivé mraky visely nízko a slibovaly brzy další déšť. Tady na kopci opravdu nebylo o moc víc vzduchu než v údolí, ale Iris přesto měla pocit, že se jí dýchá volněji.

Sedla si na kmen poraženého stromu a zadívala se do údolí, kde se v zalesněném dolíku skromně choulil jejich dům. Kousek dál nalevo se bělal panský dům Fairhaven.

Iris s bradou v dlaních se zachmuřeně rozhlížela po kraji.

Slabý šramot za ní byl sotva hlasitější než šelest padajícího listí, ale Iris rychle otočila hlavu a mezi rozhrnutými větvemi se objevil Anthony Browne.

Napolo hněvivě zvolala: „Tony! Pročpak musíš vždycky přicházet jako nějaký zloduch z pantomimy?“

Anthony se posadil na zem vedle ní. Vytáhl pouzdro s cigarety, jednu jí nabídl, a když zavrtěla hlavou, vzal si jednu sám a zapálil si. Když vdechl první kouř, odpověděl: „Protože jsem, čemu se v novinách říká, Tajemný muž. Mně se to líbí zničehonic se objevovat.“

„Jak jsi věděl, kde jsem?“

„Mám výborný dalekohled. Slyšel jsem, že obědváš u Faradayových, a sledoval jsem tě z kopce, když jsi od nich odešla.“

„Proč nepřijdeš do domu jako každý obyčejný člověk?“

„Já nejsem obyčejný člověk,“ řekl Anthony pohoršeným tónem. „Jsem velmi neobyčejný.“

„To tedy jsi.“

Rychle na ni pohlédl. Pak řekl: „Je ti něco?“

„Ne, ovšem že ne. Alespoň —“

Odmělčela se. Anthony se tázavě zeptal: „Alespoň?“

Nabrala zhluboka dech.

„Už mě to tu mrzí. Nenávidím to tady. Chci zpátky do Londýna.“

„Přece už brzy jedete, ne?“

„Příští týden.“

„Tak to byla u Farradayových společnost na rozloučenou?“

„Žádná společnost. Jen oni a jeden starý bratranec,“

„Máš ráda Farradayovy, Iris?“

„Nevím. Myslím, že moc ne — ačkoliv bych to neměla říkat, protože k nám byli opravdu velmi milí.“

„A co oni?“

„Ne, nemyslím si, že nás mají rádi. Myslím, že nás nenávidí.“

„To je zajímavé.“

„Že je?“

„Ale ne to, že vás nemají rádi — jestli je to pravda. Myslil jsem to tvoje užívání zájmena my. Moje otázka se vztahovala jen na tebe.“

„Aha, rozumím... Myslím, že mě mají docela rádi, jaksi negativně; Myslím, že jim vadí, že tu všichni vedle nich bydlíme. Nebyli jsme s nimi obzvlášť spřáteleni — byli to Rosemarini přátelé.“

„Ano,“ řekl Anthony, „jak říkáš, byli to Rosemarini přátelé — ne že bych si představoval, že Sandra Farradayová a Rosemary byly někdy důvěrné přítelkyně, co?“

„Ne,“ řekla Iris. Na její tváři se objevil strach. Ale Anthony klidně kouřil. Pak řekl: „Víš, co mě na Farradayových nejvíc zaráží?“

„Co?“

„Prostě to, že jsou Farradayovi. Vždycky na ně tak myslím — ne jako na Stephena a Sandru, dva lidi spojené státem a anglikánskou církví — ale jako na jeden celek — na Farradayovy. To je řídký zjev. Jsou to dva lidé se společným cílem, společným způsobem života, se stejnými nadějemi, obavami a názory. A zvláštní na tom je, že jsou ve skutečnosti povahou velmi rozdílní. Stephen Farraday má, aby tak

řekl, velmi široký duševní obzor, je citlivý na mínění ostatních lidí, nedůvěřivý sám k sobě a trochu mu chybí morální odvaha, naproti tomu Sandra má úzce středověký způsob myšlení, je schopna fanatické oddanosti a její odvaha hraničí s bezohledností.“

„Mně připadal vždycky hodně nafoukaný a hloupý,“ řekla Iris.

„Není vůbec hloupý. Je prostě jeden z obvyklých nešťastných úspěšných lidí.“

„Nešťastných?“

„Většina jich jsou nešťastní. Proto jsou úspěšní — musí si dodávat sebedůvěru tím, že dokážou něco, čeho si svět všimne.“

„Ty máš ale zvláštní názory, Anthony.“

„Zjistíš, že jsou naprosto správné, když se nad nimi zamyslíš. Šťastní lidé nemají úspěch, protože jsou sami se sebou tak spokojení, že je jim všechno jedno. Taky se obvykle s nimi dobře vychází — jako se mnou.“

„Máš o sobě velmi dobré mínění.“

„Já jen upozorňuju na své dobré stránky pro případ, že sis jich nevšimla.“

Iris se zasmála. Její nálada stoupla. Skleslost a strach z ní spadly. Pohlédla na hodinky.

„Pojď k nám na čaj a dopřej také ostatním potěšení z tvé neobvykle příjemné společnosti.“

Anthony zavrtěl hlavou.

„Dnes ne. Musím se vrátit.“

Iris se k němu prudce obrátila.

„Proč k nám nikdy nejdeš? Musíš mít nějaký důvod,“

Anthony pokrčil rameny.

„Řekněme, že mám poněkud zvláštní názory na přijímání pohostinství. Tvůj švagr mě nemá rád — to dal docela jasně najevo.“

„Ale s Georgem si nedělej starosti. Když tě pozvu já a teta Lucilla — je to taková milá stařenka — ta by ti líbila.“

„Jistě by se mi líbila — ale má námitka trvá.“

„Za Rosemarina života jsi k nám chodíval.“

„To byl velký rozdíl,“ řekl Anthony.

Jako by se Irisina srdce lehce dotkla studená ruka. Řekla: „Proč jsi dnes přišel? Máš tady v kraji nějaké řízení?“

„Mám tady velmi důležité řízení — s tebou. Přišel jsem se tě na něco zeptat, Iris.“

Studená ruka zmizela. Místo ní se objevilo lehké rozechvění, to horečné vzrušení, které znají ženy odnepaměti. A v Irisině tváři se ukázal stejný nechápavý výraz, jaký měla její prababička, nežli o pár minut později řekla: „Ale pane X, toho jsem se nenadála.“

„Copak?“ Obrátila nemožně nevinnou tvář k Anthonymu.

Díval se na ni a jeho oči byly vážné, skoro přísné.

„Odpověz mi pravdivě, Iris. Chci se tě zeptat tohle: Důvěřuješ mi?“

To ji zarazilo. To nebylo to, co čekala. Viděl to na ní.

„To není to, nač sis myslela, že se zeptám, vid’? Ale je to velmi důležité, Iris. Je to pro mě ta nejdůležitější otázka na světě. Ptám se tě znovu. Důvěřuješ mi?“

Váhala pouhou vteřinu a pak s posmutnělým pohledem odpověděla: „Ano.“

„Pak se tě tedy zeptám něco dalšího. Přijedeš do Londýna a provdáš se za mě, aniž bys komu co řekla?“

Zůstala koukat.

„Ale to nemůžu. To prostě nemůžu.“

„Nemůžeš se za mě provdat?“

„Ne takhle.“

„A přece mě máš ráda. Máš mě ráda, vid’?“

Slyšela se, jak říká: „Ano, mám tě ráda, Anthony.“

„Ale nepřijedeš a neprovdáš se za mě v kostele svaté Elfridy v Bloomsbury, ve farnosti, kde jsem několik týdnů bydlel a kde se tedy mohu kdykoliv podle úředního povolení oženit?“

„Jak bych mohla takovou věc udělat? George by se to hrozně dotklo a teta Lucilla by mi nikdy neodpustila. A ostatně nejsem plnoletá. Je mi teprv osmnáct.“

„Musila bys říct, že je ti víc. Nevím, jaký trest by mi hrozil, kdybych se oženil s nezletilou bez svolení jejího poručníka. Mimochodem, kdo je tvůj poručník?“

„George. Je také správcem mého jmění.“

„Jak jsem říkal, ať by mě stihl jakýkoliv trest, nemohli by manželství zrušit, a jenom o to mi opravdu jde.“

Iris zavrtěla hlavou. „To bych nemohla udělat. Nemohla bych být tak bezohledná. A ostatně proč? Co v tom vězí?“

Anthony řekl: „Proto jsem se tě nejdřív ptal, jestli mi důvěřuješ. Musíš mít důvěru v moje důvody. Řekněme, že je to nejjednodušší způsob. Ale nevádí.“

Iris řekla bojácně: „Kdyby tě jen George mohl lépe poznat. Pojď teď se mnou zpátky. Bude tam jen on a teta Lucilla.“

„Víš to jistě? Myslel jsem —“ odmlčel se. „Když jsem vylezl sem na kopec, viděl jsem, jak po vaší příjezdové cestě jde nějaký člověk — a zvláštní je, že jsem ho, myslím, poznal, už jsem se s ním,“ zaváhal, „setkal.“

„Ovšem — zapomněla jsem — George říkal, že někoho očekává.“

„Ten člověk, kterého jsem, myslím, viděl, se jmenuje Race — plukovník Race.“

„To je možné,“ souhlasila Iris. „George zná plukovníka Race. Měl se účastnit té večere, kdy Rosemary —“

Roztrásl se jí hlas a odmlčela se. Anthony ji uchopil za ruku.

„Nevzpomínej na to, drahoušku. Bylo to strašné, já vím.“

Zavrtěla hlavou.

„Nemůžu si pomoci. Anthony —“

„Copak?“

„Napadlo tě někdy — pomyslíš sis někdy —“ Bylo pro ni obtížné vyjádřit slovy, co měla na mysli.

„Nenapadlo tě někdy, že — že Rosemary možná nespáchala sebevraždu? Že byla možná — zavražděna?“

„Propánakrále, kdo ti tohle nasadil do hlavy, Iris?“

„Neodpověděla — jen znovu opakovala: „Nenapadlo ti tohle někdy?“

„Ovšemže ne. Rosemary určitě spáchala sebevraždu.“

Iris neřekla nic.

„Kdo tě na tohle přivedl?“

Na okamžik byla v pokušení povědět mu tu neuvěřitelnou historii, kterou jí svěřil George, ale pak to neudělala. Řekla pomalu: „Jen mě to tak napadlo.“

„Zapomeň na to, ty můj hlupáčku.“ Pomohl jí vstát a lehce ji políbil na tvář. „Má drahá hloupá holčičko, nech těch chorobných myšlenek. Zapomeň na Rosemary. Mysli jen na mě.“

KAPITOLA 4

Plukovník Race bafal z dýmky a přemýšlivě se díval na George Bartona.

Znal George Bartona od jeho dětství. Bartonův strýček byl na venkově sousedem Raceových. Mezi oběma muži byl věkový rozdíl skoro dvaceti let, Raceovi bylo přes šedesát, měl vysokou vzpřímenou vojenskou postavu, opálený obličej, bělošedé, krátce přistřižené vlasy a pronikavé tmavé oči.

Mezi oběma muži nebyla nikdy žádná zvláštní důvěrnost — ale Barton zůstal pro Race chlapcem Georgem — jedním z těch mnoha lidí spojených s dávnými časy, na které se člověk matně pamatuje.

V tu chvíli myslel na to, že opravdu neví, jaký „ten chlapec George“ je. Když se v pozdějších letech několikrát krátce setkali, shledali, že mají málo společného. Race byl člověk, který trávil málo času doma — většinu svého života prožil v cizině. George byl výrazně městský člověk. Jejich zájmy byly rozdílné, a když se sešli, vyměnili si pár dost vlažných vzpomínek na staré časy, načež obvykle následovalo rozpačité ticho. Plukovník Race si nepotrpěl na všední hovor a mohl být opravdu vzorem silného mlčelivého muže, tak oblíbeného u předchozí spisovatelské generace.

Teď mlčel a uvažoval, proč jen „ten chlapec George“ tak naléhal, aby k němu přišel. A také si myslel, že se George trochu změnil od té doby, co ho viděl před rokem naposled. George na něj vždycky dělal dojem těžkopádného člověka — opatrného, praktického, bez obraznosti.

S tím chlapíkem není něco v pořádku, pomyslel si. Je strašně nervózní. Už si zapaluje třetí doutník — jako by to vůbec nebyl Barton.

Vyndal dýmku z úst.

„Tak chlapče, co máte za starost?“

„Máte pravdu, Racei, je to starost. Velice potřebuji vaši radu — a vaši pomoc.“

Plukovník přikývl a čekal.

„Bude to hnedle rok, co jste měl s námi večeřet v Londýně v Luxembourg. Pak na poslední chvíli jste musel odjet.“

Race znovu přikývl.

„Do jižní Afriky.“

„A na tom večírku moje žena zemřela.“

Race se znepokojeně zavrtil na židli.

„Já vím. Četl jsem to. Nezmínil jsem se teď o tom a nevyslovil vám soustrast, protože jsem nechtěl oživoval staré rány. Ale je mi to líto, starý brachu, to víte.“

„Nu, ano, ano. Ale o to teď nejde. Mělo se za to, že má žena spáchala sebevraždu.“

Race si povšiml narážky. Zvedl obočí.

„Mělo se za to?“

„Přečtete si tohle.“

Vstrčil mu do ruky dva dopisy. Raceovo obočí se zvedlo ještě výš.

„Anonymní dopisy?“

„Ano. A já jim věřím.“

Race zvolna zavrtil hlavou.

„To je nebezpečná věc. Byl byste překvapen, kolik lživých ne-náivistných dopisů lidé napíší po každé události, o které píší noviny.“

„To vím. Ale tyhle dopisy byly napsány — ty byly napsány až za půl roku potom.“

Race přikývl.

„To je závažné. Kdo myslíte, že je napsal?“

„Nevím. A je mi to jedno. Jde o to, že věřím, že je pravda, co se v nich píše. Má žena byla zavražděna.“

Race odložil dýmku. Narovnal se trochu v židli.

„Proč si to myslíte? Měl jste tenkrát nějaké podezření? Nebo je měla policie?“

„Byl jsem jako omráčený, když se to stalo — úplně zničený. Přijal jsem prostě závěr, k němuž došli při ohledání. Má žena prodělala chřipku, byla vyčerpaná. Jiné podezření než na sebevraždu nevzniklo. Ten jed byl v její kabelce, chápete?“

„Co to bylo za jed?“

„Cyankáli.“

„Vzpomínám si. Vypila to v šampaňském.“

„Ano. Zdálo se to všechno tenkrát docela jasné.“

„Vyhrožovala někdy, že spáchá sebevraždu?“

„Ne, nikdy. Rosemary milovala život,“ řekl George Barton.

Race přikývl. Setkal se s Georgeovou ženou jen jednou. Myslel, že je neobyčejně hezká a hloupá — ale určitě ne melancholická.

„A jaký byl lékařský posudek o jejím duševním stavu, atd.?“

„Rosemarin osobní lékař, starší člověk, který chodil do rodiny Marleových od doby, kdy děti byly malé, byl zrovna na cestě po moři. Jeho společník, mladý člověk, ošetřoval Rosemary, když měla chřipku. Jak si pamatuju, řekl jen, že tenhle druh chřipky zanechává velmi vážné deprese,“ George se na chvílku odmlčel a pak pokračoval:

„Teprve po tom, co jsem dostal ty dopisy, jsem si promluvil s Rosemariným osobním lékařem. O těch dopisech jsem mu samozřejmě nic neřekl — jen jsem s ním hovořil a tom, co se stalo. Řekl, že je velice překvapen tím, co se stalo. Nikdy by byl tomu nevěřil, řekl. Rosemary vůbec nepatřila k lidem, kteří mohou spáchat sebevraždu. Dokazuje to, řekl, jak i pacient, kterého člověk dobře zná, může jednat způsobem neodpovídajícím jeho povaze.“

George se znovu odmlčel a pak pokračoval: „Teprve když jsem si s ním promluvil, uvědomil jsem si, že je pro mě Rosemarina sebevražda naprosto nepřesvědčivá. Koneckonců znal jsem ji velmi dobře. Byla schopná velmi prudkých záchvatů zoufalství. Dovedla se kvůli něčemu velmi trápit, jednala někdy velmi ukvapeně a bez rozvahy, ale nikdy jsem ji neviděl v takovém duševním stavu, že by chtěla ,udělat všemu konec‘.“

Race zamumlal trochu rozpačitě: „Mohla mít nějaký jiný důvod kromě pouhé deprese? Chci říct, nebyla kvůli něčemu nešťastná?“

„Já — ne — snad byla dost nervózní.“

Nedívaje se schválně na přítele, Race řekl: „Byla přespříliš citová? Víte, viděl jsem ji jednou. Ale určitý druh lidí — ehm — to může dohnat k sebevraždě — obvykle po tom, když se s někým pohádají. Mají ten dost dětský důvod ,Budou toho litovat!‘“

„Nepohádali jsme se.“

„Ano. A musím říct, to, že bylo použito cyankáli, značně tuto možnost vylučuje. S takovou věcí není radno si zahrávat a každý to ví.“

„To je další věc. Jestli Rosemary náhodou uvažovala, že se zabije, pak by to určitě neudělala tímhle způsobem. Tak bolestným — a tak ošklivým. Přebírat prášky by bylo mnohem pravděpodobnější.“

„S tím souhlasím. Našel se nějaký důkaz, že si koupila nebo nějak opatřila kyanid?“

„Ne. Ale byla na venkově u přátel a tam jednoho dne zničili vosí hnízdo. Byla vyslovena domněnka, že si tenkrát mohla vzít hrst kyanidových krystalů.“

„Ano — není to tak těžké opatřit si ten jed. Většina zahradníků ho má zásobu.“

Odmklčel se a pak řekl: „Tak si to zrekapitulujeme. Nebyl tu žádný jasný důkaz, že by měla sebevražedné sklony nebo že by se na sebevraždu připravovala. Tenhle směr se ukázal záporný. Ale také tu nemusil být žádný důkaz naznačující vraždu, jinak by se ho policie byla chopila. Jsou dost čilí, víte.“

„Pouhé pomyšlení na vraždu by bylo připadalo fantastické.“

„Ale po půl roce vám fantastické nepřipadalo?“

George řekl pomalu: „Myslím, že mě to celý ten čas neuspokojovalo. Myslím, že jsem se na to podvědomě musil připravit, takže jsem to přijal bez nejmenší pochybnosti, když jsem to viděl černé na bílém.“

„Ano,“ Race přikývl. „Tak tedy budiž. Koho podezříváte?“

George se naklonil kupředu — v tváři mu cukalo.

„Právě proto je to tak strašné. Jestli byla Rosemary zavražděna, pak to musel udělat jeden z těch lidí u stolu, jeden z našich přátel. Nikdo jiný ke stolu nepřišel.“

„Co číšníci? Kdo naléval víno?“

„Charles, vrchní v Luxembourg. Znáte Charlese.“

Race přisvědčil. Charlese znal každý. Zdálo se zcela nemožné představit si, že by byl Charles mohl úmyslně otrávit hosta.

„A číšník, který nás obsluhoval, byl Guiseppa. Známe Guiseppa dobře. Znam ho léta. Vždycky mě obsluhuje. Je to milý, veselý chlapek.“

„Tak přejdeme k hostům, Kdo tam všechno byl?“

„Poslanec Stephen Farraday. Jeho žena, lady Alexandra Farradayová. Má sekretářka Ruth Lessingová. Chlapík jménem Anthony Browne. Rosemarina sestra Iris a já. Všeho všudy nás bylo sedm. Kdybyste byl přišel, bylo by nás bývalo osm. Když jste odpadl, nemohli jsme na nikoho přijít, koho bychom na poslední chvíli pozvali.“

„Rozumím. Tak, Bartone, kdo myslíte, že to udělal?“

George zvolal: „Nevím — říkám vám, že nevím. Kdybych měl sebemenší ponětí —“

„Dobrá — dobrá. Já jen myslel, jestli nemáte určité podezření. Nu, nemělo by to být tak těžké. Jak jste seděli — začneme vámi?“

„Měl jsem samozřejmě Sandru Farradayovou po pravé ruce. Vedle ní byl Anthony Browne. Pak Rosemary. Pak Stephen Farraday, pak Iris, pak vedle mě nalevo Ruth Lessingová.“

„Rozumím. A vaše paní pila šampaňské od počátku večera?“

„Ano. Sklenice byly naplněny několikrát. Stalo se to — při kabaretním představení. Byl velký rámus — bylo to jedno z těch černošských čísel a my se všichni dívali. Sesula se na stůl těsně předtím, než se rozsvítila světla. Možná že vykřikla, ale nikdo nic neslyšel. Lékař řekl, že smrt musila nastat vlastně okamžitě. Díky bohu za to.“

„Ano, to jistě. Nu, Bartone, jak to vypadá, je to dost jasné.“

„Koho myslíte?“

„Stephena Farradaye, samozřejmě. Seděl napravo vedle ní. Její sklenka se šampaňským musila být blízko jeho levé ruky. Bylo by nejsnadnější věci na světě dát jí to tam, hned jak se ztlumila světla a všichni se začali dívat na jeviště. Nedovedu si představit, že by kdokoli jiný měl tak dobrou příležitost. Znáám ty stoly v Luxembourg. Je kolem nich spousta místa — a velice pochybuju, že by se někdo například mohl naklonit přes stůl a nikdo by si toho nevšiml, i když byla světla ztlumena. Totéž platí o tom chlapíkovi po levé straně. Mohl se k ní naklonit a něco jí dát do sklenice. Je tu ještě jedna další možnost, ale vezměme nejdřív to, co je nejzřejmější. Je tu nějaký důvod, proč by poslanec Stephen Farraday chtěl zabít vaši ženu?“

George řekl přiškrceným hlasem: „Byli — byli velmi důvěrní přátelé. Kdyby — kdyby ho Rosemary například odmítla, je možné, že by se chtěl pomstít.“

„To zní příliš melodramaticky. Jinou pohnutku nemůžete uvést?“

„Ne,“ řekl George. Byl v obličeji hodně rudý. Race na něj vrhl jen letmý pohled a pokračoval:

„Pak prozkoumáme možnost číslo dvě. Jedna z těch žen.“

„Proč žen?“

„Milý Georgei, cožpak uniklo vaší pozornosti, že ve společnosti sedmi lidí, čtyř žen a tří mužů, se patrně jednou nebo dvakrát během večere stane, že tři páry tančí a jedna žena sedí sama u stolu? Tančili jste všichni?“

„Ach ano.“

„Dobře. A teď, můžete si vzpomenout, kdo seděl někdy sám?“

George chvíli uvažoval.

„Myslím — ano, naposled zůstala sedět Iris, a předtím Ruth.“

„Nepamatujete se, kdy vaše žena pila šampaňské naposled?“

„Počkejte, tančila s Brownem. Pamatuju se, jak se vrátila a řekla, že to byla velká túra — Browne dělá samé figury. Pak vypila své víno. Za několik minut nato hráli waltz a to — to tančila se mnou. Věděla, že waltz je jediný tanec, který opravdu umím. Farraday tančil s Ruth a lady Alexandra s Brownem. Iris zůstala u stolu sedět sama. Hned potom začal kabaret.“

„Tak teď se podíváme na sestru vaší ženy. Zdělila po smrti vaší paní nějaké peníze?“

George začal koktat.

„Milý Racei — nebud'te absurdní. Iris je pouhé dítě, školačka.“

„Znal jsem dvě školačky, které spáchaly vraždu.“

„Ale Iris! Měla Rosemary hrozně ráda.“

„Nevadí, Bartone. Měla příležitost. Chci vědět, jestli měla pohnutku. Vaše žena byla, myslím, bohatá. Komu připadly peníze — vám?“

„Ne, připadly Iris — byly to svěrenské peníze.“

Vyložil situaci a Race pozorně poslouchal.

„To je dost zvláštní situace. Bohatá sestra a chudá sestra. Některé dívky by to mrzelo.“

„Jsem si jist, že Iris to nikdy nemrzelo.“

„Možná že ne — ale měla jasně důvod. Podíváme se na to. Kdo ještě měl důvod?“

„Nikdo — vůbec nikdo. Rosemary neměla na světě žádného nepřítel, o tom jsem přesvědčen. To jsem všechno prozkoumal — dotazoval se — snažil se něco objevit, Dokonce jsem koupil ten dům blízko Farradayových, abych —“

Zarazil se. Race vzal dýmku a začal se v ní šťourat.

„Nebylo by lepší, kdybyste mi řekl všechno, mladý příteli?“

„Co tím myslíte?“

„Že mi něco zatajujete — to je nabíledni. Buď tu budete sedět a hájit pověst své ženy — nebo se můžete pokusit zjistit, jestli byla zavražděna, nebo ne — a jestli vám na tom posledním záleží víc, tak musíte s pravdou ven.“

Nastalo ticho.

„Tak dobrá,“ řekl George přidušeně. „Vyhrál jste.“

„Měl jste důvod myslit si, že vaše žena má milence. Je to tak?“

„Ano.“

„Stephena Farradaye?“

„Nevím! Přísahám vám, že nevím! Mohl to být on, nebo to mohl být ten druhý chlapík, Browne. Nedovedl jsem to rozhodnout. Bylo to peklo.“

„Povězte mi, co víte o tom Anthonym Brownovi. Je to zvláštní, zdá se mi, že jsem to jméno už slyšel.“

„Nic o něm nevím. Nikdo nic neví. Je to hezký, zábavný chlapík — ale nikdo o něm nic neví. Říká se, že je Američan, ale nemá sebemenší přízvuk.“

„Nu, snad o něm budou něco vědět na vyslanectví. Nemáte ponětí, který z nich?“

„Ne — ne, nemám. Povím vám tohle, Racei. Psala dopis a já — já jsem si pak prohlédl piják. Byl to — byl to jasně milostný dopis — ale nebylo na něm žádné jméno.“

Race pečlivě odvrátil oči.

„Dobrá, teď už toho máme trochu víc, z čeho můžeme vycházet. Tak do toho spadá například — lady Alexandra, jestli její manžel měl milostný poměr s vaší ženou. Víte, ona patří k tomu druhu žen, jejichž city jsou velmi silné. Je to tichá hluboká voda. Žena, která v případě nutnosti zabije. Postupujeme.

Je tu ten tajemný Browne a Farraday a jeho žena a mladičká Iris Marleová. A co ta další žena, Ruth Lessingová?“

„Ruth s tím nemohla mít nic společného. Ta aspoň neměla žádný důvod.“

„Říkáte, že je to vaše sekretářka? Jaké je to děvče?“

„Je to to nejmilejší děvče na světě,“ řekl George nadšeně. „Patří prakticky do rodiny. Je to má pravá ruka — neznám nikoho, koho bych si víc vážil a komu bych tak naprosto důvěřoval.“

„Máte ji rád,“ řekl Race, který ho zamyšleně pozoroval.

„Mám. To děvče, Racei, je úplná výhra. Spoléhám na ni ve všech směrech. Je to nejupřímnější a nejmilejší stvoření na světě.“

Race něco zamumlal, co znělo jako „Hm, ehm“, a zanechal předmětu tohoto hovoru. Ničím ve svém chování nedal Georgeovi najevo, že neznámé Ruth Lessingové připsal velmi určitou pohnutku. Dovedl si představit, že to nejmilejší děvče na světě mohlo mít velmi rozhodný důvod poslat paní George Bartonovou na onen Mohla to být touha po majetku, mohla mít v úmyslu stát se druhou paní Bartonovou. A mohla být upřímně zamilovaná do svého šéfa. Ale pohnutka k vraždě tu byla.

Místo toho řekl vlídně: „Možná že vás, Georgei, napadlo, že vy sám máte velmi dobrou pohnutku.“

„Já?“ George vypadal ohromeně.

„Jen si vzpomeňte na Othella a Desdemonu.“

„Chápu, co myslíte. Ale — ale mezi mnou a Rosemary to takhle nebylo. Samozřejmě, že jsem se v ní viděl, ale vždycky jsem věděl, že — že budu musit určité věci snášet. Ne že by mě neměla ráda — měla mě ráda. Měla mě moc ráda a byla ke mně vždycky milá. Ale samozřejmě já jsem nudný chlapík, s tím se nedá nic dělat. Víte, nejsem romantický. Když jsem si ji bral, tak jsem rozhodně věděl, že to nebude lehké. Byla tak hodná, že mě varovala. Samozřejmě mě to

bolelo, když se to stalo — ale domnívat se, že bych jí zkřivil jediný vlas na hlavě —“

Odmlčel se a pak změněným tónem pokračoval: „V každém případě, kdybych to udělal, proč bych u čerta do toho šťoural? Chci říct, když úřední zjištění bylo sebevražda a všechno bylo jednou vyřízeno. To by bylo šílenství.“

„Naprosto. Proto vás vážně nepodezírám, milý brachu. Kdybyste byl úspěšný vrah a dostal pár takovýchhle dopisů, hodil byste je klidně do ohně a ani se o nich nezmínil. A to mě přivádí k tomu, co pokládám za jedinou opravdu zajímavou stránku té věci. Kdo ty dopisy napsal?“

„Cože?“ George vypadal dost zaraženě. „Nemám nejmenší ponětí.“

„Tohle vás zřejmě nezajímalo. Mě to zajímá. Je to věc, na kterou jsem se vás hned na začátku ptal. Můžeme se, myslím, domnívat, že je nenapsal vrah. Proč by si to kazil, když, jak říkáte, všechno skončilo a sebevražda byla všeobecně přijata? Kdo je pak tedy napsal? Kdo je ten, kdo chce s celou věcí znovu hýbat?“

„Co služebnictvo?“ nerozhodně řekl George.

„To je možné. V tom případě jaké služebnictvo máte a co ví? Měla Rosemary nějakou služebnou, která by byla její důvěrníci?“

George zavrtěl hlavou.

„Ne. V té době jsme měli kuchařku — paní Poundovou — tu máme dosud — a dvě děvčata. Myslím, že obě odešly. Nebyly u nás moc dlouho.“

„Dobrá, Bartone, jestli chcete, jak se domnívám, mou radu, pak byste si měl tu věc velmi pečlivě promyslet. Na jedné straně je tu ta skutečnost, že Rosemary je mrtvá. Nemůžete ji přivést zpátky k životu, ať byste dělal cokoli. Jestliže důkaz, že jde o sebevraždu, není zvlášť dobrý, je tomu stejně s důkazem, že jde o vraždu. Dejme tomu, že Rosemary byla zavražděna. Přejete si opravdu to všechno znovu rozvířit? Může to znamenat, že dojde k nepříjemnému zveřejnění celé věci, že se bude prát špinavé prádlo a že se milostné záležitosti vaší ženy stanou veřejným majetkem —“

George Barton zrudl. Řekl prudce: „Vy mi opravdu radíte, abych dopustil, že to té svini projde? Ten panák Farraday s těmi

svými nabubřelými řečmi a svou drahocennou kariérou je možná zbabělý vrah.“

„Chci jen, abyste měl jasno, co všechno to představuje.“

„Chci zjistit pravdu.“

„Dobrá. V tom případě bych šel s těmito dopisy na policii. Pravděpodobně budou moci dost snadno zjistit, kdo je napsal a jestli pisatel něco ví. Ale mějte na paměti, jakmile se jednou do toho pustí, už je nebudete moci zarazit.“

„Já s tím nehodlám jít na policii. Proto jsem chtěl mluvit s vámi. Nachystám vrahovi past.“

„Co tím u čerta myslíte?“

„Poslouchejte, Racei. Chci uspořádat v Luxembourggu večírek. Chci, abyste přišel. Aby přišli stejní lidé, Farradayovi, Anthony Browne, Ruth, Iris, já. Mám to všechno promyšleno.“

„Co hodláte udělat?“

George se slabě zasmál.

„To je moje tajemství. Pokazil bych to, kdybych to někomu řekl předem — i vám. Chci, abyste přišel s nezaujatou myslí — a viděl, co se stane.“

Race se naklonil kupředu. Jeho hlas byl najednou ostrý.

„Mně se to nelíbí, Georgei. Tyhle melodramatické nápady z knih se neosvědčují. Jděte na policii — mají tam skvělé chlapíky. Umějí si s takovými věcmi poradit. Jsou to profesionálové. Není radno organizovat něco amatérsky, když jde o vraždu.“

„Proto chci, abyste tam byl vy. Vy nejste amatér.“

„Ale milý brachu, protože jsem kdysi pracoval pro Páté vojenské výzvědné oddělení? A stejně mi nechcete nic prozradit.“

„To je nutné.“

Race zavrtěl hlavou.

„Lituji, ale odmítám. Nelíbí se mi váš plán a nechci s ním mít nic společného. Vzdejte se toho, Georgei, buďte tak hodný.“

„Nevzdám se toho. Mám to všechno promyšleno.“

„Nebudte tak zatraceně umíněný. Vím toho o těchhle naaranžovaných věcech trochu víc než vy. Mně se ten nápad nelíbí. Nevyjde to. A může to být dokonce — nebezpečné. Pomyslel jste na to?“

„Pro někoho to bude určitě nebezpečné.“

Race vzdychl.

„Nevíte, co děláte. Dobrá, neříkejte, že jsem vás nevaroval. Na-
posled vás žádám, abyste od tohohle vašeho bláznivého nápadu
upustil.“

George Barton jen zavrtěl hlavou.

KAPITOLA 5

Ráno prvního listopadu bylo vlhké a pošmourné. V jídelně Bartonova domu na Elvaston Square byla taková tma, že musili při snídani svítit.

Iris proti svému zvyku sešla dolů, místo aby si dala kávu a topinky poslat do pokoje; seděla v jídelně jako duch, bílá v obličeji, a postrkovala jídlo po talíři. George nervózně šustil novinami a na druhém konci stolu Lucilla Drakeová vydatně plakala do kapesníku.

„Já vím, že ten můj drahý chlapec udělá něco hrozného. Je tak citlivý a neřikal by, že je to otázka života a smrti, kdyby nebyla.“

George zašustil novinami a řekl: „Prosím vás, Lucillo, netrapte se. Už jsem řekl, že to zařídím.“

„Já vím, drahý Georgei, jste vždycky tak laskavý. Ale já opravdu cítím, že každé zdržení by mohlo být osudné. Všechny ty dotazy, které, jak jste říkal, chcete udělat — zaberou čas.“

„Ale ne, uspíšíme je.“

„On píše: ‚bezpodmínečně druhého‘ a zítra je druhého. Nikdy bych si neodpustila, kdyby se tomu drahému chlapci něco stalo.“

„Nestane se mu nic,“ George si pořádně lokl kávy.

„A je tu ještě ta moje úvěrová půjčka...“

„Podívejte, Lucillo, nechte to všechno na mně...“

„Nedělej si starosti, tetičko,“ vložila se do toho Iris. „George už to urovná. Koneckonců, nestalo se to poprvé.“

„Už dlouho se to nestalo.“ („Tři měsíce,“ řekl George.) „Naposled když toho chudáka chlapce ošidili ti zlí podvodní kamarádi na tom hrozném ranči.“

George si otřel knírek do ubrousku, vstal, poplácal pani Drakeovou jemně po zádech a zamířil z pokoje.

„No tak, má milá, nic si z toho nedělejte. Řeknu Ruth, aby tam hned zatelegrafovala.“

Když vycházel do haly, Iris ho dohonila.

„Georgei, nemyslíš, že bychom měli dnešní večírek odložit? Teta Lucilla je tak rozrušená. Nebylo by lepší, kdybychom s ní zůstali doma?“

„To určitě ne.“ Georgeovy růžové tváře zfialověly. „Proč by nám ten zatracený mladý darebák měl kazit život? Je to vyděračství — jasné vyděračství to je. Kdyby bylo po mém, nedostal by ani penny.“

„To by teta Lucilla nikdy nepřipustila.“

„Lucilla je blázen — a vždycky byla. Tyhle ženské, které mají děti po čtyřicítce, nepřijdou, jak se zdá, nikdy k rozumu. Kazí ty své fakany od malička, protože jim dávají všechno, co chtějí. Kdyby se bylo Viktorovi jednou řeklo, ať si z té své kaše pomůže sám, mohlo z něho něco být. Neodporuj mi, Iris. Já do večera něco zařídím, aby Lucilla mohla jít klidně spát. A když bude třeba, tak ji vezmem s sebou.“

„Ale to ne, restaurace jsou jí protivné — a chce se jí hned spát, chudince. A nemá ráda horko a v zakouřeném vzduchu se jí špatně dýchá.“

„Já vím. Nemyslel jsem to vážně. Tak jdi a potěš ji, Iris. Řekni jí, že všechno bude v pořádku.“

Obrátil se a vyšel předními dveřmi. Iris se pomalu vrátila do jídelny. Zvonil telefon a ona šla k němu.

„Haló — kdo je tam?“ Obličej se jí změnil, zoufalá bleďost zmizela a místo ní se ukázala radost. „Anthony!“

„Já sám. Volal jsem tě včera, ale nemohl jsem se dovolat. Zapracovala jsi na Georgeovi?“

„Co tím myslíš?“

„Ale George mě tak naléhavě zval na nějaký večírek dnes večer. Neodpovídalo to vůbec jeho obvyklému stylu: ‚Ruce pryč od mé schovanky.‘ Absolutně naléhal, abych přišel. Myslel jsem si, jestli to není následek nějakého taktního nátlaku z tvé strany.“

„Ne — ne, nemám s tím nic společného.“

„Takže se jeho city změnily samy od sebe?“

„To zrovna ne. Ale —“

„Haló — jsi tam ještě?“

„Ano, ano.“

„Něco jsi říkala. Co je ti, drahoušku? Slyším, jak vzdycháš do telefonu. Stalo se něco?“

„Ne — nic. Zítra budu zas v pořádku. Všechno bude zítra v pořádku.“

„Projevuješ dojemnou víru. Neříká se, zítra bude pozdě?“

„Ne.“

„Iris — stalo se něco?“

„Ne, nic. Nemůžu ti to říct. Chápej, slíbila jsem to.“

„Jen mi to pověz, zlato.“

„Ne — opravdu nemohu. Anthony, povíš ty mi něco?“

„Když budu moci.“

„Byl jsi — byl jsi do Rosemary zamilován?“

Chvilíčku bylo ticho a pak se ozval smích.

„Tak to je ono. Ano, Iris, byl jsem do Rosemary trochu zamilovaný. Byla přece velmi krásná. A pak jsem s ní jednoho dne mluvil a uviděl tebe, jak scházíš po schodech dolů — a v tu chvíli bylo po všem, na všechno jsem zapomněl. Bylas jen ty na celém světě. Jak víš, i Romeo měl svou Rosalindu, než nadobro propadl Julii.“

„Děkuji, Anthony. Jsem ráda.“

„Tak večer na shledanou. Máš narozeniny, vid’?“

„Vlastně až za týden — ale večírek je na oslavu,“

„Neříkáš to moc nadšeně.“

„Ne.“

„Předpokládám, že George ví, co dělá, ale zdá se mi to bláznivý nápad pořádat to na stejném místě, kde —“

„Ach byla jsem v Luxembourgě tolikrát od té doby — od té doby, co Rosemary — chci říct, člověk se tomu nemůže vyhnout.“

„Ne, a je to tak správné. Mám pro tebe dárek, Iris. Doufám, že se ti bude líbit. Au revoir.“

Zavěsil.

Iris se vrátila k Lucille Drakeové, aby si s ní promluvila, rozmluvila jí její obavy a uklidnila ji.

Jakmile George přišel do kanceláře, poslal ihned pro Ruth Lesingovou.

Jeho zachmuřený, ustaraný výraz se rozplynul, když vstoupila klidná, usměvavá Ruth ve svém úhledném černém kostýmku.

„Dobré jitro.“

„Dobré jitro, Ruth. Už zase nepříjemnosti. Podívejte se.“

Vzala telegram, který jí podával.

„Zase Viktor Drake!“

„Ano, čert ho vem!“

Držela telegram a chvilku mlčela. Hubená snědá tvář s vráskami kolem nosu, když se smál. Posměšný hlas, který říkal „patříte k tomu druhu děvčat, co si nakonec vezmou svého šéfa...“ Jak živě se jí všechno vrátilo.

Pomyslela si „Jako by to bylo včera...“

Georgeův hlas ji přivedl zpět.

„Nebude to asi tak rok, co jsme ho poslali za moře?“

Uvažovala.

„Myslím, že ano. Mám dojem, že to bylo 29. října.“

„Vy jste úžasné děvče. Jakou vy máte paměť!“

Pomyslela si, že má lepší důvod, aby si to zapamatovala, než je mu známo. Krátce po tom, co na ni zapůsobil svým vlivem, naslouchala Rosemarinu nedbalému hlasu v telefonu a uvědomila si, že nenávidí ženu svého zaměstnavatele.

„Máme, myslím, štěstí,“ řekl George, „že tam vydržel tak dlouho. I když nás to minulý týden stálo padesát liber.“

„Těch tři sta padesát liber teďka se zdá moc.“

„No, to ano. Tolik nedostane. Budem si to muset jako obvykle přeseřít.“

„Měla bych se spojit s panem Ogilviem.“

Alexander Ogilvie byl jejich zástupcem v Buenos Aires — byl to střízlivý, tvrdohlavý Skot.

„Ano. Okamžitě zatelegrafujte. Viktorova matka je celá pryč, jako vždycky. Úplně hysterická. To nám zkomplikuje dnešní večírek.“

„Chtěl byste, abych zůstala s ní?“

„Ne.“ Důrazně ten nápad zamítl. „Opravdu ne. Vy tam musíte být. Potřebuju vás, Ruth.“ Vzal ji za ruku. „Jste příliš nesobecká.“

„Nejsem vůbec nesobecká.“

Usmála se a navrhla: „Nestálo by za to pokusit se spojit s panem Ogilviem telefonicky? Mohli bychom celou tu věc do večera vyřídit.“

„Dobrý nápad. Stojí to za ten výdaj.“

„Hned se do toho pustím.“

Velmi jemně vyvinula svou ruku z jeho a vyšla z místnosti.

George vyřídil různé věci, které na něho na stole čekaly.

V půl jedné šel ven, vzal si taxíka a jel do Luxembourggu.

Charles, známý a oblíbený vrchní číšník, přišel k němu, sklonil svou důstojnou hlavu a přivítal ho úsměvem.

„Dobré jitro, pane Bartone.“

„Dobré jitro, Charlesi. Je všechno přichystáno na večer?“

„Myslím, že budete spokojen, pane.“

„Je to stejný stůl?“

„Prostřední ve výklenku, že ano?“

„Ano — a na to místo navíc jste nezapomněl?“

„Všechno je zařízeno. Jistě budete chtít vidět jídelní lístek. Giuseppe!“

Lusknutím prstů Charles přivolal malého usmívajícího se Itala středních let.

„Jídelní lístek pro pana Bartona.“

Předložili mu jídelní lístek.

Ústřice, hovězí polévka, platýz à la Luxembourg, tetřívěk, hruštičky Hélène, kuřecí játra na slanině.

George přelétl jídelniček lhostejným zrakem.

„Dobrá, dobrá, to je v pořádku.“

Vrátil lístek. Charles ho doprovodil ke dveřím.

Ztišil trochu hlas a řekl: „Rád bych vám řekl, pane Bartone, jak si to považujeme, že — že jste se k nám vrátil.“

Na Georgeově tváři se ukázal úsměv, úsměv skoro příšerný. Řekl: „Musíme na minulost zapomenout — musíme se od ní odpoutat. Je to všechno pryč, za námi.“

„To je velká pravda, pane Bartone. Víte, jak jsme tenkrát byli zděšeni a jak nám to bylo líto. Doufám pevně, že oslava mademoiseliných narozenin se vydaří a že bude všechno, jak si přejete.“

Charles se s vybranou poklonou odporoučel a vrhl se jako rozlobená vážka na podřízeného číšníka, který dělal něco chybně u stolu blízko okna.

George vyšel ven s pokřiveným úsměvem na tváři. Neměl dost představitosti, aby cítil s podnikem Luxembourg. Nebyla to konec-

konců chyba Luxembourg, že se Rosemary rozhodla spáchat tam sebevraždu, nebo že se někdo rozhodl ji tam zavraždit. Pro Luxembourg to bylo rozhodně zlé. Ale jako většina lidí, kteří mají v hlavě nějaký nápad, George myslel jen na ten nápad.

Poobědval ve svém klubu a pak šel na správní schůzi.

Na zpáteční cestě do kanceláře zavolal z veřejné budky jedno číslo v Maida Vale. Vyšel ven s povzdechem úlevy. Všechno bylo zařízeno podle plánu. Vrátil se zpátky do kanceláře. Ruth k němu ihned přišla.

„Ještě kvůli Viktoru Drakeovi.“

„Copak?“

„Obávám se, že je to dost zlé. Dostane se asi před soud. Dost dlouhou dobu zpronevěroval firmě peníze.“

„Tak to řekl Ogilvie?“

„Ano. Mluvila jsem s ním dnes dopoledne a on nás zavolal teď odpoledne, před deseti minutami. Říká, že Viktor měl ještě drzé řeči.“

„To se mu podobá!“

„Ale zdůrazňuje, že nepodají na něj žalobu, jestliže peníze budou nahrazeny. Pan Ogilvie mluvil se starším společníkem, takže to by bylo v pořádku. Obnos, o nějž se jedná, činí sto šedesát pět liber.“

„Takže mladý pán si myslel, že sto třicet pět liber strčí do vlastní kapsy?“

„Myslím, že ano.“

„Tak jsme mu to aspoň zmařili,“ řekl George se zlomyslným uspokojením.

„Řekla jsem panu Ogilviemu, aby neváhal a zařídil to. Udělala jsem správně?“

„Co mě se týče, tak bych toho mladého lotříka ve vězení viděl rád — ale jde mi o jeho matku. Rozum nemá — ale je to dobrá duše. Takže mladý pán jako obvykle vyhrává.“

„Jak jste dobrý,“ řekla Ruth.

„Já?“

„Myslím, že jste ten nejlepší člověk na světě.“

Byl dojat. Těšilo ho to a zároveň uvádělo do rozpaků. Z náhlého popudu uchopil její ruku a políbil ji.

„Nejmilejší Ruth. Moje nejmilejší a nejlepší přítelkyně. Co bych si bez vás počal?“

Stáli u sebe velmi blízko.

Pomyslela si: „Byla bych s ním mohla být velmi šťastna. Byla bych ho mohla udělat šťastným. Kdyby jen —“

Pomyslel si: „Mám dát na Raceovu radu? Mám toho všeho nechat? Nebylo by to opravdu to nejlepší?“

Chvíli ho trápila nerozhodnost, pak to přešlo. Řekl: „V půl desáté v Luxembourgu.“

KAPITOLA 6

Přišli všichni.

George si ulehčeně oddychl. Do posledního okamžiku se bál, že někdo na poslední chvíli odpadne — ale byli tam všichni. Stephen Farraday, vysoký a prkenný, s trochu nafoukaným chováním. Sandra Farradayová v jednoduchých sametových černých šatech, se smaragdovým náhrdelníkem kolem krku. Ta žena měla dokonalé chování, o tom nebylo pochyby. Ruth byla také v černých šatech, které měly jen jedinou ozdobu, sponu posázenou drahokamy. Havraní hladce sčesané vlasy jí přiléhaly k hlavě, šíje a paže byly velmi bílé — bělejší než ostatních žen. Ruth byla pracující žena, neměla mnoho volného času, aby získala opálenou pleť. Její pohled se střetl s jeho, a jako by uviděla úzkost v jeho očích, povzbudivě se na něho usmála. Dodalo mu to odvahy. Věrná Ruth. Iris vedle něho byla nezvykle tichá. Na ní jediné bylo patrné, že je to neobvyklý večírek. Byla bledá, ale nějak jí to slušelo, získala tím jakousi vážnou trvalou krásu. Měla na sobě rovně střižené, jednoduché světle zelené šaty. Naposled přišel Anthony Browne a podle Georgeova názoru přišel rychlým, tichým krokem divoké šelmy — krokem pantera nebo snad leoparda. Ten chlapík opravdu nebyl docela civilizovaný.

Byli tam všichni pěkně — v Georgeově pasti. A teď mohla hra začít...

Koktajly byly dopity. Všichni vstali a prošli pod obloukovou klenbou do vlastního restaurantu.

Tančící páry, mazlivá černošská hudba, rychle a obratně se pohybující číšníci.

Charles jim přišel vstříc a s úsměvem je odvedl k jejich stolu. Byl na druhém konci místnosti, v úzkém výklenku, kam se vešly tři stoly — jeden velký uprostřed a dva malé po stranách. U jednoho seděl cizinec olivové pleti ve středních letech s krásnou blondýnkou, u druhého mladý hoch s děvčetem. Prostřední stůl byl vyhrazen pro Bartonovu společnost.

George je se společenskou obratností rozsadil.

„Sandro, vy se laskavě posad'te sem, napravo ode mě. Browne, vy vedle ní. Iris, má drahá, je to tvůj večírek, tak tě musím mít tady vedle sebe, a vy, Farradayi, se posadíte k ní. Pak vy, Ruth —“

Odmlčel se — mezi Ruth a Anthonym byla prázdná židle — stůl byl prostřen pro sedm lidí.

„Můj přítel se možná trochu zpozdí. Říkal, že na něj nemáme čekat. Přejde někdy později. Rád bych, abyste ho všichni poznali — je to ohromný chlapík, sjezdil skoro celý svět, může vám povědět pár znamenitých historek.“

Iris si byla vědoma, že cítí zlost, když si sedala. George to udělal schválně — odloučil ji od Anthonyho. Na jejím místě, vedle hostitele, by byla měla sedět Ruth. Takže George stále neměl Anthonyho rád a nedůvěřoval mu.

Zalétla pohledem přes stůl. Anthony se mračil. Nepodíval se na ni. Jednou vrhl ostrý postranní pohled na prázdnou židli vedle sebe. Řekl: „To jsem rád, že máte ještě dalšího muže, Bartone. Já totiž možná dříve odejdu. Je to naprosto nevyhnutelné. Narazil jsem tu na jednoho známého.“

George řekl usměvavě: „Že byste vyřizoval obchodní záležitosti ve večerních hodinách? Na to jste příliš mladý, Browne. Ne že bych zrovna věděl, co je váš obor.“

Náhodou nastala v konverzaci přestávka. Do ní zazněla Anthonyho rozhodná a chladná odpověď:

„Organizování zločinů, Bartone, tak tomu vždycky říkám, když se mě ptají. Organizování loupeží. Specialita krádeže. Návštěvy rodin v bytech.“

Sandra Farradayová se zasmála a řekla: „Vy máte co dělat se zbrojením, že, pane Browne? Zbrojařský král je zloduch dnešní doby.“

Iris viděla, jak se Anthonyho oči rozšířily náhlým překvapením. Řekl nedbale: „Nesmíte to na mě povědět, lady Alexandro, je to moc tajné. Špiclové jsou všude. Tak pozor na řeč.“

A potřásl hlavou s komickou vážností.

Číšník odnesl talíře po ústřicích. Stephen se zeptal Iris, jestli si nechce zatančit.

Brzy tančili všichni. Nálada se zvedla.

Pak měla Iris tančit s Anthonym.

Řekla: „To bylo od George ošklivé, že nás nenechal sedět spolu.“

„Naopak, to bylo od něho laskavé. Takhle se na tebe můžu pořád dívat přes stůl.“

„Opravdu tak brzy odejdeš?“

„Možná.“

Pak řekl: „Věděla jsi, že má přijít plukovník Race?“

„Ne, neměla jsem nejmenší ponětí.“

„To je tedy dost divné.“

„Znáš ho? No ano, vždyť jsi to tuhle říkal.“

Dodala: „Co je to za člověka?“

„To nikdo dobře neví.“

Vrátili se zpátky ke stolu. Čas se vlekl. Postupně znovu zavládla napjatá atmosféra, která se prve na chvíli uvolnila. Hosté seděli kolem stolu s napjatými nervy. Jen hostitel se zdál veselý a bezstarostný.

Iris viděla, jak mrkl na hodinky.

Náhle zazněly bubny — a světla se ztlumila. Objevilo se jeviště. Židle se posouvaly dozadu nebo ke straně. Na parketu se objevili tři muži a tři dívky a předvedli nějaký tanec. Po nich vystoupil na jeviště muž, který uměl napodobovat různé zvuky. Vlaky, parní válce, letadla, šicí stroj, bučení krav. Měl úspěch. Po něm Lenny a Flo předvedli exhibiční tanec, který byl spíše cvičením na hrazdě než tancem. Byli odměněni ještě větším potleskem. Pak vystoupil další soubor. Luxembourská šestka. Světla se rozsvítila.

Každý mrkal.

Společnost u stolu jako by se vymanila ze strnulosti. Jako by v podvědomí očekávali něco, co se nestalo. Neboť tenkrát, v tu chvíli, kdy se rozsvítila světla, objevili mrtvou Rosemary spočívající hlavou a rukama na stole. Jako by minulost teď nadobro zapadla — jako by navždy zmizela. Stín minulé tragédie se rozplynul.

Sandra se živě obrátila k Anthonymu. Stephen pronesl nějakou poznámku k Iris a Ruth se naklonila kupředu, aby se k nim připojila. Jen George seděl na židli a zíral — zíral s očima upřenými na prázdnou židli proti sobě.

Iris do něho strčila, aby se vzpamatoval.

„Probud' se, Georgei. Pojd' si zatančit. Ještě jsi se mnou netancoval.“

George se vzpamatoval. Usmál se na ni a zdvihl sklenku.

„Nejdříve připijme — mladé dámě, jejíž narozeniny dnes slavíme. Iris Marleová, ať nad tvou krásou slunce nikdy nezapadne!“

Smáli se a připili jí a pak všichni vstali a šli tančit, George a Iris, Stephen a Ruth, Anthony a Sandra.

Byla to veselá džezová melodie.

Se smíchem a hovorem se všichni vrátili ke stolu a posadili se.

Tu se George náhle naklonil kupředu.

„O něco bych vás všechny chtěl požádat. Před rokem někdy v tuhle dobu jsme tu všichni byli na večírku, který skončil tragicky. Nechci vám připomínat onu smutnou událost, ale nechci mít prostě pocit, že Rosemary je úplně zapomenutá. Požádám vás, abyste připili na její památku, abyste na ni vzpomněli.“

Pozdvihl svou sklenku. Všichni ostatní rovněž pozvedli své sklenice. Na jejich tvářích byly zdvořilé masky.

George řekl: „Na památku Rosemary.“

Všichni přiložili sklenky ke rtům. Napili se.

Mlčeli a čekali — pak se George zakymácel kupředu, sklesl na židli, jeho ruce zuřivě vyletěly ke krku, tvář mu zfialověla, jak zápasil o dech.

Za půldruhé minuty zemřel.

KNIHA III

IRIS

„Neb myslil jsem, že mrtví mají klid.
Však není tomu tak ...“

KAPITOLA 1

Plukovník Race vešel do dveří Nového Scotland Yardu. Vyplnil předložený formulář a za pár minut nato si potřásl rukou s vrchním inspektorem Kempem v jeho kanceláři.

Oba muži se dobře znali. Kemp trochu připomínal toho velkého starého veterána Battla. Pod Battlem pracoval mnoho let a tak snad nevědomky přejal hodně ze způsobů starého pána. Působil tímž dojmem, že je z jednoho kusu dřeva — ale zatímco Battle mohl být z týku nebo z dubu, vrchní inspektor Kemp by byl z něčeho parádnějšího — dejme tomu z mahagonu nebo z dobrého staromódního růžového dřeva.

„To bylo od vás laskavé, že jste nás zavolal, plukovníku,“ řekl Kemp. „Na tenhle případ budeme potřebovat všechnu možnou pomoc.“

„Zdá se, že se to dostalo do nejlepších rukou,“ řekl Race.

Kemp to nijak nevyvracel. Přijal zcela prostě nepochybnou skutečnost, že on dostával případy neobyčejně choulostivé, případy, které vzbudily velký rozruch na veřejnosti, nebo které měly velký význam. Řekl vážně: „Případ je spojen s Kidderminsterovými. Můžete si představit, že to znamená jít na to opatrně.“

Race přikývl. S lady Alexandrou Farradayovou se setkal několikrát. Byla to jedna z těch tichých žen, jejichž postavení je nedotknutelné a které se zdá nepředstavitelné spojovat s nějakou veřejnou senzací. Slyšel ji mluvit na veřejnosti — bez výmluvnosti, ale jasně a schopně, dobře ovládala námět a dovedla se výborně vyjadřovat.

Byl to ten druh ženy, jejíž veřejný život je ve všech novinách a jejíž soukromý život prakticky neexistuje, leda jako fádň domáci pozadí.

Přesto, pomyslel si, takové ženy soukromý život mají. Znají zoufalství a lásku i muka žárlivosti. Mohou ztratit sebevládu a v záchvatu vášně dát v sázku i život.

Řekl zvědavě: „Dejme tomu, že to udělala, Kempe?“

„Lady Alexandra? Vy si myslíte, že to byla ona, pane?“

„Nemám nejmenší ponětí. Ale dejme tomu, že by to udělala. Nebo její manžel, který je také pod ochranou Kidderminsterových.“

Klidné oči vrchního inspektora, zelené jako mčre, nevzrušeně pohlédly do tmavých očí Raceových.

„Jestli jeden z nich vraždil, vynasnažíme se, abychom ho pověsili. To přece víte. V téhle zemi se vrahů nebojíme a neznáme s nimi smilování. Ale musíme si být svými důkazy naprosto jisti — na tom bude veřejný žalobce trvat.“

Race přikývl.

Pak řekl: „A teď, jaká jsou fakta?“

„George zemřel otravou cyankáli, jako před rolem jeho žena. Říkal jste, že jste byl v té restauraci?“

„Ano, Barton mě požádal, abych se zúčastnil večírku. Odmítl jsem. Nelíbilo se mi, co dělá. Byl jsem proti tomu a naléhal jsem na něj, aby se obrátil na příslušné orgány — na vás, má-li pochybnosti o smrti své ženy.“

Kemp přikýval a řekl: „To měl udělat.“

„Místo toho trval na svém nápadu — že se na vraha políčí past. Nechtěl mi říct, jaká past to je. Celá ta věc mě zneklidňovala — natož, že jsem včera večer šel do Luxembourg, abych dával pozor. Měl jsem ovšem stůl kousek dál — nechtěl jsem, aby mě hned objevili. Bohužel vám nemůžu říct nic. Neviděl jsem nic ani trochu podezřelého. Číšníci a Bartonovi hosté byli jediní, kdo přišli ke stolu.“

„Ano,“ řekl Kemp, „tím se okruh podezřelých zužuje, že? Buď to byl jeden z hostů, nebo číšník Giuseppe Balsano. Zavolal jsem si ho dnes znovu na kobereček — myslel jsem, že byste ho třeba rád viděl — ale nemůžu uvěřit, že s tím měl něco společného. Je v Luxembourg dvanáct let — má dobrou pověst, je ženatý, má tři děti. Se všemi zákazníky vychází dobře.“

„Takže nám zbývají hosté.“

„Ano. Je to táž společnost, jaká tam byla, když paní Bartonová — zemřela.“

„A co s tím prvním případem, Kempe?“

„Probral jsem si ho, protože se mi zdá dost zřejmé, že ty dvě věci spolu souvisí. Tenkrát to vyřizoval Adams. Nebyl to, čemu říkáme jasný případ sebevraždy, ale sebevražda byla nejpravděpodobnějším řešením, a když tu nebyl žádný přímý důkaz ukazující na vraždu, nechalo se to jako sebevražda. Nic jiného se nedalo udělat. Jak je

vám známo, máme v našich spisech velmi mnoho takových případů. Sebevražda s otazníkem. Veřejnost o otazníku neví — ale my na něj nezapomínáme. Čas od času pokračujeme potichu v pátrání. Někdy se něco objeví — někdy ne. V tomto případě se neobjevilo.“

„Až teď.“

„Až teď. Někdo pana Bartona přivedl na to, že jeho žena byla zavražděna. Pustil se do toho na vlastní pěst — Prohlásil dokonce, že je na správné stopě — jestli na ní byl, nebo ne, nevím — ale vrah si jistě myslel, že je — takže se splášil a Bartona oddělal. Takhle se mi to jeví, pokud to můžu posoudit — doufám, že souhlasíte?“

„To ano — tahleta část věci se mi zdá dost jednoduchá. Bůh ví, co ta past byla — všiml jsem si, že u stolu byla jedna prázdná židle. Možná že byla připravena pro nějakého nečekaného svědka. Rozhodně byl její účinek větší, než bylo zamýšleno. Polekala viníka tak, že nečekal, až past sklapne.“

„Máme tedy pět podezřelých,“ řekl Kemp. „A musíme pracovat na prvním případě — na případě paní Bartonové.“

„Vy jste teď rozhodně toho názoru, že to nebyla sebevražda?“

„Zdá se, že tahle vražda to dokazuje. Ačkoliv si myslím, že nám nemůžete mít za zlé, že jsme přijali teorii sebevraždy jako nejpravděpodobnější. Někjaký důkaz pro to byl.“

„Deprese po chřipce?“

Kempovu kamennou tvář zvlnil úsměv.

„To bylo pro soud před ohledavačem mrtvol. Souhlasili jsme s lékařským posudkem a ušetřili tak citů příbuzných. To se dělá denně. A byl tu ten nedokončený dopis sestře s pokyny, kdo má dostat její osobní věci — který ukazoval na to, že měla v úmyslu se zabít. Nepochybuji o tom, že byla jistě skleslá, ta ubohá paní — ale v devíti případech z desíti je to u žen milostná záležitost. U mužů jsou to většinou starosti kvůli penězům.“

„Takže vy jste věděli, že paní Bartonová má milostný poměr.“

„Ano, to jsme brzy zjistili. Naprosto diskrétně — nedalo to ani moc práce.“

„Se Stephenem Farradayem?“

„Ano. Scházeli se v malém bytě na Earl's Court. Trvalo to půl roku. Dejme tomu, že se pohádali — nebo jí možná začal mít dost — nu, nebyla by první ženou, která si vzala život v návalu zoufalství.“

„Jedem ve veřejném restaurantu?“

„Ano — kdyby to chtěla udělat dramaticky — aby to on a všichni viděli. Někteří lidé mají sklon k okázalosti, podle toho, co jsem mohl zjistit, nedbala příliš na konvence — všechna opatrnost vycházela z jeho strany.“

„Je tu nějaký důkaz, že jeho žena věděla, co se děje?“

„Pokud jsme mohli zjistit, nevěděla nic.“

„Ale přece jen to vědět mohla, Kempe. Není to žena, která nosí srdce na dlani.“

„To jistě ne. Počítejte s oběma jako s možnými pachateli. Ona to mohla udělat ze žárlivosti. On ze strachu o kariéru. Rozvod by mu ji zničil. Ne že rozvod znamená tolik co dřív, ale v jeho případě by to mělo za následek znepřátelení klanu Kidderminsterových.“

„A co ta sekretářka?“

„To je taky možné. Mohla být do George Bartona zamilovaná. Byli v kanceláři hodně ve styku a patrně na něho brala. Včera odpoledne jedna telefonistka právě předváděla, jak Barton drží Ruth Lesingovou za ruku a říká jí, že se bez ní nemůže obejít, a slečna Lesingová vyšla, přistihla je a hned na místě dala té dívce vyhazov — jednoměsíční výpověď a řekla jí, aby hned odešla. To vypadá, jako by se jí to dotklo. A pak sestra přišla k hromadě peněz, na to člověk nesmí zapomínat. Vypadá na hodné děvče, ale to člověk nikdy nemůže říct. A pak je tu ten druhý přítel paní Bartonové.“

„To jsem hrozně zvědav, co o něm víte.“

Kemp řekl pomalu: „Pozoruhodně málo — ale to, co vím, není moc pěkné. Pas má v pořádku. Je americký občan, o němž nemůžeme nic zjistit, ani dobrého ani špatného. Přijel sem, ubytoval se v Claridgi a podařilo se mu navázat známost s lordem Dewsburyem.“

„Podvodník?“

„Je to možné. Dewsbury, jak se zdá, si ho oblíbil —, požádal ho, aby u něho bydlel. Bylo to zrovna v kritické době.“

„Ve zbrojním průmyslu,“ řekl Race. „V Dewsburyho závodech byl nějaký malér s těmi zkouškami nových tanků.“

„Ano. A ten chlapík Browne tam přišel s tím, že se zajímá o zbrojní průmysl. Hned nato zjistili tu sabotáž. Browne poznal u Dewsburyho mnoho jeho dobrých známých — a jak se zdá, pěstoval styky se všemi, kdo byli v nějakém vztahu se zbrojařskými firmami. Následkem toho mu bylo ukázáno hodně věcí, které podle mého názoru neměl nikdy vidět — a v jednom nebo dvou případech došlo v továrnách k závažným nepříjemnostem krátce po tom, co se objevil v jejich blízkosti.“

„Zajímavá osoba, ten pan Anthony Browne.“

„Ano. Má zřejmě velkou přitažlivost a využívá toho.“

„A co s tím měla společného paní Bartonová? Barton přece nemá co dělat se zbrojním průmyslem?“

„Ne. Ale zdá se, že byli dost důvěrní. Možná že něco prořekl. Nikdo neví líp než vy, co dovede z muže vytáhnout hezká žena.“

Race přikývl, bral slova vrchního inspektora tak, jak byla míněna, to jest, že naráží na protišpionážní oddělení, které kdysi vedl, a ne — jak by si někdo nezasvěcený mohl myslet — na nějakou jeho vlastní nerozvážnost.

Za minutu nebo dvě řekl: „Viděl jste ty dopisy, které dostal George Barton?“

„Ano. Včera jsme je našli u něho doma v psacím stoje. Slečna Marleová mi je našla.“

„Víte, ty dopisy mě zajímají, Kempe. Jaký mají na ně názor odborníci?“

„Laciný papír, obyčejný inkoust — otisky prstů ukazují, že je měli v ruce George Barton a Iris Marleová — a pak je tam spousta neověřitelných stop na obálce, od poštovních úředníků, atd. Byly napsány tiskacími písmeny a odborníci říkají, že je psala osoba s dobrým vzděláním a normálního zdraví.“

„S dobrým vzděláním. Tedy nikdo ze služebnictva?“

„Asi ne.“

„Tím je to ještě zajímavější.“

„Znamená to, že přinejmenším ještě někdo jiný měl podezření.“

„Někdo, kdo nešel na policii. Někdo, kdo byl ochoten probudit Georgeovo podezření, ale kdo se tím dál nezabýval. V tom je něco divného, Kempe. Barton je přece nemohl napsat sám, co?“

„Mohl. Ale proč by to dělal?“

„Aby vzbudil zdání — že šlo o sebevraždu.“

„A nachystal tak Stephenovi Farradayovi provaz? To je nápad — ale pak by si byl musel být jistý, že všechno ukazuje na Farradaye jako na vraha. Ale my nemáme proti Farradayovi vůbec nic.“

„A co cyankáli? Našli nějaký obal od jedu?“

„Ano. Malý bílý papírový balíček pod stolem. Uvnitř stopy po kyanidových krystalech. Žádné otisky prstů na něm. V detektivce by to ovšem byl nějaký zvláštní druh papíru nebo by byl nějak neobvykle zabalen. Rád bych těmhle spisovatelům detektivek uspořádal kurs normální detektivní práce. Aby poznali, že na většině věcí nejsou žádné stopy a že si nikdo nikdy ničeho nevšimne!“

Race se usmál.

„To je snad až příliš negativní tvrzení. Zpozoroval včera večer někdo něco?“

„Do toho se právě dnes pustím. Včera večer jsem požádal každého o krátkou výpověď a pak jsem šel se slečnou Marleovou zpátky na Elvaston Square a prohlédl si Bartonův psací stůl a papíry. Dnes od nich všech dostanu podrobnější výpovědi — a také výpovědi lidí sedících u těch dvou ostatních stolků ve výklenku.“ Začal se prohřívát nějakými papíry — „Ano, tady je to. Gerald Tollington z Granátnické gardy a slečna Patricia Briceová-Woodworthová. Mladí snoubenci. Vsadím se, že neviděli nic než jeden druhého. A pan Pedro Morales — ohavný chlapík z Mexika — ten má i oči žluté — a slečna Christine Shannonová — rozkošná blondýnka hodlající odlehčit jeho kapse — sázím se, že nic neviděla — tyhle ty dámičky jsou hloupější, než byste si myslel, že je možné, s výjimkou peněz. Sto ku jedné, že žádný z nich nic neviděl, ale pro jistotu jsem si zapsal jejich jména a adresy. Začneme s tím číšníkem Giuseppem. Je teď tady. Pošlu pro něj.“

KAPITOLA 2

Giuseppe Balsano byl muž středních let s inteligentní, trochu opičí tváří. Byl nervózní, ale ne příliš. Jeho angličtina byla plynulá, protože, jak vysvětlil, žije v Anglii od šestnácti let a vzal si Angličanku.

Kemp s ním jednal vlídně.

„Tak a teď nám, Giuseppe, povězte, jestli jste si ještě na něco nevzpomněl.“

„Je to pro mě velmi nepříjemné. Já obsluhuji ten stůl. Já nalévám víno. Lidé řeknou, že já se zbláznil a že dávám jed do sklenic s vínem. To já nedělám, ale lidé to řeknou. Už i pan Goldstein řekl, že bude lepší, když zůstanu týden doma — aby se mě lidé nevyptávali a neukazovali na mě. On je slušný a spravedlivý člověk a ví, že to není moje vina a že jsem tu už dlouhá léta, takže on mě nepustí, jako by to udělali jiní majitelé restaurací. Pan Charles byl také laskavý, ale přesto je to pro mě veliký malér — a nahání mi to strach. Mám já nepřítele, ptám se?“

„Nu a máte?“ zeptal se Kemp s kamennou tváří.

Smutná opičí tvář se zkroutila smíchem. Giuseppe rozpráhl ruce.

„Já? Já nemám na světě jediného nepřítele. Já mám mnoho dobrých přátel, ale žádné nepřátele.“

Kemp přikývl.

„A teď k včerejší noci. Tak jak to bylo s tím šampaňským?“

„Byl to Cliquot 1928 — velmi dobré, drahé víno. Pan Barton už byl takový — měl rád dobré jídlo a pití — to nejlepší.“

„Objednal víno předem?“

„Ano. Všechno vyjednal s Charlesem.“

„A co to prázdné místo u stolu?“

„To také zařídil. Řekl to Charlesovi a ten zas mně. Měla si tam později večer přijít sednout nějaká mladá dáma.“

„Mladá dáma?“ Race a Kemp se podívali jeden na druhého. „Víte, kdo ta mladá dáma byla?“

Giuseppe zavrtěl hlavou.

„Ne, nevím o tom nic. Měla přijít později, to je všechno, co jsem slyšel.“

„Tak dál o tom víně. Kolik lahví?“

„Dvě láhve a třetí měla být přichystána, kdyby bylo třeba. První láhev vypili dost rychle. Druhou jsem otevřel chvilku předtím, než začal kabaret. Naplnil jsem sklenice a dal láhev do kbelíku s ledem.“

„Kdy jste si naposled všiml, že pan Barton pije ze své sklenice?“

„Počkejte, když bylo po kabaretě, připili mladé dámě na zdraví. Měla narozeniny, jak jsem vyrozuměl. Pak šli tančit. Když se vrátili, pan Barton se napil a v minutě byl mrtev.“

„Naléval jste do sklenic, když tančili?“

„Ne, monsieur. Byly plné, když mademoiselle připíjeli, a nevy-pili mnoho, jen několik doušků. Ve sklenicích zůstalo hodně.“

„Přišel někdo — přišel vůbec někdo — ke stolu, když tančili?“

„Vůbec nikdo, pane. Tím jsem si jist.“

„Šli všichni tančit zároveň?“

Giuseppe zakroutil očima, jak se namáhal si vzpomenout. „Pan Barton se vrátil první — s mladou dámou. Byl silnější než ostatní — tak netančil tak dlouho, chápejte. Pak přišel ten světlavý pán, pan Farraday, a ta mladá dáma v černém. Lady Alexandra Farradayová a ten tmavovlasý pán přišli nakonec.“

„Znáte pana Farradaye a lady Alexandru?“

„Ano, pane. Viděl jsem je v Luxembourggu často. Jsou velice distingovaní.“

„A teď, Giuseppe, viděl byste, kdyby jeden z těch lidí hodil něco do sklenice pana Bartona?“

„To nemohu říct, pane. Obsluhoval jsem ještě druhé dva stoly ve výklenku a také dva v hlavní restauraci. Nosil jsem jídla. Po kabaretu skoro všichni vstali a šli tančit, takže jsem v tu chvíli neměl co dělat a postával jsem — a proto si můžu být jist, že se nikdo ke stolu nepřiblížil. Ale jak se hosté posadili, hned jsem měl plné ruce práce.“

Kemp přikývl.

„Ale myslím si,“ pokračoval Giuseppe, „že by to bylo velmi těžké udělat, aby to nikdo nepozoroval. Zdá se mi, že to mohl udělat jen pan Barton sám. Ale vy si to nemyslíte, že?“

Podíval se tázavě na policejního úředníka.

„Tohle je tedy váš názor, ano?“

„Samozřejmě já nic nevím, ale já uvažuju. Zrovna před rokem se ta krásná dáma, paní Bartonová, zabila. Nebylo by ono možné, když on se pan Barton tolik rmoutil, že on se také rozhodl zabít se stejným způsobem? Bylo by to poetické. Samozřejmě, ono to není dobré pro náš restaurant — ale na to by pán, který se chce zabít, nemyslel.“

Podíval se dychtivě z jednoho muže na druhého.

Kemp zavrtěl hlavou.

„Pochybuju, že je to tak jednoduché,“ řekl.

Položil mu ještě dalších pár otázek a pak Giuseppa propustil.

Když se za Giusepem zavřely dveře, Race řekl:

„Rád bych věděl, co si o tom máme myslet?“

„Že se zarmoucený manžel zabije v den výročí smrti své ženy? Ne že by to bylo přesné výročí — ale hnedle.“

„Bylo to na Všechny svaté,“ řekl Race.

„Pravda. Ano, je možné, že tak to mělo vypadat — ale bylo-li tomu tak a ať už to udělal kdokoliv, nemohl vědět o těch dopisech a že se pan Barton radil s vámi a že dopisy ukázal Iris Marleové.“

Pohlédl na hodinky.

„Musím být v půl jedné u Kidderminsterových. Do té doby máme čas jít se podívat na ty lidi od těch druhých dvou stolů — aspoň na některé z nich. Půjdete se mnou, plukovníku?“

KAPITOLA 3

Pan Morales byl ubytován v Ritzu. V téhle dopolední hodině, kdy byl ještě neoholen, oči měl podlité krví a jevil známky únavy po včerejším flámu, nebyl na něj právě pěkný pohled.

Pan Morales byl americký občan a mluvil jedním druhem americké angličtiny. Ačkoliv prohlašoval, že je ochoten vzpomenout si na všecko, na co bude moci, jeho vzpomínky na včerejší večer byly velmi mlhavé.

„Vyrazil jsem si s Chrissie — je to náramná sekanda! Říkala, že je to dobrý zapadáček. ‚Pusinko,‘ povídám jí, ‚půjdeme tam, kam říkáš.‘ A musím uznat, že to byl nóbl zapadáček — a taky tam umějí člověka vzít na hůl. Vypláz jsem hnedle třicet dolarů. Ale hudba byla mizerná — nedovedli do toho dát žádnou šťávu.“

Pan Morales se rozpovídal o vlastních zážitcích a museli mu připomenout, že má referovat o prostředním stole ve výklenku. V tom jim moc nepomohl.

„No samozřejmě byl tam stůl a u něj nějaký lidi. Ale nepamatuju se, jak vypadali. Moc jsem si jich nevšímal, dokud ten chlápek nenatáhl brka. Myslel jsem nejdřív, že je tak ožralej, když se poroučel. A pak si pamatuju jednu z těch ženskejch. Bruneta s pěknou figurou.“

„Myslíte tu dívku v zelených sametových šatech?“

„Ne, tu ne. To byla hubendíra. Tu kůstku v černém, co měla bujné tvary.“

Byla to Ruth Lessingová, která upoutala zamžené zraky pana Moralese.

Svraštil s uznáním nos.

„Díval jsem se, jak tancuje — ta holka to uměla válet! Jednou nebo dvakrát jsem na ni zamrkal, ale koukala jako kus ledu — měla ten váš britský kukuč, co jde skrz, jako by člověk neexistoval.“

Žádná cennější informace se nedala z pana Moralese vytáhnout a on upřímně přiznal, že v době kabaretního představení byl již v pokročilém stavu alkoholického opojení.

Kemp mu poděkoval a chystal se k odchodu.

„Zítra se vracím lodí do New Yorku,“ řekl Morales. „Nemáte zájem, abych tu zůstal?“ zeptal se nadějně.

„Děkuju, ale myslím, že vašeho svědectví nebude při soudním vyšetřování potřeba.“

„Víte, tady si člověk užije — a kdyby mě tu policie potřebovala, tak by firma nedělala rámus. Když policie přikáže, aby člověk zůstal, tak člověk musí zůstat. Možná že bych si ještě na něco vzpomněl, kdybych o tom dýl přemýšlel.“

Ale Kemp se nedal zlákat a odjel s Racem do Brook Street, kde je uvítal cholerický pán, otec slečny Patricie Briceové-Woodworthové.

Generál lord Woodworth je zahrnul proudem výčitek.

„Co je to, u čerta, za nápad domnívat se, že jeho dcera — jeho! dcera — je zapletena do takovéhle věci? Kam to Anglie spěje, když dívka si nemůže vyjít se snoubencem do restaurace na večeři, aby jí detektivové a Scotland Yard nedělali nepříjemnosti? Vždyť ty lidi ani nezná — jak se ten člověk jmenoval — Hubbard — Barton? Asi někdo z City, co? Člověk nemůže být dost opatrný na to, kam jde — Luxembourg byl vždycky pokládán za správný podnik — ale zřejmě se tam už podruhé stala taková věc. Gerald je jistě blázen, že tam Pat vzal — tihle mladíci si myslí, že všechno vědí. Ale on rozhodně nedopustí, aby jeho dceru honili, pouštěli na ni hrůzu a vyslýchali ji — vezme jí právního zástupce. Zavolá starému Andersonovi do Lincoln's Inn a požádá ho —“

Tady se generál náhle odmlčel a zadíval se na Race: „Už jsem vás někde viděl. Kdepak to jen bylo?“

Race odpověděl okamžitě s úsměvem:

„V Badře v roce 1923.“

„Hrome,“ řekl generál, „jestli tohle není Johnnie Race! Co vy s tímhle máte co společného?“

Race se usmál.

„Byl jsem u vrchního inspektora Kempa, když se mluvilo o tom, že bude třeba vyslechnout vaši dceru. Navrhl jsem, že by bylo pro ni mnohem příjemnější, kdyby inspektor Kemp přišel sem, místo aby ona musila do Scotland Yardu, a myslel jsem si, že půjdu s ním.“

„Ehm — hm — tedy, to je od vás moc slušné, Racei.“

„Samozřejmě, že bychom mladou dámu obtěžovali co nejméně,“ vložil se do hovoru vrchní inspektor Kemp.

V tu chvíli se však dveře otevřely a vešla slečna Briceová-Woodsworthová. Ovládla pole s chladnokrevností a věcností mládí.

„Dobrý den,“ řekla. „Vy jste ze Scotland Yardu, že ano? Přišli jste kvůli tomu včerejšku? Moc jsem si přála, abyste přišli. Neotravoval vás tatínek? No tak, tati — víš, co ti doktor říkal o tom tvém tlaku. Proč se musíš vždycky takhle kvůli všemu rozčilovat, to teda nevím. Odvedu si pány inspektory nebo vrchní inspektory, nebo co jsou, prostě k sobě do pokoje a pošlu ti sem Walterse a whisky se sodou.“

Generál se zalykal cholerickou touhou vypustit páru výčitek všemi směry najednou, jako kotel v přetlaku, ale podařilo se mu ze sebe dostat jen: „Tohle je můj starý přítel major Race,“ po kterémžto představení Patricia ztratila zájem o Race a oblažila úsměvem vrchního inspektora Kempa.

S chladnokrevnou samozřejmostí je vyvlekla z pokoje, dopravila do vlastního salónku a otce energicky zavřela v jeho pracovně.

„Ten bude řídit, chudinka,“ podotkla, „ale ve skutečnosti se dá docela dobře zvládnout.“

Hovor pak probíhal velmi přátelsky, ale s velice malým výsledkem.

„To je opravdu k zbláznění,“ řekla Patricia. „Byla to pravděpodobně moje jediná příležitost v životě být u toho, když se stala vražda — je to přece vražda, ne? Noviny se vyjadřovaly velmi neurčitě a mlhavě, ale já hned řekla Gerrymu do telefonu, že to je jistě vražda. Tak jen si to představte, dojde k vraždě zrovna vedle mě, a já to nevidím!“

Z jejího hlasu zněla zřejmá lítost.

Jak vrchní inspektor chmurně předpověděl, bylo zcela jasné, že mladí lidé, kteří se teprve před týdnem zasnoubili, měli oči jen jeden pro druhého.

Při nejlepší vůli si Patricia Briceová-Woodsworthová dovedla vzpomenout jen na několik lidí.

„Sandra Farradayová vypadala velmi elegantně, ale tak ona vypadá vždycky. To byl model od Schiaparolliho, co měla na sobě.“

„Znáte ji?“ zeptal se Race.

Patricia zavrtěla hlavou.

„Jen od vidění. Podle mého, on vypadá dost protivně. Tak moc důležitě, jako všichni, kdo mají co dělat s politikou.“

„Znala jste od vidění někoho z ostatních?“

„Ne, nikdy jsem nikoho z nich předtím neviděla — aspoň si myslím, že ne. Ostatně bych si, myslím, nebyla všimla ani Sandry Farradayové, nebýt toho modelu.“

„A uvidíte,“ řekl vztekle vrchní inspektor Kemp, když odcházeli, „že s mladým panem Tollingtonem to bude přesně totéž — až na to, že jeho pozornost neupoutal ani model.“

„Nepředpokládám,“ souhlasil Race, „že střih fraku Stephena Farradaye mu rozbušil srdce.“

„No, co,“ řekl inspektor. „Zkusme tu Christinu Shannonovou. A tím bude konec našim nadějím ve svědky od sousedních stolů.“

Slečna Shannonová byla, jak už vrchní inspektor Kemp konstatoval, krásná blondýnka. Odbarvené, pečlivě upravené vlasy sčesané nazad odkrývaly jemnou, prázdnou dětskou tvářičku. Slečna Shannonová, jak tvrdil inspektor Kemp, byla možná hloupá — ale neobyčejně příjemná na pohled a jistá mazanost ve velkých dětsky modrých očích ukazovala, že její hloupost sahá jen intelektuálním směrem, ale že pokud jde o zdravý rozum a znalost peněz, je Christine Shannonová bystrá dost.

Přijala oba muže velice mile, nabídla jim pití, a když odmítli, nutila jim cigarety. Byt měla malý, s laciným zařízením.

„Hrozně ráda bych vám pomohla, pane vrchní inspektore. Ptejte se mě, na co chcete.“

Kemp začal s několika obvyklými otázkami týkajícími se chování společnosti u prostředního stolu.

Christina se rázem projevila jako neobyčejně bystrá a horlivá pozorovatelka.

„Zábava se nějak nemohla rozproudit — to bylo jasně vidět. Všichni byli jako kus ledu. Bylo mi líto toho starouše — toho, co to pořádal. Moh se rozkrájet, jak se snažil, aby se to trochu rozhýbalo — a přitom byl nervózní jako kotě — ale ať dělal, co dělal, nebylo to nic platné. Ta dlouhá ženská po jeho pravé straně byla ztuhlá, jako

by spolkla pravítko, a to děvče po levé straně bylo celé vzteklé, že nesedí vedle toho fešáckého bruneta naproti, to bylo jasně vidět. A ten dlouhý blondák vedle ní vypadal, jako by měl zkažený žaludek, ten to jídlo do sebe soukal, jako by se bál, že by se mohl udusit. Ta ženská vedle něj se snažila ze všech sil; pracovala na něm v jednom kuse, ale vypadala sama, jako by měla nervové křeče.“

„Zdá se, že jste si všimla hodně věcí, slečno Shannonová,“ řekl plukovník Race.

„Já vám prozradím, proč. Moc jsem se nebavila. S tím pánem jsem flámovala už třetí noc a začínala jsem ho mít dost! Byl celej divej po tom vidět Londýn a musím teda uznat, že nebyl žádněj škot. Pokaždé jsme měli šampus. Šli jsme do Compradouru a do Mille Fleurs a nakonec do Luxembourg, a musím říct, že byl na vrcholu blaha. Bylo to až dojemný. Ale konverzace s ním nebyla zrovna zábavná. Prostě dlouhé povídání o obchodním jednání, které měl v Mexiku, a většinu toho jsem slyšela třikrát — a pak semlel všechny ženské, které poznal, a vykládal, jak byly do něho celé pryč. Člověka to unaví, když to chvíli poslouchá, a musíte uznat, že dívat se na Pedra není zrovna proč — a tak jsem se soustředila na jídlo a zírala kolem.“

„To je z našeho hlediska výborné, slečno Shannonová,“ řekl vrchní inspektor, „a já jen doufám, že jste viděla něco, co nám může pomoci vyřešit náš problém.“

Christine zavrtěla plavovlasou hlavou.

„Nemám ponětí, kdo toho starouše oddělal — nemám nejmenší ponětí. Prostě si loknul šampusu, zrudnul v obličejí a poroučel se.“

„Pamatujete se, kdy pil předtím naposled ze své sklenice?“

Dívka se zamyslela.

„No jo — to bylo hned po tom, co skončil kabaret. Světla se rozsvítila a on zvedl svou sklenici a něco řekl a ostatní taky. Vypadalo to jako přípitek.“

Vrchní inspektor přikývl. „A pak?“

„Pak začli hrát a všichni vstali, odsouvali židle, smáli se a šli tancovat. Vypadalo to, jako by se prvně trochu rozehráli. To je úžasné, co šampus dovede udělat i s těmi největšími mrzouty.“

„Šli všichni společně — nezůstal nikdo u stolu?“

„Ne.“

„A nikdo se nedotkl sklenice pana Bartona?“

„Nikdo.“ Její odpověď přišla okamžitě. „Tím jsem si naprosto jista.“

„A nikdo — vůbec nikdo — se ke stolu nepřiblížil, když byli pryč?“

„Nikdo — samozřejmě kromě číšníka.“

„Číšníka? Kterého číšníka?“

„Jednoho z těch pikolíků se zástěrou, co vypadají na šestnáct. Nebyl to opravdový číšník. Byl to takový ochotný malý chlapík, trochu jako opice — zřejmě Talián.“

Vrchní inspektor Kemp přijal tento popis pokývnutím hlavy. „A co udělal ten mladý číšník? Naplnil sklenice?“

Christine zavrtěla hlavou.

„Ale ne. Ničeho na stole se nedotkl. Zvedl jen večerní kabelku, kterou jedna z těch ženských upustila, když všichni vstali.“

„Čí to byla kabelka?“

Christine minutu nebo dvě přemýšlela. Pak řekla: „Je to tak. Patřila tomu děvčeti — byla zelená a zlatá. Ty dvě ostatní měly černé kabelky.“

„Co s tou kabelkou číšník udělal?“

Christine vypadala překvapeně.

„Položil ji jen zpátky na stůl, to je všechno.“

„Jste si docela jistá, že se nedotkl žádné z těch sklenic?“

„Ano. Dal ji jen rychle na stůl a odběhl, protože jeden z těch opravdových číšníků na něj zasyčel, aby někam šel nebo něco přinesl, jinak že si to odskáče!“

„A to šel ke stolu jen jednou?“

„Ano.“

„Ale samozřejmě někdo mohl ke stolu přijít, aniž jste si toho všimla.“

Ale Christine velmi rozhodně zavrtěla hlavou.

„Ne, jsem si zcela jistá, že ne. Víte, Pedro byl odvolán k telefonu a nebyl ještě zpátky, tak jsem se nudila a koukala kolem. Já si všeho všimnu a z místa, kde jsem seděla, nebylo moc vidět, kromě toho prázdného stolu vedle.“

Race se zeptal: „Kdo se vrátil ke stolu první?“

„To děvče v zelených šatech a ten starouš. Posadili se, a pak přišel ten blondák s tou v černých šatech, a po nich ta s nosem nahoru a ten fešácký brunet. Ten tancoval skvěle. Když byli všichni u stolu a číšník ohříval nějaké jídlo na lihovém vaříči, naklonil se ten starouš kupředu a pronesl nějakou řeč a pak všichni znovu zvedli sklenice. A pak se to stalo.“ Christine udělala pomlku a řekla vesele: „To bylo strašné, co? Samozřejmě já si myslela, že je to mrtvice. Moji tetu ranila mrtvice a zrovínka takhle se složila. Pedro se zrovna vrátil a já mu povídám: ‚Koukej, Pedro, toho člověka ranila mrtvice.‘ A Pedro se vzmohl jen na to, že řekl: ‚Ten je namol‘, ale to byl on taky. Musila jsem na něj dávat pozor. V takovém podniku, jako je Luxembourg, nemají rádi, když se jim tam někdo zlíská. Proto já nemám ráda tyhle jižní typy. Ty, když se napijou, přestanou být slušní. Takže jeden nikdy neví, do jaké nepříjemnosti se s nimi dostane.“ Na chvílku se zamyslela, pak pohlédla na okázalý náramek na své pravé ruce a dodala: „Ale lakomí nejsou, to se jim musí nechat.“

Race ji jemně vyvedl z úvah nad strastmi a kompenzacemi ženského života a znovu s ní probral všechno, co viděla.

„Tím padá naše poslední naděje na pomoc z vnějšku,“ řekl Race, když odešli z bytu slečny Shannonové. „Bylo by to bývalo dobré, kdyby to bylo vyšlo. To děvče by bylo dobrou svědkyní. Ta dovede věci vidět a přesně si je zapamatuje. Takže odpověď zní, že k vidění nebylo nic. To je neuvěřitelné. Jako kouzelnický trik! George Barton vypije šampaňské a jde si zatančit. Vrátí se zpátky, napije se z téže sklenice, které se nikdo nedotkl, a podívejme, šupito presto je plná cyankáli. To je bláznovství — říkám vám — nemohlo se to stát, až na to, že se to stalo.“

Na chvílku se zarazil.

„Ten číšník. Ten chlapec. Giuseppe se o něm nikdy nezmínil. Na to bych se měl zeptal. Koneckonců, on byl jediná osoba blízko stolu, když byli všichni na parketě. V tom by mohlo něco být.“

Race zavrtěl hlavou.

„Kdyby byl dal něco do Bartonovy sklenice, to děvče by ho vidělo. To je rozená pozorovatelka. Všimne si každé maličkosti. Pře-

mýšlet nemá o čem a tak používá očí. Ne, Kempe, pro to musí být docela prosté vysvětlení, jen kdybychom na ně přišli,“

„Ano, jedno tu je. Vhodil jed do sklenice sám.“

„Začínám věřit, že se to tak stalo — je to to jediné, co se mohlo stát. Ale jestli to tak bylo, Kempe, pak jsem přesvědčen, že nevěděl, že je to cyankáli.“

„Myslíte, že mu to někdo dal? Že mu řekl, že je to dobré na zkažený žaludek nebo na krevní tlak — něco takového?“

„Mohlo to tak být.“

„Kdo by pak byl ten někdo? Jistě nikdo z Farradayových.“

„To by bylo dost nepravděpodobné.“

„A řekl bych, že pan Anthemy Browne je stejně nepravděpodobný. Tak nám zbývají dva lidé — milující švagrová —“

„A oddaná sekretářka.“

Kemp na něj pohlédl.

„Ano — mohla na něj něco takového nastražit — musím ke Kidderminsterovým — A co vy? Půjdete navštívit slečnu Marleovou?“

„Myslím, že se půjdu podívat na tu druhou — do kanceláře. Vyslovit soustrast jako starý přítel. Mohl bych ji vzít na oběd.“

„Tohle si tedy myslíte?“

„Nemyslím si ještě nic. Hledám stopu.“

„Přesto byste měl navštívit Iris Marleovou.“

„Půjdu ji navštívit — ale šel bych tam raději, až nebude doma. Víte proč, Kempe?“

„To tedy nevím.“

„Protože je tam někdo, kdo švitoří — švitoří jako ptáček... ‚Řekl mi to jeden ptáček‘ — to se říkalo za mých mladých let. To je velmi pravdivé, Kempe — tyhle švitorky toho mohou hodně povědět, jen když je člověk nechá — švitořit.“

KAPITOLA 4

Oba muži se rozešli. Race zavolal taxíka a dal se dovézt do Bartonovy kanceláře v City. Vrchní inspektor Kemp, pamětliv účtu výdajů, nasedl na autobus a vystoupil nedaleko domu Kidderminsterových.

Když inspektor stoupal nahoru po schodech a mačkal zvonek, zračil se v jeho tváři vztek. Pohyboval se, jak věděl, na nebezpečné půdě. Kidderminsterova klika měla nesmírný politický vliv a její síť se rozvětvovala po celé zemi. Vrchní inspektor Kemp pevně věřil v nestrannost britské spravedlnosti, jestli Stephen nebo Sandra Faradayová měli účast na smrti Rosemary Bartonové nebo George Barton, žádná protekce nebo vliv by jim nepomohl uniknout následkům. Jestli jsou však nevinní nebo jestli důkaz proti nim je příliš mlhavý, aby vedl k odsouzení, pak odpovědný úředník musí dávat pozor, kam šlápne, nebo dostane od svých představených nos. Za těchto okolností se dá pochopit, že se vrchní inspektor netěšil na to, co ho čeká. Zdálo se mu velice pravděpodobné, že Kidderminsterovi budou, jak si v duchu řekl, soptit.

Nicméně Kemp brzy zjistil, že jeho domněnka byla trochu naivní. Lord Kidderminster byl příliš zkušený diplomat, než aby se uchýlil k hrubosti.

Když vrchní inspektor Kemp ohlásil, za jakým účelem přišel, byl okamžitě uveden veledůstojným sluhou do šeré místnosti s řadami knih podél stěn, nacházející se v zadní části domu, kde našel lorda Kidderminstera, jeho dceru a zetě, kteří ho očekávali.

Lord Kidderminster mu vyšel vstříc, potřásl mu rukou a zdvořile řekl: „Jste přesný, pane inspektore. Rád bych řekl, že velmi oceňuji vaši ohleduplnost, s níž jste přišel sem, místo abyste požádal, aby dcera a zeť přišli do Scotland Yardu, což samozřejmě byli ochotni učinit, kdyby byla třeba — to nemusím ani říkat — ale oceňuji vaši laskavost.“

Sandra řekla klidným hlasem: „Opravdu, pane inspektore.“

Měla na sobě šaty z nějaké měkké tmavé látky, a jak seděla ozářena světlem z vysokého úzkého okna za sebou, připomínala Kempovi postavu na barevném skle, kterou kdysi viděl v nějaké katedrále

v cizině. Dlouhý ovál tváře a trochu hranatá ramena napomáhala vytvoření dojmu. Nějaká svatá, jak mu tehdy řekli — ale lady Alexandra Farradayová svatá nebyla — zdaleka ne. A přece někteří z těch starých svatých byli podle názoru divní lidé, nebyli to normální las-kaví, slušní křesťané, ale lidé nesnášenliví, fanatičtí, krutí k sobě i k ostatním.

Stephen Farraday stál vedle své ženy. Na jeho tváři nebylo znát žádné rozrušení. Vypadal korektně a jako úředně stanovený zákonodárce lidu. Přirozený muž byl dobře skryt. Ale existoval, jak vrchní inspektor věděl.

Mluvil lord Kidderminster a se značnou obratností řídil směr hovoru.

„Nebudu vám tajit, inspektore, že tohle je pro nás všechny velmi trapná a nepříjemná záležitost. To už je podruhé, co moje dcera a zeť jsou spojováni s násilnou smrtí na veřejném místě — se smrtí dvou členů téže rodiny v téže restauraci. Upoutat na sebe zájem veřejnosti v takovéto věci je pro veřejného činitele vždycky škodlivé. Nelze se tomu samozřejmě vyhnout. To si všichni uvědomujeme, a jak moje dcera, tak pan Farraday se vynasnaží poskytnout vám všechnu pomoc v naději, že se celá věc rychle objasní a zájem veřejnosti utichne.“

„Děkuji vám, lorde Kidderministere. Velice si cením vašeho stanoviska. To nám jistě věci usnadní.“

Sandra Farradayová řekla: „Prosím, ptejte se nás, nač potřebujete, pane inspektore.“

„Děkuji vám, lady Alexandro.“

„Ještě jednu věc, inspektore,“ řekl lord Kidderminster. „Máte ovšem své vlastní zdroje informací, ale dozvěděl jsem se od svého přítele komisaře, že Bartonova smrt je považována spíš za vraždu než sebevraždu, ačkoliv by se sebevražda vnějšímu pozorovateli na první pohled zdála pravděpodobnějším vysvětlením. Ty sis, Sandro, myslela, že to byla sebevražda, vid', má drahá?“

Gotická postava sklonila lehce hlavu. Sandřin hlas zněl uvážlivě, když říkala: „Zdálo se mi to včera večer tak zřejmé. Byli jsme ve stejné restauraci a vlastně u stejného stolu, kde se chudák Rosemary Bartonová minulý rok otráвила. Vídali jsme trochu pana Bartona v

létě na venkově a on byl opravdu velmi divný — jako by to nebyl on, a všichni jsme si mysleli, že ho trápí smrt jeho ženy. Víte, měl ji hodně rád, a myslím si, že její smrt nikdy nepřekonal. Takže sebevražda se zdála, ne-li přirozená, tedy aspoň možná — ale nedovedu si představit, proč by chtěl někdo zavraždit George Bartona.“

Stephen Farraday rychle řekl: „Já také ne. Barton byl výborný člověk. Určitě neměl na světě žádného nepřítele.“

Vrchní inspektor Kemp pohlédl na tři tázavé tváře obrácené k němu a chvíli uvažoval, než odpověděl: „Radši jim to naservíruju,“ pomyslel si.

„Co říkáte, je jistě zcela správné, lady Alexandro. Ale víte, je pár věcí, které patrně ještě neznáte.“

Lord Kidderminster se do toho rychle vložil: „Nesmíme na inspektorovi vyzvídat. On sám musí uvážit, které skutečnosti zveřejní.“

„Děkuji, Vaše lordstvo, ale není důvod, proč bych neměl věci vysvětlit jasněji. Shrnu bych to takhle: George Barton před svou smrtí vyjádřil před dvěma lidmi přesvědčení, že jeho žena nespáchala sebevraždu, jak se mělo za to, ale že byla někým otrávena. Také si myslel, že je tomu někomu na stopě, a včerejší večere a oslava byly ve skutečnosti součástí plánu, který vymyslel, aby zjistil totožnost vraha své ženy.“

Na chvíli nastalo ticho — a v tom tichu vrchní inspektor Kemp, který byl přes svůj vzhled muže z kamene citlivý člověk, pocítil, že se tu objevilo něco, co by se dalo označit jako zaraženost. Nebyla patrná na žádné tváři, ale byl by mohl odpřisáhnout, že tu je.

Lord Kidderminster se vzpamatoval první. Řekl: „Rozhodně by však takovéhle přesvědčení samo o sobě mohlo ukazovat na to, že chudák Barton nebyl — ehm — zcela normální. Neustálé přemítání o smrti jeho ženy mohlo trochu narušit jeho duševní rovnováhu.“

„Ovšem, lorde Kidderministere, aspoň to ukazuje, že stav jeho mysli určitě nebyl takový, aby pomýšlel na sebevraždu.“

„Ano — ano, chápu vaše stanovisko.“

A znovu nastalo mlčení. Pak řekl Stephen Farraday ostře: „Ale kde vzal Barton takový nápad? Koneckonců paní Bartonová sebevraždu spáchala.“

Vrchní inspektor Kemp přesunul svůj klidný pohled na něho.

„Pan Barton si nemyslel, že to byla sebevražda.“

Lord Kidderminster se do toho vložil:

„Ale policie toto vysvětlení přijala. Tehdy jiná domněnka nebyla.“

Vrchní inspektor Kemp řekl klidně: „Fakta odpovídala sebevraždě. Nebyl tu žádný důkaz, že by její smrt byla zaviněna jinak.“

Věděl, že člověk formátu lorda Kidderminstera pochopí přesně význam jeho slov.

A trochu méně úředně dodal: „Rád bych vám, lady Alexandro, položil ještě pár otázek, jestli mi to dovolíte?“

„Zajisté.“ Natočila k němu trochu hlavu.

„Neměla jste tenkrát v době smrti paní Bartonové podezření, že by to mohla být vražda, a ne sebevražda?“

„Ovšemže ne. Byla jsem naprosto přesvědčena, že to je sebevražda.“ Pak dodala: „A dosud o tom přesvědčena jsem.“

Kemp její poslední slova přešel. Zeptal se: „Dostala jste nějaké anonymní dopisy v minulém roce, lady Alexandro?“

Klidné chování vystřídal naprostý úžas.

„Anonymní dopisy? Ach ne.“

„Jste si tím zcela jistá? Takové dopisy jsou velmi nepříjemná věc a lidé je obvykle raději ignorují, ale v tomto případě mohou mít obzvláštní význam, a proto chci zdůraznit, že je nanejvýš důležité, abych věděl, zda jste nějaké takové dopisy dostala.“

„Rozumím. Ale mohu vás jen ujistit, že jsem nic takového nedostala, pane inspektore.“

„Nu dobrá. Vy tedy říkáte, že chování pana Bartona letos v létě bylo podivné. V jakém směru?“

„Byl nervózní. Zdálo se, že těžko soustředí svou pozornost na to, co se mu říká.“ Obrátila hlavu k manželovi. „Nepřipadalo ti to také tak, Stephene?“

„Ano, řekl bych, že to popsala velmi dobře. Vypadal také jako nemocný člověk. Zhubl.“

„Všimla jste si nějakého rozdílu v jeho chování vůči vám a vašemu manželovi? Například menší srdečnosti?“

„Ne, naopak. Koupil dům hned vedle nás a zdál se být velmi vděčný za to, co jsme mohli pro něho udělat — myslím ohledně se-

známení s místní společností, a jiných věcí. Samozřejmě udělali jsme v tom směru všechno, co jsme mohli, pro něj i pro to roztomilé děvče Iris, bylo nám to potěšením.“

„Byla zesnulá paní Bartonová vaší velkou přítelkyní, lady Alexandro?“

„Ne, nebyly jsme příliš důvěrné.“ Lehce se zasmála. „Byla ve skutečnosti hlavně Stephenovou přítelkyní. Zajímala se o politiku a on se snažil — tedy snažil se politicky ji vzdělat — což ho jistě těšilo. Víte, byla to velmi okouzlující a přitažlivá žena.“

„A ty jsi zas velmi chytrá,“ pomyslí si s uznáním vrchní inspektor Kemp. „Rád bych věděl, kolik toho o těch dvou víš — nedivil bych se, že dost.“

Pokračoval:

„Pan Barton před vámi nikdy nepronесl názor, že jeho žena nespáchala sebevraždu?“

„Ne, to opravdu ne. Proto mě to teď tak zarazilo.“

„A co slečna Marleová? Ta také nikdy, nemluvila o sestřině smrti?“

„Ne.“

„Nemáte ponětí, proč George Barton koupil na venkově dům? Navrhla jste mu to vy nebo váš manžel?“

„Ne. Bylo to pro nás překvapení.“

„A choval se k vám vždycky přátelsky?“

„Opravdu velmi přátelsky.“

„A teď, co víte o panu Anthonym Brownovi, lady Alexandro?“

„Nevím opravdu vůbec nic. Příležitostně jsem se s ním setkala, to je všechno.“

„A co vy, pane Farradayi?“

„Myslím, že toho asi o Brownovi vím méně než moje žena. Ta s ním aspoň tančila. Vypadá jako sympatický mladík — je, myslím, Američan.“

„Mohl byste říct, podle toho, co jste tenkrát pozoroval, že byl nějak zvlášť důvěrný s paní Bartonovou?“

„O tom naprosto nic nevím, inspektore.“

„Já se vás jen ptal na váš dojem, pane Farradayi.“

Stephen se zamračil.

„Chovali se k sobě přátelsky — to je vše, co mohu říci.“

„A vy, lady Alexandro?“

„Chcete jen můj dojem, pane inspektore?“

„Jen váš dojem.“

„Pak tedy, je-li vám to co platné, měla jsem dojem, že se vzájemně velmi dobře znají a že je mezi nimi důvěrný vztah. Prostě podle toho, jak se jeden na druhého dívali, rozumíte — nemám pevný důkaz.“

„Dámy jsou v těchto věcech často dobrými soudci,“ řekl Kemp. Trochu pošetilý úsměv, s nímž pronesl tuto poznámku, by byl pobavil plukovníka Race, kdyby byl býval přítomen. „A teď, co víte o slečně Lessingové, lady Alexandro?“

„Slečna Lessingová byla, jak vím, sekretářkou pana Bartona. Setkala jsem se s ní poprvé ten večer, kdy paní Bartonová zemřela. Potom jsem se s ní jednou setkala, když byla na venkově, a včera večer znovu.“

„Mohu-li vám položit ještě jednu neoficiální otázku, měla jste dojem, že byla zamilovaná do George Bartona?“

„To opravdu nevím.“

„Pak tedy přejdeme k událostem včerejšího večera.“

Vyptával se podrobně Stephena a jeho ženy na průběh tragického večera. Moc si od toho nesliboval, a všechno, co z toho vyzískal, bylo jen potvrzení toho, co mu již bylo řečeno. Všechny výpovědi se v důležitých bodech shodovaly — Barton navrhl přípitek Iris, napil se a hned potom vstal a šel tančit. Všichni odešli od stolu společně a George a Iris byli první, kdo se ke stolu vrátili. Nikdo z nich nemohl podat jiné vysvětlení, proč tam byla prázdná židle, než že George Barton jasně řekl, že čeká přítele, plukovníka Race, který přijde později, což, jak inspektor věděl, nemohla být pravda. Sandra Faradayová řekla a její manžel to potvrdil, že George hleděl nějak divně na prázdnou židli, když se rozsvítila světla, a na chvíli vypadal tak roztržitě, že neslyšel, co se mu říká — pak se vzpamatoval a navrhl přípitek Iris.

Jediná informace, kterou vrchní inspektor získal, bylo Sandřino vyličení rozhovoru s Georgem ve Fairhavenu — a jeho prosba, aby se zúčastnili Irisina večírku.

To byla logicky přijatelná záminka, pomyslel si vrchní inspektor, třebaže ne pravdivá. Když zavřel zápisník, do kterého načmáral pár poznámek, vstal.

„Jsem vám všem velmi zavázán za pomoc a spolupráci.“

„Bude při soudním vyšetřování zapotřebí přítomnosti mé dceři?“

„Postup bude v tomto případě čistě formální. Provede se ověření totožnosti a lékařské ohledání a soudní vyšetřování se bude konat za týden. To už,“ řekl vrchní inspektor trochu změněným tónem, „budeme vědět víc.“

Obrátil se k Stephenu Farradayovi:

„Mimochodem, pane Farradayi, v jednom nebo ve dvou bodech byste mi, myslím, mohl pomoci. A lady Alexandru s tím není třeba obtěžovat. Kdybyste mi zavolal do Yardu, mohli bychom se dohodnout, kdy byste měl pro mě čas. Jste, myslím, velmi zaměstnaný člověk.“

Bylo to řečeno lehkým tónem, ale do tří párů uší dopadla ta slova plnou vahou určitého významu.

Stephen s výrazem snahy o přátelskou spolupráci se zmohl na slova „Zajisté, inspektore.“ Pak pohlédl na hodinky a zamumlal: „Musím do sněmovny.“

Když Stephen spěšně odešel a vrchní inspektor se také odporoučel, obrátil se lord Kidderminster k dceři a bez okolků se jí zeptal:

„Měl Stephen s tou ženskou nějaké pletky?“

Dcera vteřinu mlčela, než řekla: „Samozřejmě že ne. To bych věděla. Stephen ostatně nepatří k tomuhle druhu mužů.“

„Podívej, má milá, nemá cenu, aby sis ucpávala uši a strkala hlavu do písku. Tyhle věci vždycky vyjdou na povrch. Chci vědět, na čem jsme.“

„Rosemary Bartonová byla přítelkyní toho Anthonyho Browna. Chodili spolu.“

„Dobrá,“ řekl lord Kidderminster, „ty bys to měla vědět.“

Nevěřil dceři. Když vycházel z pokoje, byla jeho tvář bledá a zmatená. Šel nahoru do salónu své ženy. Její přítomnost v knihovně odmítl, protože příliš dobře věděl, že její arogantní způsoby snadno

vzbudí nepřátelství, a cítil, že v této chvíli je důležité, aby vztahy s oficiální policií byly harmonické.

„Tak co?“ zeptala se lady Kidderminsterová. „Jak to dopadlo?“

„Na první pohled docela dobře,“ řekl lord Kidderminster. „Kemp je zdvořilý chlapík — svým způsobem velmi příjemný — celou věc projednal taktně — skoro až příliš taktně na můj vkus.“

„Je to tedy vážné?“

„Ano, je to vážné. Nikdy jsme neměli dovolit, aby si Sandra toho člověka vzala, Vicky.“

„To jsem řekla hned.“

„Ano — ano...“ Uznal to. „Měla jsi pravdu — já jsem se mýlil. Ale pamatuj si, byla by si ho vzala stejně. Sandře nic nevymluvíš, když si jednou něco umane. Bylo neštěstí, že poznala toho Farradaye, člověka, o jehož předcích a dřívějším životě nic nevíme. Když dojde k nějaké krizi, nikdo neví, jak se takový člověk zachová.“

„Ach tak,“ řekla lady Kidderminsterová, „ty si myslíš, že jsme přijali do rodiny vraha?“

„Nevím. Nechci ho rovnou odsoudit — ale tohle si policie myslí — a ti jsou dost chytrí. Měl poměr s tou Bartonovou — to je dost jasné. Buď kvůli němu spáchala sebevraždu, nebo on — ale ať se stalo cokoli, Barton na to přišel a chystal se všechno odhalit a udělat skandál. Předpokládám, že Stephen to prostě nedokázal snést – a –“

„Otrávil ho?“

„Ano.“

Lady Kidderminsterová zavrtěla hlavou.

„Nesouhlasím s tebou.“

„Doufám, že máš pravdu. Ale někdo ho otrávit musil.“

„Jestli chceš znát můj názor,“ řekla lady Kidderminsterová, „Stephen by prostě neměl odvalu něco takového udělat.“

„Je upnutý na svou kariéru — má velké nadání a všechny předpoklady, aby se stal dobrým státníkem. Nemůžeš říct, co kdo udělá, když je vehnán do úzkých.“

Jeho žena stále vrtěla hlavou.

„Přesto říkám, že k tomu nemá odvalu. To chce člověka, který dovede riskovat a umí být bezohledný. Mám strach, Williame, mám hrozný strach.“

Zůstal na ni koukat. „Chceš říct, že Sandra — Sandra —“

„Nechci to ani vyslovit — ale nemá smysl, aby byl člověk zbabělý a nechtěl vidět, co se může stát. Je do toho člověka zblázněná — vždycky byla — a je v ní něco divného. Nikdy jsem jí pořádně nerozuměla — ale vždycky jsem se o ni bála. Odvází se kvůli Stephenovi čehokoliv — čehokoliv. A nebude počítat, co ji to bude stát. A jestli byla natolik šílená a špatná, že to udělala, tak jí musíme pomoci.“

„Pomoci? Co tím myslíš — pomoci?“

„Ty jí musíš pomoci. Musíme s tím přece něco udělat, vždyť je to naše dítě. Díky bohu máš vlivu dost.“

Lord Kidderminster na ni zíral. Ačkoliv si myslel, že zná dobře povahu své ženy, byl přesto poděšen silou a odvahou jejího realismu — jejím odmítáním vidět nepříjemná fakta — a také její bezohledností.

„Jestli je tedy má dcera vražedkyní, pak chceš, abych použil svého postavení a ochránil ji před následky jejího činu?“

„Samozřejmě,“ řekla lady Kidderminsterová.

„Ale milá Vicky! Ty nechápeš, že člověk takové věci dělat nemůže. To by bylo proti — proti mé cti.“

„Neříkej mi takové pitomosti!“ řekla lady Kidderminsterová.

Hleděli na sebe — tak se názorově rozcházeli, že jeden nemohl pochopit stanovisko druhého. Tak se mohli na sebe dívat Agamemnón a Klytaimnéstra se jménem Ifigenie na rtech.

„Můžeš docílit, aby vláda přinutila policii celé věci nechat a aby soudní výrok zněl sebevražda. Něco takového tu už bylo — neříkej, že ne.“

„Jen když to bylo v zájmu veřejného blaha — v zájmu státu. Tohle je osobní a soukromá záležitost. Velmi pochybuji, že bych mohl něco takového udělat.“

„Můžeš, když budeš mít dost odhodlanosti.“

Lord Kidderminster hněvivě zrudl.

„I kdybych mohl, tak bych to neudělal! To by bylo zneužití mého veřejného postavení.“

„Kdyby byla Sandra zatčena a souzena, nevzal bys nejlepšího advokáta a neudělal bys všechno možné, abys ji z toho dostal, ať by byla sebevíc vinna?“

„Samozřejmě. Samozřejmě. To je něco úplně jiného. Vy ženy tyhle věci nikdy nepochopíte.“

Lady Kidderminsterová mlčela, poznámka jejího manžela ji nevyvedla z klidu. Sandru měla ze svých dětí nejméně ráda — nicméně v tuto chvíli byla matka, a jenom matka — která chrání svá mláďata všemi prostředky, čestnými i nečestnými. Bude za Sandru bojovat zuby nehty.

„Rozhodně nebude proti Sandře vzneseno obvinění, dokud proti ní nebudou naprosto přesvědčivé důkazy,“ řekl lord Kidderminster. „A já sám odmítám uvěřit, že moje dcera je vražednicí. Divím se, Vicky, že tě něco takového mohlo vůbec napadnout.“

Jeho žena neřekla nic a lord Kidderminster znepokojeně vyšel ze salónu. Když si pomyslel, že u Vicky — Vicky — kterou tolik let tak důvěrně znal, se mohly projevit tak nečekané a opravdu děsivé hlubiny!

KAPITOLA 5

Race naseł Ruth Lessingovou u velkého psacího stolu v pilné práci. Měla na sobě černý kostýmek s bílou blůzou. Zapůsobila na něj svou klidnou neuspěchanou výkonností. Všiml si tmavých kruhů pod očima a nešťastné křivky úst, ale svůj zármutek, pokud to zármutek byl, dobře zvládala jako všechny své ostatní city.

Race vysvětlil účel své návštěvy a ona okamžitě zareagovala.

„To je dobře, že jste přišel. Samozřejmě vím, kdo jste. Měl jste za námi včera večer přijít, že? Pan Barton vás čekal. Pamatuju se, že to říkal.“

„Zmínil se o tom před večírkem?“

Chvilíčku přemýšlela.

„Ne. Teprve když jsme si večer sedali ke stolu. Pamatuju se, že mě to trochu překvapilo —“ Odmlčela se a trochu se začervenala. „Ne samozřejmě proto, že vás pozval. Jste starý přítel, já vím. A měl jste být na tom večírku před rokem. Chtěla jsem jen říct, že mě překvapilo, že pan Barton nepozval další ženu, aby každý měl svou partnerku, když jste měl přijít vy — ale ovšem vy jste měl přijít později — nebo vůbec ne —“ Zarazila se. „To je ode mne hloupé. Co si lámu hlavu s takovými malichernostmi, když už na tom nezáleží? Dnes dopoledne jsem úplně pitomá.“

„Ale přišla jste do práce jako obvykle?“

„Samozřejmě.“ Podívala se překvapeně — skoro pohoršeně. „Je to moje zaměstnání. Mám toho tu tolik, co musím zařídit a vyřídit.“

„George mi vždycky říkal, jak na vás spoléhá,“ řekl Race laskavě.

Odvrátila se. Viděl, jak rychle polkla a zamrkala. To, že vůbec nedala najevo svoje city, ho téměř přesvědčilo o její nevině. Skoro, ale ne úplně. Poznal kdysi ženy, které byly dobrými herečkami, ženy, jejichž narudlá víčka a černé kruhy pod očima nevznikly následkem zármutku, ale nalíčením.

Neukvapil se s úsudkem a v duchu si řekl: „Rozhodně je to chladnokrevná slečna.“

Ruth se zase obrátila ke stolu, a odpovídajíc na jeho poslední otázku, řekla: „Byla jsem s ním mnoho let — v dubnu to bude sedm — a znala jsem jeho způsoby; myslím — že mi věřil.“

„Tím jsem si jist.“

Pokračoval: „Je hnedle čas k obědu. Doufal jsem, že půjdete se mnou někam na oběd. Mám toho hodně, co bych vám chtěl říct.“

„Děkuju. Moc ráda.“

Zavedl ji do malého restaurantu, který znal, kde byly stoly daleko od sebe a bylo možno klidně hovořit.

Objednal, a když číšník odešel, podíval se přes stůl na svou společnici.

Je to hezká dívka, usoudil, s těmi svými hladkými tmavými vlasy a pevnými ústy a bradou.

Hovořil trochu o běžných věcech, dokud nepřinesli jídlo, a ona mu přizvukovala. Její poznámky byly inteligentní a rozumné.

Po chvíli, když nastala v hovoru přestávka, řekla: „Chcete se mnou mluvit o včerejším večeru? Prosím, neváhejte. Celá věc je tak neuvěřitelná, že bych o tom ráda mluvila. Kdyby se to bylo nestalo před mýma očima, vůbec bych tomu nevěřila.“

„Mluvila jste samozřejmě s vrchním inspektorem Kempem?“

„Ano, včera večer. Vypadá jako inteligentní a zkušený muž.“ Odmlčela se. „Byla to opravdu vražda, plukovníku?“

„To vám Kemp řekl?“

„Nic takového mi neřekl, ale z jeho otázek bylo dost jasné, co si myslí.“

„Váš názor, zda to byla nebo nebyla vražda, by měl být stejně dobrý jako kohokoli jiného, slečno Lessingová. Zнала jste Bartona dobře a byla jste s ním, myslím, větší část včerejšího dne. Jak vám připadal? Jako obvykle? Nebo byl neklidný — rozrušený — rozčilený?“

Zaváhala.

„To je těžko říct. Byl neklidný a rozrušený, ale k tomu měl důvod.“

Vysvětlila, jaká situace nastala díky Viktoru Drakeovi, a podala stručnou charakteristiku tohoto mladého muže.

„Hm,“ řekl Race. „Černá ovce rodiny. A kvůli němu byl Barton rozčilen?“

Ruth řekla pomalu: „Je to těžké vysvětlit. Víte, znala jsem pana Bartona tak dobře. Byl kvůli té věci mrzutý a znepokojený a paní Drakeová byla, myslím, velmi rozrušená a plakala, jak to při těchhle příležitostech vždycky dělala — takže to samozřejmě chtěl dát všechno do pořádku. Ale měla jsem dojem —“

„Jaký, slečno Lessingová? Jsem si jist, že váš dojem bude správný.“

„Tak jsem si tedy myslela, že ta jeho mrzutost není obvyklá mrzutost, mohu-li to tak vyjádřit. Tuhle záležitost jsme tu už v různé podobě měli několikrát. Minulý rok byl Viktor Drake tady a taky se dostal do maléru a museli jsme ho poslat lodí do Jižní Ameriky a už loni v červnu telegrafoval pro peníze. Takže vidíte, že reakce pana Bartona dobře znám. A zdálo se mi, že tentokrát byl mrzutý hlavně proto, že telegram přišel ve chvíli, kdy byl plně zaměstnán přípravami na chystaný večírek. Zdál se tak zaujatý přípravami na něj, že všechny další nově vznikající starosti mu byly proti mysli.“

„Nezarazilo vás, že na celém tom večírku bylo něco divného, slečno Lessingová?“

„Ano, zarazilo. Pan Barton se opravdu choval velmi neobvykle. Byl rozrušený — jako dítě.“

„Nenapadlo vás, že takový večírek může mít nějaký zvláštní účel?“

„Myslíte, že měl být opakováním večírku před rokem, kdy paní Bartonová spáchala sebevraždu?“

„Ano.“

„Upřímně řečeno, myslela jsem si, že je to velice zvláštní nápad.“

„Ale George vám žádné vysvětlení nepodal — či se vám nějak svěřil?“

Zavrtěla hlavou.

„Povězte mi, slečno Lessingová, pochybovala jste někdy v duchu o tom, že paní Bartonová spáchala sebevraždu?“

Pohlédla na něj užasle. „Ach ne.“

„George Barton vám neřekl, že věří, že jeho žena byla zavražděna?“

Zůstala na něj koukat.

„George tomu věřil?“

„Vidím, že je to pro vás novina. Ano, slečno Lessingová. George dostal anonymní dopisy, v nichž stálo, že jeho žena nespáchala sebevraždu, ale byla zabita.“

„Tak proto byl letos v létě takový divný. Nedovedla jsem si vysvětlit, co s ním je.“

„Nic jste o těch anonymních dopisech nevěděla?“

„Nic. Bylo jich hodně?“

„Ukázal mi dva.“

„A já o nich nic nevěděla.“

V jejím hlase byla bolestná hořkost.

Chvilku ji pozoroval, pak řekl: „Tak co říkáte, slečno Lessingová? Je podle vašeho názoru možné, že George spáchal sebevraždu?“

Zavrtěla hlavou.

„Ne — ach ne.“

„Ale říkala jste, že byl rozrušený — rozčilený?“

„Ano, ale takový byl už nějaký čas. Ted' chápu proč. A taky chápu, proč byl tak rozčilený kvůli včerejšímu večírku. Musel mít v hlavě nějaký zvláštní nápad — jistě doufal že když znovu vytvoří stejné podmínky, že se něco dozví — chudák George, musel z toho být celý popletený.“

„A co Rosemary Bartonová, slečno Lessingová? Myslíte si pořád, že spáchala sebevraždu?“

Zamračila se.

„Nikdy mě nenapadlo, že by to bylo něco jiného. Zdálo se to tak přirozené.“

„Myslíte depresi po chřipce?“

„Nu snad trochu něco víc. Byla určitě velmi nešťastná. To bylo vidět.“

„A tušíte proč?“

„No — ano. Aspoň jsem se to domýšlela. Mohla jsem se ovšem mýlit. Ale ženy jako paní Bartonová jsou velmi průhledné — nena-máhají se zakrýt své city. Naštěstí pan Barton neměl, myslím, žádné

podezření. Ach ano, byla velmi nešťastná. A vím také, že kromě toho, že byla zesláblá po chřipce, ji ten večer hrozně bolela hlava.

„Jak jste věděla, že ji bolí hlava?“

„Slyšela jsem, jak to říká lady Alexandře — v šatně, kde jsme odkládaly pláště. Litovala, že nemá prášek proti bolení hlavy, a lady Alexandra měla naštěstí jeden s sebou a dala jí ho.“

Ruka plukovníka Race strnula v polovině cesty a nedonesla sklenici ke rtům.

„A ona si ho vzala?“

„Ano.“

Položil sklenici, aniž se napil, a pohlédl přes stůl.

Dívka vypadala klidně, nebyla si vědoma významu toho co řekla. Ale význam to mělo. Znamenalo to, že Sandra která ze svého místa u stolu by byla mohla nejméně snadno dát neviděna něco do Rosemariny sklenice, měla jinou příležitost podat jí jed. Obvykle to trvá několik minut, než se prášek rozpustí, ale tenhle byl možná zvláštní, mohl být v rosolu nebo v něčem takovém. Nebo ho Rosemary nemusila spolknout hned, ale později.

Řekl rychle: „Viděla jste ji, že ho vzala?“

„Prosím?“

Viděl na její rozpačité tváři, že byla duchem jinde.

„Viděla jste Rosemary Bartonovou polknout ten prášek?“

Ruth vypadala trochu polekaně.

„Já — to ne. Polknout prášek jsem ji neviděla. Slyšela jsem jen, jak poděkovala lady Alexandře.“

Takže Rosemary mohla prášek vstrčit do kabelky a pak během představení, když bolest hlavy zesílila, mohla jej vhodit do sklenice se šampaňským a dát ho rozpustit. Je to domněnka — pouhá domněnka — ale není vyloučena.

Ruth řekla: „Proč se mě na to ptáte?“

V očích se jí najednou objevila ostražitost a zvědavost. Zdálo se mu, že vidí, jak její intelligence pranuje. Pak řekla: „Ach tak. Teď chápu, proč George koupil ten dům blízko Farradayových. A taky chápu, proč mi neřekl o těch dopisech. Zdálo se mi to tak zvláštní, že to neudělal. Ale samozřejmě, jestli jim věřil, znamená to, že jeden z

nás, jeden z těch pěti lidí u stolu, ji musel zabít. Mohla — mohla jsem to být dokonce já.“

Race řekl hlasem velmi laskavým: „Měla jste nějaký důvod zabít Rosemary Bartonovou?“

Nejdřív si myslel, že otázku neslyšela. Seděla se sklopenýma očima tak tiše. Ale najednou je s povzdechem zvedla a pohlédla přímo na něj.

„To není věc, o které člověk rád mluví,“ řekla, „ale myslím si, že byste to měl radši vědět. Byla jsem zamilovaná do George Bartona. Byla jsem do něho zamilovaná ještě dřív, než poznal Rosemary. Myslím, že to nikdy nevěděl — rozhodně o to nedbal. Měl mě rád — měl mě velmi rád — ale myslím, že nikdy tím způsobem. A přece jsem si myslívala, že bych mu byla dobrou ženou — že bych ho mohla udělat velmi šťastným. Miloval Rosemary, ale nebyl s ní šťastný.“

Race řekl jemně: „A vy jste Rosemary ráda neměla?“

„Ne, neměla. Byla velmi krásná a velmi přitažlivá a dovedla být svým způsobem velmi roztomilá. Nikdy se nenamáhalo být roztomilá ke mně! Neměla jsem ji ráda. Otřásl to se mnou, když zemřela — totiž, jak zemřela, ale líto mi to nebylo. Obávám se, že jsem byla spíš ráda.“

Odmlčela se.

„Prosím, nemohli bychom mluvit o něčem jiném?“

Race jí rychle vyhověl.

„Rád bych, kdybyste mi řekla přesně do všech podrobností všechno, co si pamatujete o včerejšku — hned od rána — hlavně všechno, co George dělal nebo řekl.“

Ruth ochotně vyhověla, probrala všechny dopolední události, Georgeovu mrzutost nad Viktorovou neodbytností, své vlastní telefonické hovory s Jižní Amerikou, způsob, jak věc zařídila, a Georgeovou radost, když bylo všechno urovnáno. Pak popsala svůj příchod do Luxembourg a Georgeovo rozčilené vzrušené chování, když dělal hostitele. Dovedla své vyprávění až ke konečné chvíli tragédie. Její vyličení se v každém směru shodovalo s tím, co již slyšel. Ruth svraстила starostlivě čelo a vyjádřila nahlas svůj zmatek.

„Nebyla to sebevražda — jsem si jistá, že to nebyla sebevražda — ale jak to mohla být vražda? Myslím, jak to mohl někdo udělat? Odpověď zní, že to nikdo z nás udělat nemohl! Vhodil někdo jed do Georgeovy sklenice, když jsme tančili? Ale kdo by to v tom případě mohl být? To nedává smysl.“

„Bylo prokázáno, že nikdo ke stolu nepřistoupil, když jste tančili,“ poznamenal Race.

„Pak to opravdu nedává smysl! Cyankáli se nedostalo do sklenice samo od sebe!“

„Nemáte opravdu žádné ponětí — žádné podezření, kdo mohl dát cyankáli do sklenice? Přemýšlejte o minulém večeru. Není tu nic, žádná drobná událost, která by v jakékoli míře vzbudila vaše sebe-menší podezření?“

Uviděl, jak se její tvář změnila, jak do jejích očí vstoupila na okamžik nejistota. Trvalo chvíličku, než odpověděla: „Nic.“

Ale něco bylo. Byl si tím jist. Něco, co viděla nebo slyšela nebo čeho si všimla, co se z nějakého důvodu rozhodla neříct.

Nenaléhal na ni. Věděl, že u dívky Ruthina typu by to nebylo nic platné. Jestliže se z nějakého důvodu rozhodla mlčet, pak své rozhodnutí nezmění, tím si byl jist.

Ale něco bylo. To vědomí ho vzpružilo a dalo mu novou sebejistotu. Byla to první trhlina ve zdi, proti níž stál.

Po obědě se s Ruth rozloučil a jel na Elvaston Square, cestou přemýšlel, jaká je to asi žena.

Je možné, že je Ruth Lessingová vinna? Udělala na něj celkem příznivý dojem. Zdála se naprosto upřímná a poctivá.

Je schopna vraždy? Většina lidí je, když na to přijde. Ne že by byli schopni vraždit vůbec, ale v jednom určitém případě vraždy schopni jsou. Proto je tak těžké kohokoliv vyloučit. V té mladé ženě byla jistá bezohlednost. A měla pohnutku — nebo spíše několik pohnutek. Odstraněním Rosemary získávala velmi dobrou příležitost stát se paní George Bartonovou. Ať jí šlo o to provdat se za bohatého muže, nebo provdat se za muže, kterého milovala, hlavní věcí bylo odstranit Rosemary.

Race se klonil k myšlence, že provdat se za bohatého muže nebylo dostatečným důvodem. Ruth Lessingová je příliš chladnokrevná

a příliš opatrná, aby riskovala krk pro pouhý pohodlný život, jaký by měla jako žena bohatého muže. Tedy láska? Možná. Přes všechno její chladné a lhostejné chování vytušil, že je jedna z těch žen, které dovedou vzplanout neuvěřitelnou vášní k jednomu určitému muži. Milovala-li George a nenáviděla-li Rosemary, mohla chladnokrevně nachystat Rosemary smrt. To, že všechno proběhlo hladce a že sebevražda byla bez námitek všeobecně přijata, dokazovalo její vlastní schopnost.

A pak George dostal anonymní dopisy (Od koho? Proč? To byl problém, který na něj doléhal a trápil ho a nedával mu pokoje.) a začal podezřívat. Nachystal past, A Ruth ho umlčela.

Ne, to není pravda. To nezní pravdivě. To znamená paniku a Ruth Lessingová není žena, která by propadla panice. Má lepší rozum než George a dovedla by se velice snadno vyhnout pasti, kterou by jí mohl nastražit.

Vypadá to, jako by Ruth nepřipadala v úvahu.

KAPITOLA 6

Lucilla Drakeová byla potěšena, že vidí plukovníka Race.

Všechny rolety byly staženy a Lucilla přišla do pokoje v černých šatech, s kapesníkem u očí, a podávajíc třesoucí se ruku plukovníku Raceovi, vysvětlovala, že by nikoho — naprosto nikoho — nemohla přijmout —, kromě něho, starého přítele drahého, drahého George —, a jak je to hrozné nemít v domě žádného muže! Opravdu, když není v domě muž, člověk si neví s ničím rady. Ted' je tu jen ona, chudák osamělá vdova, a Iris, bezmocné mladé děvče, a George se vždycky o všechno staral, Je to tak milé od plukovníka Race a ona je opravdu tak vděčná — opravdu nevědí, co by si počaly. Slečna Lessingová samozřejmě zařídí všechny obchodní záležitosti — a obstará pohřeb — ale co ohledání mrtvoly? A je to tak strašné mít policii přímo v domě — i když jsou v civilu a jsou opravdu velmi ohleduplní. Ale ona je z toho všeho celá pryč, je to taková hrozná tragédie, a nemyslí si plukovník Race, že to všechno způsobila sugesce — tak to přece říkají psychiatři, že všechno je sugesce? A chudák George v té strašné restauraci, v tom Luxembourgu, a vlastně se stejnou společností, a když si vzpomněl, jak tam chudinka Rosemary zemřela — muselo to na něj přijít úplně náhle, jen kdyby byl poslechl, co mu ona, Lucilla, říkala, a vzal si ten znamenitý posilující lék drahého doktora Gaskella — vždyť byl celé léto tak vyčerpaný — ano, úplně vyčerpaný.

Načež se Lucilla na chvíli sama vyčerpala a Race měl možnost promluvit.

Rekl, jak hluboce s nimi cítí a že paní Drakeová na něj může ve všem spoléhat.

Načež Lucilla znovu spustila stavidla své výmluvnosti a řekla, že je to od něho opravdu laskavé a že to byla strašná rána — dnes tady a zítra pryč, jak se říká v bibli, vzejdeš jako stéblo trávy a posečen jsi zvečera — jenomže to tak zrovna není, ale plukovník Race jistě ví, co ona myslí, a je to tak pěkné vědět, že je tu někdo, na koho se mohu spolehnout. Slečna Lessingová to samozřejmě myslí dobře a je velice výkonná, ale má dost nepříjemné způsoby a někdy toho na sebe bere příliš mnoho a podle jejího, Lucillina názoru, George na ni

vždycky příliš spoléhal, a jeden čas se skutečně obávala, že by mohl vyvést nějakou hloupost, což by byla velká škoda, protože ona by ho bez milosti tyranizovala, jakmile by si ji jednou vzal. Samozřejmě ona, Lucilla, věděla, odkud vítr vane. Drahá Iris je tak naivní, a je ostatně pěkné, když mladé dívky jsou nezkažené a prosté, není snad plukovník Race téhož názoru? Iris byla vždycky hodně dětská na svůj věk a hodně tichá — člověk většinu doby neví, co si myslí. Rosemary, ta byla tak hezká a veselá a bývala proto hodně mimo dům, ale Iris seděla doma a byla pořád jako ve snu, což pro mladou dívku není dobré — ty mají chodit někam do kursů — na vaření nebo na šití. Zaměstná to jejich mysl a člověk nikdy neví, kdy jim to může být dobré. Bylo to opravdu štěstí, že ona, Lucilla, byla volná a mohla se sem po Rosemarině smrti přistěhovat — ta hrozná chřipka, naprosto neobvyklý druh chřipky, jak řekl dr. Gaskell. Je to takový chytrý muž a má takové milé, veselé chování.

Chtěla, aby k němu v létě Iris zašla. To děvče bylo tak bílé a vypadalo tak unaveně. „Já si skutečně myslím, pane plukovníku, že je to polohou toho domu. Je nízko položený a je vlhký a večer z toho číší nezdravota.“ Chudák George se splašil a koupil ho, aniž se někomu zeptal na radu — což byla škoda. Řekl, že chtěl, aby to bylo překvapení, ale bylo by bývalo opravdu líp, kdyby se byl zeptal staré ženské na radu. Muži toho o domech moc nevědí. George si mohl uvědomit, že Lucilla by byla na sebe ochotně vzala jakékoli starosti, vždyť koneckonců co na světě má. Její drahý muž je už kolik let mrtvý a Viktor, její drahý hoch, je někde daleko v Argentině — totiž v Brazílii, nebo přece jen v Argentině? Takový milý, hezký hoch. Plukovník podotkl, že slyšel, že má syna v cizině.

Další čtvrt hodinu ho častovala výkladem o tom, co všechno Viktor v životě dělal. Je to takový nadaný chlapec, ochotný pustit se do všeho, a teď následoval podrobný výčet Viktorových různých zaměstnání. Nikdy nebyl nelaskavý, nikdy nikomu neublížil. „Měl vždycky smůlu, pane plukovníku. Správce školního penzionu mu ubližoval a profesori v Oxfordu se k němu chovali úplně hanebně. Lidé jako by nedovedli pochopit, že chytrý chlapec s nadáním ke kreslení považuje za výborný vtip napodobovat něčí písmo. Udělal to z legrace, ne kvůli penězům. Ale byl vždycky hodným synem a ni-

kdy nezapomněl matce dát vědět, když byl v tísní, což přece dokazuje, že jí důvěřuje, ne? Je jenom zvláštní, že zaměstnání, která mu lidé našli, byla tak často mimo Anglii. Ona má pocit, kdyby dostal pěkné místo například v Anglické bance, že by se jistě usadil. Mohl by třeba bydlet kousek za Londýnem a mít malé auto.“

Trvalo to dobrých dvacet minut, než plukovník Race vyslechl všechno o Viktorových přednostech a smůle a mohl Lucillu převést z námětu děti na námět služebnictvo.

Ano, to je skutečně pravda, co říká, že služebnictvo už není, jako bývalo. Člověk s tím opravdu má dneska hrozné starosti. Ne že by si ona měla proč stěžovat, protože oni měli opravdu štěstí. Paní Poundová, ačkoliv má to neštěstí, že je hluchá, je znamenitá žena. Její pečivo je sice někdy trochu těžké a má sklon přepepřovat polévku, ale je opravdu celkem vzato velice spolehlivá a taky hospodárná. Je tu od té doby, co se George oženil, a nedělala žádné nesnáze, když musela jet tehle rok na venkov, ačkoli s těmi ostatními potíže byly, a panská dala výpověď — ale to je konečně dobře — byla to drzá holka, která odmlouvala — a k tomu ještě rozbila šest nejlepších skleniček na víno, ne jednu po druhé v různé době, což by se mohlo stát komukoliv, ale všechny najednou, to byla opravdu hrubá nedbalost; není pan plukovník téhož názoru?

„Ano, to je opravdu velká nedbalost.“

„To jsem jí také řekla. A řekla jsem jí, že jí to budu muset napsat do knížky — protože to cítím jako svou povinnost, pane plukovníku. Chci říct, že člověk by neměl druhé klamat. O chybách by se měl člověk zmínit právě tak jako o dobrých vlastnostech. Ale ta holka byla — opravdu — no nestydatá a řekla, že rozhodně doufá, až bude na příštím místě, že to nebude v domě, kde někoho odprásknou — což je takový hrozně vulgární výraz, sebrala ho asi někde v biografu, a směšně nevhodný, protože chudinka drahá Rosemary si sama vzala život — ačkoliv tenkrát nebyla odpovědná za své činy, jak bylo při ohledání zdůrazněno, ten strašný výraz se, myslím, vztahuje na gangstery, když jeden druhého zastřelí. Díky bohu, že nic takového v Anglii nemáme. A tak, jak říkám, jsem jí napsala do knížky, že Betty Archdaleová dokonale zná svou práci, je slušná a poctivá, ale má sklon věci rozbíjet a nemívá vždycky uctivé chování.“

A co mě se týče, kdybych já byla paní Reesová-Talbotová, tak bych četla mezi řádky a nevzala bych ji do služby. Ale dneska lidi skočí po všem, co můžou dostat, a často vezmou i děvče, které během měsíce vystřídal tři místa.“

Když se paní Drakeová na chvilku odmlčela, aby nabrala dech, zeptal se plukovník Race rychle, zda jde o paní Richard Reesovou-Talbotovou. Jestli je to ona, pak ji zná z Indie, řekl.

„To opravdu nevím. Bydlí na Cadogan Square.“

„Pak ji znám.“

Lucilla řekla, že svět je takový malý, že ano? A že není nad staré přátele. Přátelství je krásná věc. Vždycky si myslela, jak to bylo romantické s Violou a Paulem. Drahá Viola, jaké to bylo krásné děvče, a co mužů do ní bylo zamilováno, ale ovšem milý pan plukovník ani neví, o kom to mluví. Člověk se tak rád vrací do minulosti.

Plukovník Race ji požádal, jen ať vypráví dál, a za jeho zdvořilost se mu dostalo vylíčení životního osudu Hectora Marlea, o tom, jak byl vychován svou sestrou, jaké měl záliby a slabosti a konečně, když už plukovník dávno neposlouchal, jak si vzal krásnou Violu. „Víte, byla sirotek, poručenka kancelářského soudu.“ Vyslechl jak Paul Bennett překonal své zklamání z Violina odmítnutí a stal se z nápadníka domácím přítelem, jak měl rád svoji kmotřenku Rosemary, jak zemřel a všechno jí odkázal. „Vždycky se mi to zdálo hrozně romantické — takové ohromné jmění! Ne že by ovšem byly peníze všechno — to opravdu ne. Stačí jen pomyslet na tragickou smrt chudinky. A drahá Iris mi také dělá starosti!“

Race se na ni tázavě podíval.

„Ta odpovědnost mě hrozně tíží. Je samozřejmě velmi dobře známo, že je bohatou dědičkou. Dávám dobrý pozor na toho nežádoucího mladíka, ale co může člověk dělat, pane plukovníku? Člověk dneska nemůže děvčata hlídat jako kdysi. Iris má přátele, o kterých skoro nic nevím. ‚Pozvi je domů, má milá,‘ říkám jí pořád — ale mám dojem, že někteří ti mladíci prostě do domu nechťejí. Chudáku Georgeovi také dělala starosti. Kvůli jednomu mladíkovi, který se jmenuje Browne. Já sama ho nikdy neviděla, ale zdá se mi, že se s Iris často scházeli. A člověk má pocit, že by si mohla vybrat lépe. George ho neměl rád — tím jsem si jista. Vždycky si myslím, pane

plukovníku, že muži dovedou muže lépe posoudit. Vzpomínám si, jak jsem si myslívala o plukovníku Puseym, jednom z našich starších církve, jaký je to roztomilý muž, ale můj manžel k němu zachovával značný odstup a nakázal mi, abych to dělala také — a opravdu, jednou, když chodil s miskou na milodary, padl na zem — byl, jak se zdá, úplně opilý. A ovšem potom — člověk vždycky o těchhle věcech slyší až potom, a bylo by o tolik lepší, kdyby o nich slyšel předtím — jsme zjistili, že každý týden vynášeli z domu tucty lahví od brandy. To bylo opravdu velmi smutné, protože on byl opravdu zbožný, ačkoliv se v názorech klonil k evangelismu. S mým manželem svedli hrozný boj o některé maličkosti v bohoslužbě na Všecky svaté. Ach bože a dneska je Dušiček — druhého listopadu. Bože, bože, když na to pomyslím a na včerejší svátek Všech svatých.“

Slabý zvuk přiměl Race pohlédnout přes Lucillinu hlavu k otevřeným dveřím. Viděl Iris už předtím — na venkově. Přesto se mu zdálo, jako by ji teď viděl poprvé. Byl překvapen neobyčejným napětím zračícím se v její napohled klidné tváři a výraz v jejích široce rozevřených očích mu říkal něco, co by měl poznat, ale nepoznal.

Lucilla Drakeová také otočila hlavu.

„Iris, drahoušku, neslyšela jsem tě vejít. Znáš pana plukovníka Race? Je tak laskavý.“

Iris k němu přistoupila a podala mu vášně ruku; měla na sobě černé šaty, v kterých vypadala hubenější a bledší, než jak si ji pamatoval.

„Přišel jsem se podívat, jestli bych vám mohl nějak pomoci.“

„Děkuji. To je od vás laskavé.“

Mluvila mechanicky, bez jakéhokoli pohnutí.

Prodělala zřejmě ošklivý šok a dosud se úplně nevzpamatovala. Což měla George tolik ráda, že na ni jeho smrt tak mocně zapůsobila?

Obrátila oči k tetě a Race si uvědomil, že je v nich ostražitost. „O čem jste to mluvili — právě když jsem vešla?“

Lucilla zrůžověla, byla v rozpacích. Race uhodl, že se nechce zmínit o tom mladém muži Anthonym Brownovi. Zvolala: „Počkej, co to jen bylo — ach ano, mluvili jsme o tom, že je Dušiček — včera že bylo Všech svatých. Všech svatých — zdá se to být tak zvlášť-

ní — je to taková ta náhoda, o které si člověk myslí, že se v životě ani stát nemůže.

„Myslíš,“ řekla Iris, „že si Rosemary včera přišla pro George?“
Lucilla trochu vyjekla.

„Iris, drahoušku, to neříkej. Takový strašný nápad — tak nekřesťanský.“

„Proč nekřesťanský? Je to den mrtvých. V Paříži lidé přinášejí na hroby květiny.“

„Já vím, má milá, ale to jsou přece katolíci, ne?“

Irisiny rty zvlínil slabý úsměv. Pak řekla přímo: „Myslela jsem, že jste možná mluvili o Anthonym — o Anthonym Brownovi.“

„Abych řekla pravdu, vlastně jsme se o něm zmínili,“ cvrlikala Lucilla vysokým hláskem jako ptáček. „Víš, řekla jsem, že o něm nic nevíme —“

Iris ji příkře přerušila: „Proč byste o něm něco měli vědět?“

„No ovšem, má milá. Ale myslím si, no, že by to bylo zkrátka lepší, kdybychom něco věděli, ne?“

„Budeš mít k tomu v budoucnosti dost příležitosti,“ řekla Iris, „protože se za něho provdám.“

„Ale, Iris!“ Znělo to jako zakvílení a zamečení zároveň. „Nesmíš udělat nic ukvapeného — chci říct, teď nejde nic ujednávat.“

„Už je to ujednáno, teto Lucillo.“

„Ne, má milá, člověk nemůže mluvit o takových věcech, jako je manželství, když ještě není ani po pohřbu. To se nehodí. A ještě bude ta hrozná věc s ohledáním mrtvol a vůbec. A opravdu si nemyslím, Iris, že by s tím George souhlasil. Neměl toho pana Browna rád.“

„Ano,“ řekla Iris, „Georgeovi by se to nelíbilo, neměl Anthonyho rád, ale na tom nezáleží. Je to můj život, ne Georgeův — a ostatně George je mrtev...“

Paní Drakeová znovu zakvílela.

„Iris, Iris, co se to s tebou děje? Říkat takové věci, to je od tebe opravdu bezcitné.“

„Je mi líto, teto Lucillo.“ Dívka mluvila unaveně. „Vím, že to tak vyznělo, ale nemyslela jsem to tak. Chtěla jsem jen říct, že George už odpočívá v pokoji a nemusí si už o mě a o mou budoucnost dělat starosti. Musím si věci rozhodovat sama.“

„To je nesmysl, má milá, v takovéhle době nelze nic rozhodovat — to by bylo velmi nevhodné. Prostě to teď nepřichází v úvahu.“

„Ale přichází. Než jsme odjeli z venkova, Anthony mě požádal, abych si ho vzala. Chtěl, abych odjela do Londýna a druhý den si ho vzala a nikomu nic neřekla. Teď si přeju, abych to byla udělala.“

„To byla opravdu velmi zvláštní žádost,“ řekl jemně plukovník Race.

Vzdorně na něj pohlédla.

„Ne, nebyla. Byla bych se uchránila zbytečných řečí. Proč jsem mu nemohla důvěřovat? Požádal mě, abych mu důvěřovala, a já to neudělala. Teď si ho rozhodně vezmu, kdy bude chtít.“

Z Lucilly se vyřinul proud nesouvislých námitek. Baculaté tvářičky se chvěly a oči se jí zalily slzami.

Plukovník Race se do toho rychle vložil.

„Slečno Marleová, mohl bych si s vámi promluvit, než odejdu? O věci čistě úřední?“

Dívka, trochu polekaná, řekla: „Ano,“ a zamířila ke dveřím, ani nevěděla jak. Když procházela dveřmi, Race se vrátil pár kroků k paní Drakeové.

„Jen se uklidněte, paní Drakeová. Čím méně se toho řekne, tím dříve se to spraví. Uvidíme, co se dá dělat.“

Trochu ji to utěšilo a on šel za Iris do malého pokoje v zadní části domu, odkud bylo z okna vidět na smutný platan ztrácející poslední listy.

Race promluvil úředním tónem:

„Chtěl jsem vám jen říci, slečno Marleová, že vrchní inspektor Kemp je můj osobní přítel a že je to laskavý člověk, který vám může pomoci, jak sama poznáte. Má nepříjemný úkol, ale jsem si jist, že se ho zhostí s největší ohleduplností.“

Chvilku na něj beze slova hleděla a pak vyhrkla: „Proč jste včera večer nepřišel na večírek, jak George čekal?“

Zavrtěl hlavou.

„George mě nečekal.“

„Ale řekl, že vás čeká.“

„Možná že to řekl, ale nebyla to pravda. George velmi dobře věděl, že nepřijdu.“

„Ale co ta prázdná židle... Pro koho byla?“

„Pro mě ne.“

Přivřela oči a obličej měla najednou bílý.

Zašeptala: „Byla pro Rosemary... už vím... Byla pro Rosemary...“

Myslel si, že upadne. Rychle k ní přistoupil, podepřel ji a pak ji přinutil, aby se posadila.

„Neberte si to tak...“

Řekla tichým, napjatým hlasem: „Nic mi není... Ale nevím, co mám dělat... Nevím, co mám dělat.“

„Mohu vám nějak pomoci?“

Pozvedla oči k jeho tváři. Byly zamyšlené a potemnělé.

Pak řekla: „Musím mít jasno. Musím,“ udělala rukou tápavý pohyb, „musím vzít věci po pořádku. Za prvé, George se domníval, že se Rosemary nezabila — ale že byla zavražděna. Věřil tomu kvůli těm dopisům. Pane plukovníku, kdo napsal ty dopisy?“

„Nevím. To nikdo neví. Máte vy nějaké tušení?“

„Já si to prostě nedovedu představit. George dopisům rozhodně věřil, a uspořádal včera ten večírek, a měl tam prázdnou židli a bylo Všech svatých... to je svátek zemřelých — byl to den, kdy Rosemarin duch se mohl vrátit a — povědět mu pravdu.“

„Nesmíte mít takovou fantazii.“

„Ale já to sama cítila — cítila jsem ji chvílemi docela blízko — jsem její sestra — a myslím si, že se mi snaží něco říct.“

„Nesmíte si to tak brát, Iris.“

„Musím o tom mluvit. George pronesl na Rosemary přípitek a — zemřel. Možná že přišla a vzala si ho.“

„Duchové zemřelých nedávají do šampaňského cyankáli, má milá.“

Jeho slova jí zřejmě vrátila rovnováhu. Řekla již normálnějším tónem: „Ale je to tak neuvěřitelné. George byl zavražděn — ano, zavražděn. To si myslí policie a musí to být pravda, protože jiná možnost tu není. Ale nedává to smysl.“

„Myslíte, že nedává? Jestliže byla Rosemary zavražděna a George začal podezírat toho, kdo to udělal —“

Přerušila ho:

„Ano, ale Rosemary nebyla zavražděna. Proto to nedává smysl. George věřil těm hloupým dopisům částečně proto, že deprese po chřipce není příliš přesvědčivý důvod, aby se člověk zabil. Ale Rosemary důvod měla. Podívejte, ukážu vám to.“

Vyběhla z pokoje a za chvíli se vrátila se složeným dopisem v ruce. Podala mu jej.

„Čtěte. Přesvědčte se sám.“

Rozevřel trochu pomačkaný dopis.

„*Nejdražší Leoparde* —“

Přečetl ho dvakrát, než ho vrátil zpět.

Dívka dychtivě řekla: „Vidíte? Byla nešťastná — měla zlomené srdce. Nechtěla dál žít.“

„Víte, komu byl ten dopis napsán?“

Iris přikývla.

„Stephenu Farradayovi. Ne Anthonymu. Byla zamilována do Stephena a on k ní byl krutý. Vzala si tedy jed do restaurace a vypila ho tam, aby ji viděl umřít. Možná, že doufala, že pak bude litovat.“

Race zamyšleně přikývl, ale nic neřekl. Za chvíli se zeptal: „Kdy jste tohle našla?“

„Asi před půl rokem. Bylo to v kapse starého županu.“

„Georgeovi jste to neukázala?“

Iris prudce zvolala: „Jak bych mohla? Rosemary byla má sestra. Jak bych to na ni mohla prozradit Georgeovi? Byl si tak jistý, že ho miluje. Jak bych mu mohla tohle ukázat po její smrti? Všechno to měl popletené, ale nemohla jsem mu to říct. Ale chci vědět, co mám teď dělat? Ukázala jsem to vám, protože jste byl Georgeův přítel. Musí to vidět inspektor Kemp?“

„Ano, Kemp to musí dostat. Je to důkaz, rozumíte?“

„Ale potom by — potom by to mohli číst u soudu?“

„To by nemusilo být nutné. Vyšetřují Georgeovu smrt. Nic nebude uveřejněno, co se toho přímo netýká. Měla byste mi to teď radši dát.“

„Dobrá.“

Doprovodila ho k předním dveřím. Když je otevřel, řekla náhle: „Ukazuje to jasně, že Rosemary spáchala sebevraždu, že ano?“

Race odpověděl: „Rozhodně to ukazuje, že měla důvod vzít si život.“

Hluboce vzdychla. Sešel po schodech dolů. Když se ohlédl, uviděl, jak stojí v otevřených dveřích a dívá se za ním, jak odchází přes náměstí.

KAPITOLA 7

Mary Reesová-Talbotová přivítala plukovníka Race, jako by nemohla uvěřit svým očím.

„Můj milý, neviděla jsem vás od té doby, co jste tenkrát tak tajemně zmizel z Allahabadu. A copak vás sem teď přivádí? Jistě nejedete za mnou, o tom jsem přesvědčená. Tak jen se přiznejte a nechodte na mne s tou svou diplomacií.“

„Diplomatické metody by u vás byly ztrátou času, Mary. Vždycky jsem oceňoval vaši rentgenovou mysl.“

„Nemažte mi med kolem pusy a přejděte k věci, miláčku.“

Race se zasmál.

„To služebné děvče, které mi otvíralo, je Betty Archdaleová?“ zeptal se.

„To je. Ale nepovídejte mi, že tahle prostá holka z Londýna je dobře známá evropská špiónka, protože tomu prostě nevěřím.“

„Ne, ne, nic takového.“

„A nepovídejte mi, že je od té vaší protišpionážní služby, protože tomu taky nevěřím.“

„Správně. To děvče je prostá služebná.“

„A odkdy se vy zajímáte o prosté služebné — ne že by Betty byla prostá — spíš mazaná jako liška.“

„Myslím si,“ řekl plukovník Race, „že by mi mohla něco povědět.“

„Když ji o to pěkně požádáte? To bych se nedivila. Na poslouchání za dveřmi, když se děje něco zajímavého, má vysoce propracované metody. Co má Mary udělat?“

„Mary mi velice laskavě nabídne něco k pití a zazvoní na Betty, aby mi to přinesla.“

„A až to Betty přinese?“

„To už tu Mary nebude, protože byla tak hodná a odešla!“

„Aby sama poslouchala za dveřmi?“

„Když bude chtít.“

„A pak budu plná tajných informací o poslední evropské krizi?“

„Obávám se, že ne. Tohle nemá nic společného s politickou situací.“

„To jste mě zklamal! No dobrá. Udělám to.“

Když se Betty Archdaleová vrátila se sklenkou na podnose, stála paní Reesová-Talbotová u dveří do svého salónku.

„Plukovník Race se vás chce něco zeptat,“ řekla a odešla.

Betty obrátila na vysokého šedovlasého vojáka drzé oči, v jejichž hloubi se zračil úlek. Race vzal sklenku z podnosu a usmál se.

„Viděla jste dnes noviny?“ zeptal se.

„Ano, pane,“ Betty se na něj ostražitě dívala.

„Četla jste, že pan George Barton zemřel včera večer v restauraci Luxembourg?“

„Ach ano, pane.“ Bettiny oči svítily radostí ze senzačního neštěstí. „Není to hrozné?“

„Byla jste tam ve službě, že ano?“

„Ano, pane. Odešla jsem minulou zimu po smrti paní Bartonové.“

„Ta zemřela také v Luxembourggu,“

Betty přikývla. „To je dost legrační, že, pane?“

Race to za legrační nepokládal, ale věděl, co ta slova měla znamenat. Privil vážně: „Vidím, že vám to myslí. Dovedete si dát dvě a dvě dohromady.“

Betty spráskla ruce a zanechala vší opatrnosti.

„Tak jeho také oddělali? Z novin to nebyla jasné.“

Vrhla na něj rychlý postranní pohled. I když je tak starý, vypadá hezky, pomyslíla si. Takový ten klidný typ. Skutečný džentlmen. Džentlmen, který by vám dal zlaták, když byl mladý. To je legrace, ani nevím, jak zlaták vypadá. Co vlastně chce?

Řekla skromně: „Prosím, pane.“

„Ale možná že jste si nikdy nemyslela, že to byla sebevražda?“

„Abych řekla pravdu, ne, pane. To jsem si skutečně nemyslela.“

„To je velmi zajímavé — opravdu velmi zajímavé. Proč jste si to nemyslela?“

Váhala; její prsty začaly žmoulat zástěru.

„Prosím, povězte mi to. Může to být velmi důležité.“

Řekl to tak pěkně a tak vážně. Dávalo vám to pocit, že jste důležití a že mu chcete pomoci. Rozhodně byla dost chytrá, aby se jí ta Rosemarina sebevražda nezdála. Ona nenaletěla, ona ne!

„Oddělali ji, pane, vidíte?“

„Jak se zdá, je to možné. Ale jak jste na to přišla?“

„No,“ zaváhala Betty. „Něco jsem jednou zaslechla.“

„Ano?“

Tón, kterým to řekl, byl klidně povzbuzující.

„Dveře nebyly prostě zavřeny, nebo co. Chci říct, že bych nikdy nešla poslouchat za dveře. To nemám ráda,“ řekla Betty ctnostně. „Ale šla jsem halou do jídelny a nesla jsem na podnose příbory a oni mluvili velmi hlasitě. Říkala něco — jako paní Bartonová — že Anthony Browne není jeho pravé jméno. A on — tedy pan Browne — se rozzuřil. Byla bych to do něho nikdy neřekla — vypadal vždycky tak mile a byl takový zdvořilý. Říkal něco, jako že jí pořeže tu její hezkou tvářičku, a pak řekl, jestli ona neudělá, co jí řekl, že ji odpráskne. Tohle jí řekl! Víc jsem neslyšela, protože slečna Iris zrovna scházela se schodů, a samozřejmě tenkrát jsem o tom moc nepřemýšlela, ale potom, když se nadělalo tolik hluku s tou sebevraždou, co jako spáchala na večírku a když jsem slyšela, že on tam byl — tak to mi teda jezdil mráz po zádech — to vám povídám!“

„Ale nic jste neřekla?“

Dívka zavrtěla hlavou.

„Nechtěla jsem mít nic s policií — a nic jsem taky nevěděla — nic určitého. A kdybych byla něco řekla, tak jsem to možná odskákala také. Byli by si mě podali, jak tomu říkají.“

„Rozumím.“ Race chvilíčku mlčel a pak řekl co nejlaskavěji: „A tak jste jen napsala panu Georgeovi Bartonovi anonymní dopis?“

Zůstala na něj koukat. Neobjevil na její tváři sebemenší stopu strachu nebo provinění — jen naprostý úžas.

„Já? Já že jsem psala panu Bartonovi? Nikdy.“

„Nebojte se mi to povědět. Byl to opravdu velmi dobrý nápad. Nemusela jste se prozradit a varovala jste ho. Bylo to od vás velmi chytré.“

„Ale já to neudělala, pane. Nikdy mě nic takového nenapadlo. Chcete říct, že já bych psala panu Bartonovi, že jeho žena byla zavražděna? No to mě vůbec nikdy nenapadlo!“

Popřela to tak rozhodně, že Race byl ve svém přesvědčení zviklán. A přece to všechno tak pěkně do sebe zapadalo — všechno

se dalo tak krásně vysvětlit, kdyby jen bylo to děvče ty dopisy napsalo. Ale trvala na tom, že to neudělala, ne prudce ani znepokojeně, ale střízlivě a bez přílišného odporu. Musil jí, ač nerad, uvěřit.

Šel na to jinak:

„Komu jste o tom řekla?“

Zavrtěla hlavou.

„Nikomu. Říkám vám po pravdě, pane, že jsem měla strach. Myslela jsem, že budu radši držet zobák. Snažila jsem se na to zapomenout. Jen jednou jsem se o tom zmínila — to když jsem dávala paní Drakeové výpověď — ta se vším hrozně nadělala, s ní se dalo těžko vydržet, a k tomu ještě chtěla, abych se šla zahrabat na venkov, kam nejezdil ani autobus! A ukázala se sprostá, když šlo o mé doporučení, začala říkat, že rozbívím nádoby, a tak jsem jí zlomyslně řekla, že si rozhodně najdu místo, kde lidé jeden druhého neoddělají — a dostala jsem strach, když jsem to řekla, ale ona tomu nevěnovala žádnou pozornost. Možná že jsem tenkrát měla promluvit, ale opravdu jsem nemohla vědět, co dělat. Myslím jako, že to všechno mohl být jen žert. Lidé říkají všechno možné a pan Browne byl opravdu hrozně milý a rád žertoval, takže jsem opravdu nemohla vědět, pane, že ano?“

Race přisvědčil, že nemohla. Pak řekl: „Paní Bartonová mluvila o tom, že Browne není jeho pravé jméno. Zmínila se o tom, jaké to pravé jméno je?“

„Ano, zmínila. Protože on řekl: ‚Zapomeňte na Tonyho‘ — jak jen to bylo? Tony a něco jako... Připomnělo mi to višňovou zavařeninou, kterou dělávala kuchařka.“

„Tony Cheriton? Tony Jam?“

„To bylo víc nóbl. Začínalo na M a znělo cize.“

„Netrapte se tím. Snad se vám to jméno ještě vybaví. V tom případě mi dejte vědět. Tady je navštívenka s mou adresou. Jestli si na to jméno vzpomenete, napište mi na tuto adresu.“

Podal jí navštívenku s librovou bankovkou.

„Napíšu, pane, a děkuju.“

Je to džentlmen, pomyslela si, když běžela ze schodů. Dal jí libru, ne deset šilinků. Musilo to být hezké, když byly ještě zlaté...

Mary Reesová-Talbotová se vrátila do pokoje.

„Tak co, podařilo se vám to?“

„Ano, ale je v tom ještě jeden háček. Můžete mi pomoci se svou duchaplností? Nenapadá vás nějaké jméno, které by vám připomínalo višňový džem?“

„To je zvláštní dotaz.“

„Přemýšlejte, Mary. Já se v domácnosti nevyznám. Soustřed'te se na děláni džemu, zvláště višňového.“

„Člověk moc často višňový džem nedělá.“

„Proč?“

„No protože rád cukernatí — ledaže ho děláte z višní na zavařování, z amrhelí — z višní morello.“

Race zvolal:

„To je ono — sázím se, že to je ono. Sbohem, Mary, jsem vám nekonečně zavázán. Mohl bych, prosím, zazvonit, aby to děvče přišlo a doprovodilo mě ke dveřím?“

Jak spěchal z pokoje, paní Reesová-Talbotová za ním volala: „Vy bídný nevděčníku, to mi ani nepovíte, o co jde?“

Zavolal na ni zpátky: „Přijdu později a všechno vám to povím.“

„To si počkám,“ zamumlala paní Reesová-Talbotová.

Dole u schodů čekala Betty s Raceovým kloboukem a holí.

Poděkoval jí a prošel kolem ní. Na prahu se zastavil.

„Mimochodem, nebylo to jméno Morelli?“ zeptal se.

Bettina tvář se rozjasnila.

„Správně, pane. To bylo ono. Tony Morelli, to bylo jméno, které měla zapomenout, jak jí přikázal. A taky jí řekl, že byl ve vězení.“

Race se usmíval, když scházel ze schodů.

Z nejbližší telefonní budky zavolal Kempa.

Jejich rozhovor byl stručný, ale uspokojivý. Kemp řekl: „Pošlu hned telegram. Měli bychom to vědět obratem. Musím říct, že bychom si oddechli, jestli máte pravdu.“

„Myslím, že mám. Jasně to souvisí.“

KAPITOLA 8

Inspektor Kemp nebyl v příliš dobré náladě. V poslední půlhodině vyslyšel šestnáctiletého chlapce strachem bílého jako křída, který se prostřednictvím svého strýce Charlese, zaujímajícího vysoké postavení vrchního číšníka, snažil stát číšníkem první třídy, jak to vyžadoval Luxembourg. Zatím byl jedním z těch sekýrovaných ubožáků, kteří pobíhali sem tam se zástěrami kolem pasu, aby se rozeznali od vyšších číšníků, a jejichž povinností bylo nést vinu za všechno a pro všechno doskočit a všechno přinést, obstarat rohlíky a hrudky másla a nechat na sebe ustavičně a nepřetržitě syčet francouzsky, italsky a občas i anglicky. Charles, jakožto příslušný velký muž, dalek toho projevovat přízeň pokrevnímu příbuznému, na něj syčel, huboval ho a proklínal ještě víc než ostatní. Nicméně Pierre v srdci toužil stát se jednoho dne v daleké budoucnosti sám vrchním číšníkem nějakého nóbl restaurantu.

V této chvíli však byla jeho kariéra zaražena, neboť jak vyrozuměl, byl podezřelý z ničeho menšího než z vraždy.

Kemp si chlapce jaksepatří podal a znechuceně došel k přesvědčení, že hoch neudělal nic více a nic méně, než co řekl — že totiž zvedl z podlahy dámskou kabelku a položil ji vedle talíře její majitelky.

„Zvedl jsem ji, jak jsem pospíchal s omáčkou k panu Robertovi, ten už nadsakoval, a ta mladá dáma ji zrovna shodila se stolu, a pak jsem letěl dál, protože pan Robert už na mě zuřivě mával. To je všechno, monsieur.“

A bylo to všechno. Kemp ho znechuceně propustil a byl v silném pokušení dodat: „Příště ať už tě při něčem takovém nenachytám.“

Seržant Pollock ho vytrhl z těchto myšlenek a ohlásil mu, že telefonovali, že s ním, nebo spíš s úředníkem, který má na starosti luxembourský případ, chce mluvit nějaká mladá dáma.

„Kdo je to?“

„Jmenuje se Chloe Westová.“

„Tak ji sem přiveďte,“ řekl odevzdaně Kemp. „Můžu jí věnovat deset minut. Pak má přijít pan Farraday. Konečně, nic se nestane, když on pár minut počká. Když čekají, tak jsou pak nervózní.“

Když slečna Chloe Westová vešla do místnosti, Kempa se okamžitě zmocnil dojem, že ji poznává. Ale za minutu tento dojem zmizel. Ne, nikdy to děvče předtím neviděl, tím si byl jist. Nicméně ho neurčitý pocit, že by ji měl znát, pronásledoval a trápil dál.

Slečně Westové bylo kolem pětadvaceti, byla vysoká, tmavovlasá, velmi hezká. Byla dbalá výslovnosti a vypadala nervózní.

„Co mohu pro vás udělat, slečno Westová?“ zeptal se rázně Kemp.

„Četla jsem v novinách o Luxembourggu — o tom člověku, co tam umřel.“

„O panu Georgeovi Bartonovi? Vy jste ho znala?“

„No, to zrovna ne. Chci říct, že jsem ho neznala doopravdy.“

Kemp se na ni pátravě podíval a zavrhl svůj první dojem.

Chloe Westová vypadala příliš zjemněle a ctnostně — v nejvyšší míře. Řekl příjemným tónem: „Mohla byste mi laskavě říci celé své jméno a adresu, než povíte, oč jde.“

„Chloe Elizabeth Westová, 15, Merryvale Court, Maida Vale. Jsem herečka.“

Kemp si ji znovu omrkl a usoudil, že herečka vskutku je. Z předměstského divadla, pomyslel si — a přes svůj vzhled zřejmě solidní.

„Tak prosím, slečno Westová.“

„Když jsem četla o smrti pana Bartona a že — že to vyšetřuje policie, napadlo mě, že bych snad měla přijít a něco vám povědět. Promluvila jsem si o tom s přítelkyní a ta si to také myslela. Patrně to s tím opravdu nemá co dělat, ale —“ slečna Westová se odmlčela.

„To my už posoudíme,“ řekl Kemp mile. „Jen mi o tom povězte.“

„V této chvíli nehraju,“ vysvětlila slečna Westová.

Inspektor Kemp málem řekl: „Vysadila jste,“ aby ukázal, že zná odborný termín, ale přemohl se.

„Ale moje jméno je zapsáno v agenturách a moje fotografie je ve Spotlight... Tam ji asi pan Barton uviděl. Přišel za mnou a vysvětlil mi, oč mu jde.“

„A co to bylo?“

„Řekl mi, že pořádá večírek v Luxembourg a že chce svým hostům připravit překvapení. Ukázal mi fotografii a řekl mi, že chce, abych se nalíčila jako žena na ní. Že jsem hodně jí podobná, řekl.“

V Kempově mozku se rozsvítilo. Ta Rosemarina fotografie, kterou viděl na stole George Bartona na Elvaston Square. Tu mu tahle dívka připomněla. Byla jako Rosemary Bartonová — nebyla to snad úžasná podoba — ale byla stejný typ a měla stejné rysy.

„Přinesl mi také šaty, které jsem si měla vzít — mám je s sebou. Z šedozeleného hedvábí. Měla jsem si učesat vlasy jako na fotografii (fotografie byla barevná) a zdůraznit podobu nalíčením. Pak jsem měla přijít do Luxembourg a vejít dovnitř během první části kabaretního představení a posadit se ke stolu pana Bartona, kde mělo být volné místo. Vzal mě tam na oběd a ukázal mi, kde bude stůl.“

„A proč jste úmluvu nedodržela, slečno Westová?“

„Protože ten večer kolem osmé hodiny — někdo — pan Barton — zavolal a řekl mi, že všechno bylo odloženo. Řekl, že mi dá vědět, kdy se to bude konat. Druhý den jsem pak viděla v novinách zprávu o jeho smrti.“

„A přišla jste velice rozumně k nám,“ řekl Kemp mile. „Moc vám děkuju, slečno Westová. Objasnila jste jedno tajemství — tajemství prázdného místa. Mimochodem, právě jste řekla — ‚někdo‘ — a pak ‚pan Barton‘. Pročpak?“

„Protože jsem si nejdřív myslela, že to pan Barton není. Jeho hlas zněl jinak.“

„Byl to mužský hlas?“

„Ach ano, myslím, že ano — aspoň — byl dost chraptivý, jako by byl ten člověk nasydlý.“

„A to je všechno, co řekl?“

„Všecko.“

Kemp ji ještě chvíli vyslýchal, ale víc se nedověděl.

Když odešla, řekl seržantovi: „Tak to byl ten Bartonův slavný ‚plán‘. Teď chápu, proč všichni říkali, že po kabaretu hleděl na

prázdnou židli a vypadal divně a trochu roztržitě. Jeho drahocenný plán nevyšel.“

„Vy si nemyslíte, že to byl on, kdo ji odvolal?“

„Na mou duši ne. A taky si nejsem nijak jistý, že to byl mužský hlas. Chraptěním se dá v telefonu hodně zamaskovat. Tak jsme zase o kousek dál. A teď sem pošlete pana Farradaye, jestli tu je.“

KAPITOLA 9

Stephen Farraday, navenek klidný a lhostejný, měl malou dušičku, když přišel do Scotland Yardu. Ležela na něm nesnesitelná tíha. A přece se ráno zdálo, že jde všechno dobře. Proč se inspektor Kemp tak významně dožadoval, aby sem Stephen přišel? Co věděl nebo jaké měl podezření? Mohlo to být jen neurčité podezření, stačí neztratit hlavu a nic nepřiznat.

Cítil se bez Sandry podivně opuštěný a osamělý. Jako by nebezpečí ztratilo polovinu své hrůzy, když mu čelili dva. Společně měli sílu, odvalu, moc. Sám nemá nic, míň než nic. A co Sandra — zdali-pak cítí stejně? Sedí teď snad doma u rodičů, mlčelivá, uzavřená, pyšná, a cítí se uvnitř strašně zranitelná?

Inspektor Kemp ho přijal vlídně, ale vážně. U stolu seděl muž v uniformě s tužkou a blokem. Kemp požádal Stephena, aby se posadil, a začal mluvit velice úředně:

„Navrhuji, pane Farradayi, abyste učinil výpověď. Tato výpověď bude sepsána a vy budete požádán, abyste si ji přečetl a podepsal ji, než odejdete. Zároveň je mou povinností vám říci, že můžete takovou výpověď odmítnout a že máte právo požádat svého právního zástupce, aby byl přítomen, jestliže si to přejete.“

Stephen byl zaražen, ale nedal to najevo. Přinutil se k chladnému úsměvu. „To zní hrozně, vrchní inspektore.“

„Máme rádi všechno jasné, pane Farradayi.“

„Cokoli řeknu, může být použito proti mně, to je ono?“

„Nepoužíváme slova proti. Cokoliv řeknete, může být použito jako důkaz.“

Stephen řekl klidně: „Rozumím, ale nedovedu si, inspektore, představit, proč chcete ode mne další výpověď. Všechno, co jsem mohl říci, jste slyšel dnes dopoledne.“

„To byla spíš informativní schůzka, předběžná, z které se vychází při dalším jednání. A pak tu jsou také, pane Farradayi, určitá fakta, o kterých jsem si myslel, že byste si se mnou pohovořil radši tady. Ve všem, co nesouvisí s případem, se snažíme být tak diskrétní, jak jen je slučitelné s dosažením spravedlnosti. Nejspíš asi rozumíte, nač narážím?“

„Obávám se, že ne.“

Vrchní inspektor Kemp vzdychl.

„Jen tohle. Byl jste v důvěrném vztahu se zesnulou paní Rosemary Bartonovou —“

Stephen mu vskočil do řeči.

„Kdo to říká?“

Kemp se naklonil dopředu a vyndal ze stolu list psaný na stroji.

„Tohle je kopie dopisu, který byl nalezen mezi věcmi zesulé paní Bartonové. Originál je tady uložen a byl nám předán slečnou Iris Marleovou, která poznala rukopis své sestry.“

Stephen četl:

„*Nejdražší Leopardě* —“

Zmocnila se ho nevolnost. Rosemarin hlas... hovořící... prosící... Což minulost nikdy nezemře — nikdy nedovolí, aby byla pohřbena?

Vzchopil se a podíval se na Kempa.

„Můžete mít pravdu, že tohle psala paní Bartonová — ale nic nenaznačuje, že to psala mně.“

„Popíráte, že jste platil nájem za byt v Malland Mansions číslo 21 Earl's Court?“

Tak to věděli. Byl by rád věděl, zda to věděli celý den čas. Pokrčil rameny.

„Jste velmi dobře informováni. Smím se zeptat, proč by mé soukromé věci měly být vytahovány na veřejnost?“

„Nebudou, ledaže by se ukázalo, že souvisí se smrtí George Barton.“

„Chápu. Naznačujete, že jsem se nejdříve miloval s jeho ženou a pak ho zabil?“

„Podívejte se, pane Farradayi, budu k vám upřímný. Vy a paní Bartonová jste si byli velmi blízcí — rozešli jste se na vaše přání, ne na její. Jak tento dopis ukazuje, vyhrožovala, že bude dělat potíže. Její smrt přišla jako na zavolanou.“

„Spáchala sebevraždu. Nesu možná částečně vinu. Mohu si to snad vyčítat, ale zákona se to netýká.“

„Mohla to být sebevražda — a nemusila. George Barton se domníval, že nebyla. Začal pátrat — a zemřel. Opakovaná tragédie naznačuje víc než dost.“

„Nechápu, proč byste — tedy proč byste si měl vybrat právě mne.“

„Připouštíte, že k smrti paní Bartonové došlo ve chvíli pro vás velmi vhodné? Skandál by byl vaší kariéře velmi uškodil, pane Farradayi.“

„K žádnému skandálu by bylo nedošlo, paní Bartonová by se byla umoudřila.“

„To tedy nevím. Věděla vaše žena o tomto poměru, pane Farradayi?“

„Určitě ne.“

„Jste si zcela jist tím, co tvrdíte?“

„Ano, jsem. Má žena nemá tušení, že mezi mnou a paní Bartonovou bylo něco víc než přátelství. Doufám, že se nikdy nic jiného nedozví.“

„Je vaše žena žárlivá, pane Farradayi?“

„Vůbec ne. Nikdy neprojevila sebemenší žárlivost, pokud jde o mě. Na to je příliš rozumná.“

Inspektor na to neřekl nic. Místo toho se zeptal: „Měl jste někdy během minulého roku doma kyanid, pane Farradayi?“

„Ne.“

„Ale máte zásobu kyanidu ve svém venkovském domě?“

„Zahradník ho tam možná má. Nic o tom nevím.“

„Vy jste sám žádný v drogérii nekoupil, třeba na fotografování?“

Kemp se vyptával ještě chvíli a pak ho nechal odejít.

Svému podřízenému řekl zamyšleně: „Velice rychle popřel, že jeho žena ví o jeho poměru s Bartonovou. To bych rád věděl proč?“

„Nejspíš se bojí, aby se to žena nedozvěděla.“

„To je možné, ale řekl bych, že je dost chytrý, aby si uvědomil, že skutečnost, že jeho žena nic neví a dělala by rámus, kdyby se to dověděla, je další pohnutkou pro to, aby chtěl umlčet Rosemary Bartonovou. Aby zachránil svou kůži, měl by se spíš držet toho, že jeho žena o poměru více méně věděla a raději mlčela.“

„Nejspíš ho to nenapadlo, pane.“

Kemp zavrtěl hlavou. Stephen Farraday není blázen. Má jasnou a lstivou mysl. A horlivě se snažil vyvolat v inspektorovi dojem, že Sandra nic neví.

„Dobrá,“ řekl Kemp. „Plukovník Race je zřejmě spokojen s novou stopou, kterou objevil, a má-li pravdu, pak jsou z toho Farradayovi venku oba. Budu rád, jestli tomu tak je. Já sám si myslím, že ten chlapík Farraday není vrah.“

Když Stephen otvíral dveře jejich salónu, zavolal: „Sandro?“

Přišla k němu ze tmy a položila mu ruce na ramena: „Stephene?“

„Proč jsi úplně potmě?“

„Nemohla jsem snést světlo. Tak mluv.“

Řekl: „Oni to vědí.“

„O Rosemary?“

„Ano.“

„A co si myslíš?“

„Samozřejmě vidíš, že mám pohnutku. Vidíš, drahoušku, do čeho jsem tě zavlekl, je to všechno moje chyba. Kdybych se jen byl po Rosemarině smrti od tebe odtrhl — kdybych byl odešel — dal ti volnost — nebyla bys teď zapletena do téhle hrozné věci.“

„Ne, to ne... Nikdy mě neopust'... nikdy mě neopust'!“

Tiskla se k němu — plakala, slzy jí tekly po tvářích. Cítil, že se chvěje.

„Ty jsi můj život, Stephene, celý můj život — nikdy mě neopust'...“

„Stojíš o mě tolik, Sandro? Nikdy jsem nevěděl...“

„Nechtěla jsem, abys to věděl. Ale teď —“

„Ano, teď... jsme v tom spolu, Sandro... spolu se tomu postavíme... ať přijde cokoli, spolu!“

Jak tam tak ve tmě stáli v objetí, vrátila se jim síla.

Sandra řekla odhodlaně: „Tohle nám nesmí zničit život! Nesmí. A nezničí!“

KAPITOLA 10

Anthony Browne pohlédl na navštívenku, kterou mu podával malý hotelový sluha.

Zamračil se, pak pokrčil rameny. Chlapci řekl: „Dobrá, uveď ho.“

Když plukovník Race vešel, Anthony stál u okna, přes jeho rameno proudily dovnitř jasné sluneční paprsky.

Uviděl vysokého muže vojenského vzezření, s osmahlou tváří protkanou vráskami — muže, kterého už v životě viděl, od té doby však už uplynulo pár let — muže, o němž toho dost věděl.

Race uviděl snědou sličnou tvář a obrys pěkně utvářené hlavy. Příjemný lenivý hlas řekl: „Vy jste plukovník Race? Víím, že jste byl přítelem George Bartona. Mluvil o vás ten poslední večer. Mohu vám nabídnout cigaretu?“

„Děkuju. Vezmu si.“

Anthony mu přidržel zápalku a řekl: „Byl jste ten večer hostem, který nepřišel — což bylo pro vás jen dobře.“

„V tom se mýlíte. To prázdné místo nebylo pro mě.“

Anthony zvedl obočí.

„Že nebylo? Barton říkal —“

Race mu vskočil do řeči.

„Možná že to George Barton řekl. Ale měl zcela jiné plány. Tu židli, pane Browne, měla obsadit po zhasnutí světel herečka Chloe Westová.“

Anthony se zatvářil užasle.

„Chloe Westová? Nikdy jsem o ní neslyšel. Kdo je to?“

„Mladá herečka, nepříliš známá, která je však na první pohled podobná Rosemary Bartonové.“

Anthony hvízdal.

„Začínám chápat.“

„Dostala Rosemarinu fotografii, aby mohla napodobit její účes, a dostala také šaty, které Rosemary měla na sobě ten večer, kdy zemřela.“

„Tak tohle byl Georgeův plán? Rozsvítí se světla — a šup, zavalí vás hrůza z nadpřirozených věcí! Rosemary se vrátila. Vrah vyhrk-

ne: „Je to pravda — je to pravda — udělal jsem to.“ „Odmlčel se a pak dodal: „Příliš pitomé — i na takového osla, jakým byl chudák George.“

„Obávám se, že vám nerozumím.“

Anthony se zašklebil.

„Ale, pane, otrlý zločinec se přece nebude chovat jako hysterická školačka. Jestli někdo Rosemary Bartonovou chladnokrevně otrávil a chystal se podat touž osudnou dávku cyankáli Georgeovi Bartonovi, pak ten člověk měl pořádnou odvahu. Herečka oblečená jako Rosemary by nestačila na to, aby se přiznal.“

„Vzpomeňte si, že Macbeth, který byl rozhodně otrlý zločinec, se sesypal, když na hostině uviděl Bancova ducha.“

„Ano, ale to, co Macbeth uviděl, byl skutečný duch! To nebyl herec od šmíry v Bancových hábech. Jsem ochoten připustit, že opravdový duch mohl vyvolat atmosféru jiného světa. Dokonce jsem ochoten připustit, že věřím v duchy — věřím na ně posledního půl roku — zvláště na jednoho.“

„Opravdu — a čím je to duch?“

„Rosemary Bartonové. Můžete se smát, chcete-li. Neuviděl jsem ji — ale cítil jsem její přítomnost. Z nějakého důvodu nemůže chudák Rosemary zůstat mrtvá.“

„Řekl bych vám důvod.“

„Protože byla zavražděna?“

„Řečeno vaší hantýrkou, protože byla oddělána. Co vy na to, pane Tony Morelli?“

Nastalo ticho. Anthony se posadil, odhodil cigaretu do krbu a zapálil si jinou.

Pak se zeptal: „Jak jste na to přišel?“

„Přiznáváte, že jste Tony Morelli?“

„Ani by mě nenapadlo mrhat čas nějakým zapíráním. Zřejmě jste telefonoval do Ameriky a dostal všechny informace.“

„A přiznáváte, že jste Rosemary Bartonové, když zjistila kdo jste, vyhrožoval, že ji odděláte, nebude-li držet jazyk za zuby?“

„Udělal jsem všechno, abych ji vyděsil a ona držela jazyk za zuby,“ souhlasil Tony mile.

Plukovníka Race se zmocňoval podivný pocit. Tenhle hovor neprobíhal tak, jak by měl. Zahleděl se na chlapíka před sebou, pohodlně opřeného v židli, a přepadl ho podivný pocit, že by ho měl znát.

„Mám zopakovat, co o vás vím, Morelli?“

„To by mohlo být zábavné.“

„Byl jste ve Státech usvědčen z pokusu o sabotáž v Ericsonových leteckých závodech a byl jste odsouzen do vězení. Když jste si odsloužil trest, pustili vás a úřady vás ztratily z dohledu. Pak se o vás doslechly, že jste v Londýně, bydlíte v Claridgi a říkáte si Anthony Browne. Větřel jste se k lordu Dewsburymu a jeho prostřednictvím jste poznal další významné výrobce zbraní. Bydlel jste v domě lorda Dewsburyho a jako jeho hostu byly vám na základě jeho postavení ukázány věci, které jste nikdy neměl vidět. Zvláštní shodou okolností, Morelli, došlo k řadě nevysvětlitelných nehod a v různých významných závodech a továrnách se jen o vlásek uniklo pohromám ve velmi krátké době po vašich návštěvách.“

„Náhoda je jistě zvláštní věc,“ řekl Anthony.

„Konečně po delším čase jste se znovu objevil v Londýně a obnovil jste známost s Iris Marleovou a uváděl jste různé výmluvy, abyste ji nemusil navštívit doma a její rodina si neuvědomila, jak jste spolu důvěrní. Konečně jste se pokusil ji přimět, aby se za vás potají provdala.“

„Víte,“ řekl Anthony, „to je opravdu velmi pozoruhodné, jak jste zjistil všechny tyhle věci — nemyslím tu záležitost se zbrojním průmyslem — ale moje výhrůžky Rosemary a něžné nesmysly, které jsem šeptal Iris. Ty přece nespadají do sféry vojenské špionážní služby!“

Race se na něj ostře zadíval.

„Máte toho hodně co vysvětlovat, Morelli.“

„Vůbec ne. Dejme tomu, že všechna fakta, která jste uvedl, jsou správná, co s nimi? Odseděl jsem si trest. Spřátelil jsem se se zajímavými lidmi. Zamiloval jsem se do velmi roztomilé dívky a jsem přirozeně nedočkavý, abych se s ní oženil.“

„Tak nedočkavý, že byste dal přednost tomu, aby se svatba konala dřív, než by její rodina měla možnost zjistit něco z vašeho předešlého života. Iris Marleová je velmi bohatá mladá žena.“

Anthony mile přikývl.

„Já vím. Když jsou peníze, rodina má sklon být ohavně zvědavá. A Iris, chápete, neví nic o mé temné minulosti. Upřímně řečeno, byl bych radši, aby nic nevěděla.“

„Obávám se, že se o všem doví.“

„To mě mrzí,“ řekl Anthony.

„Asi si neuvědomujete —“

Anthony ho přerušil smíchem.

„Můžu všechno vysvětlit, jak jsem to provedl. Rosemary Bartonová znala mou zločineckou minulost, tak jsem ji zabil. George Barton mě začal podezírat, tak jsem ho zabil. Teď jdu po Irisiných penězích. Všecko to pěkně do sebe zapadá, als nemáte nejmenší důkaz.“

Race se na něj pozorně na několik minut zahleděl. Pak vstal.

„Všecko, co jsem řekl, je pravda,“ pravil. „A přece to všechno nesouhlasí.“

Anthony ho bedlivě pozoroval.

„Co nesouhlasí?“

„Vy.“ Race přecházel pomalu sem a tam po pokoji. „Všechno do sebe pěkně zapadalo, dokud jsem vás neuviděl — ale teď když jsem vás uviděl, tak to nehraje Vy nejste podvodník. A když nejste podvodník, tak patříte k nám. Mám pravdu, ne?“

Anthony na něj mlčky hleděl a na jeho tváři se pomalu šířil úsměv. Pak tiše zanotoval: ‚Plukovníkova žena a hladká Růžena, ty stejné srdce mají.‘ Ano, je to zvláštní, jak člověk pozná lidi svého druhu. Proto jsem se snažil vyhnout se setkání s vámi. Měl jsem strach, že na první pohled poznáte, co jsem. Bylo tenkrát důležité, aby to nikdo nevěděl — až do včerejška to bylo důležité. Teď, díky bohu, je konec! Chytili jsme bandu mezinárodních sabotérů. Pracoval jsem na tomhle úkolu tři roky. Navštěvoval jsem schůze, agitoval, získal si patřičnou pověst. Konečně mi přidělili důležitý úkol, byl jsem chycen a odsouzen. Celá věc musela být opravdová, abych získal bona fides.

Když jsem vyšel z vězení, daly se věci do pohybu. Konečně jsem se dostal do centra — do velké mezinárodní sítě. Jako jejich agent jsem přišel do Londýna a ubytoval se v Claridgi. Měl jsem příkaz sprátnit se s lordem Dewsburyem — měl jsem v plánu stát se

lvem společnosti, K mé reputaci přitažlivého mladého muže, který přijel do Londýna, patřilo, abych poznal Rosemary Bartonovou. A najednou jsem ke své hrůze zjistil, že ví, že jsem byl v Americe ve vězení jako Tony Morelli. Poděsil jsem se kvůli ní. Lidé, s nimiž jsem pracoval, by ji byli bez nejmenšího váhání zabili, kdyby si mysleli, že to ví. Co nejvíc jsem ji vystrašil, aby držela jazyk za zuby, ale moc jsem si nesliboval. Rosemary neuměla mlčet. Myslel jsem, že udělám nejlíp, když zmizím — a pak jsem uviděl ze schodů scházet Iris a přísahal jsem si, až svou práci dodělám, že se vrátím a ožením se s ní.

Když jsem měl hlavní věc za sebou, přijel jsem zpátky a navázal známost s Iris, ale její rodině a domu jsem se vyhýbal, protože jsem věděl, že by se její rodina chtěla na mě vyptávat, a já se musel ještě nějaký čas schovávat. Ale měl jsem o ni starost. Vypadala nemocně a vystrašeně — a zdálo se, že George Barton se chová velmi podivně. Naléhal jsem na ni, aby odešla a provdala se za mě. No a ona odmítla. Měla možná pravdu. A pak mě dostali na ten večírek. Když jsme si sedali ke stolu, zmínil se George, že máte přijít. Honem jsem řekl, že jsem potkal jednoho známého a že budu možná muset brzy odejít. Opravdu jsem viděl jednoho chlapíka, kterého jsem poznal v Americe — Monkey Colemana — ale on si mě nepamatoval — ale ve skutečnosti jsem se chtěl vyhnout setkání s vámi. Ještě jsem svůj úkol úplně neskončil.

Víte, co se stalo pak — George zemřel. S jeho nebo Rosemarynou smrtí jsem neměl nic společného. Nevím, kdo je zabil.“

„Nemáte ani žádné podezření?“

„Musil to být buď číšník, nebo jeden z těch pěti lidí kolem stolu. Číšník to, myslím, nebyl. Nebyl jsem to já a nebyla to Iris. Mohla to být Sandra Farradayová nebo to mohl být Stephen Farraday, nebo to mohli být oba společně. Ale podle mého názoru to byla nejspíš Ruth Lessingová.“

„Máte něco, co by podporovalo tuto domněnku?“

„Ne. Zdá se mi, že je to nejvhodnější osoba — ale v nejmenším nechápu, jak to udělala! Při obou tragédiích seděla u stolu tak, že bylo prakticky nemožné, aby něco hodila do sklenice — a čím víc přemýšlím o tom, co se ten večer stalo, tím víc se mi zdá nemožné,

že George mohl být otráven — a přece otráven byl!“ Anthony se na chvílku odmlčel a pak řekl: „A ještě jedna věc mi vrtá hlavou — zjistil jste, kdo napsal ty anonymní dopisy, které ho uvedly na stopu?“

Race zavrtěl hlavou.

„Ne. Myslel jsem, že ano — ale mýlil jsem se.“

„Zajímavé na tom je, že to znamená, že někde je někdo, kdo ví, že Rosemary byla zavražděna, takže ten někdo, nebudete-li dost opatrný — bude zavražděn příště!“

KAPITOLA 11

Podle informace, které se mu po telefonu dostalo, Anthony se dozvěděl, že Lucilla Drakeová půjde v pět hodin na šálek čaje ke své milé staré přítelkyni. Počítaje s nepředvídatelným zdržením (jako že by se Lucilla vrátila pro peněženku, rozhodla se nakonec vzít si pro každý případ deštník a na poslední chvíli se zapovídala ve dveřích), načasoval si Anthony svůj příchod na Elvaston Square přesně na za pět minut půl šesté. Chtěl vidět Iris, ne její tetu. A podle toho, co slyšel, kdyby se jednou octl v Lucillině přítomnosti, měl by velmi malou naději, že by si v klidu popovídal s dámou svého srdce.

Služka (děvče, kterému chyběla uhlazená drzost Betty Archdaleové) mu řekla, že slečna Iris právě přišla a že je v pracovně.

Anthony řekl s úsměvem: „Neobtěžujte se. Já to najdu,“ prošel kolem ní a vešel do pracovny.

Iris se prudce, nervózně otočila.

„Ach, to jsi ty.“

Rychle k ní přistoupil.

„Co je, drahoušku?“

„Nic.“ Odmlčela se, pak rychle řekla: „Nic. Jen že mě málem přejeli. Ale byla to moje chyba; asi jsem byla moc zamyšlená, když jsem přecházela, a nerozhlédla se, a za rohem vyrazil ten vůz a jen tak tak mě minul.“

Jemně s ní zatřásl.

„Takové věci nesmíš dělat. Mám o tebe starost — nejde ani tak o to, že jsi zázračně unikla kolům vozu, ale o to, proč se zamýšlíš uprostřed vozovky. Co tě trápí, drahoušku? Máš nějaký důvod?“

Přikývla. Její oči, které se na něho smutně dívaly, byly velké a temnělé strachem. Poznal, co mu chtějí povědět, ještě než tiše a rychle řekla: „Mám strach.“

Anthony zase nabyl své klidné, úsměvné rovnováhy. Posadil se vedle Iris na širokou pohovku.

„No tak,“ řekl, „ven s tím.“

„Nemám chuť ti to říct, Anthony.“

„No tak, děvenko, nebudeš přece jako ty hrdinky slad'áků třetího řádu, které v první kapitole začnou tím, že mají něco, co nemohou

říct, a na to nachytají svého hrdinu a knížka pak vystačí na dalších padesát tisíc slov.“

Pokusila se o chabý úsměv.

„Povím ti to, Anthony, ale nevím, co si pomyslíš — nevím, jestli uvěříš —“

Anthony zvedl ruku a začal vypočítávat na prstech.

„Za prvé, nemanželské dítě. Za druhé milenec, který vydírá. Za třetí —“

Rozhořčeně ho zarazila.

„Samozřejmě že ne. Nic takového.“

„To se mi ulevilo,“ řekl Anthony. „Tak povídej, hlupáčku.“

Irisina tvář se znova zachmuřila. „Není to nic k smíchu. Je to — je to ten včerejší večer.“

„Tak co?“ jeho hlas se stal ostřejší.

Iris řekla: „Byl jsi dnes ráno u soudního vyšetřování — slyšel jsi —“ Odmlčela se.

„Slyšel jsem velmi málo,“ řekl Anthony. „Policejní lékař mluvil z odborného hlediska o kyanidech všeobecně a pak o účinku cyankáli na George a policejní svědectví podal první inspektor; nebyl to Kemp, ale ten s tím elegantním knírkem, který přišel do Luxembourgu první a ujal se vyšetřování. Totožnost mrtvolu ověřil vedoucí Georgeovy kanceláře. Soudní vyšetřování bylo vcelku ochotným koronerem odloženo na příští týden.“

„To je ten inspektor, kterého jsem myslela,“ řekla Iris. „Popsal, jak našel pod stolem malý papírový balíček, v němž byly stopy po cyankáli.“

Anthony zbystřil pozornost.

„Zřejmě ten někdo, kdo hodil jed do Georgeovy sklenice, pustil papír, v němž bylo cyankáli zabaleno, pod stůl. To bylo to nejjednodušší, co mohl udělat. Nemohl riskovat, že by ho u něho našli.“

K jeho překvapení se Iris začala prudce třást.

„Ale ne, Anthony. Tak to nebylo.“

„Jak to myslíš, drahoušku? Co o tom víš?“

Iris odpověděla: „Ten balíček jsem pod stůl pustila já.“

Obrátil na ni užaslé oči.

„Poslyš, Anthony. Pamatuješ se, jak George vypil to šampaňské a pak se to stalo?“

Přikývl.

„Bylo to strašné — jako zlý sen. Přišlo to právě, když se zdálo, že je všechno v pořádku. Chci říct, že se mi tolik ulevilo, když se po kabaretu rozsvítila světla. Protože to bylo po skončení představení, když jsme našli Rosemary mrtvou — a já jsem nějak, nevím proč, cítila, že se to stane znovu... Cítila jsem, že je tam, mrtvá, u stolu...“

„Drahoušku...“

„Ale já vím. Byly to prostě nervy. Zkrátka tak to bylo a nic hrozného se nedělo a najednou se zdálo, že je konečně všemu tomu konec a člověk — nevím jak to vysvětlit — může začít znovu. A tak jsem tančila s Georgem a opravdu jsem cítila, že mě konečně těší být na světě, a pak jsem se vrátila ke stolu. A pak George začal najednou mluvit o Rosemary a požádal nás, abychom připili na její památku, a pak zemřel a celá ta hrůza začala znovu.“

Byla jsem prostě ochromena hrůzou. Stála jsem tam a třásla se. Šel ses na něj podívat, a já trochu ustoupila a přišli číšníci a někdo žádal, aby přišel lékař. A celou tu dobu jsem tam stála úplně ztuhlá. Pak se mi najednou stáhlo hrdlo a po tvářích mi začaly téct slzy, rychle sem otevřela kabelku, abych si vzala kapesník. Hledala jsem po hmatu, protože jsem pořádně neviděla, a tak jsem vytáhla kapesník — a složený tuhý papírek, v jakém se dostávají v lékárně prášky. Jenomže, Anthony, ten papírek v mé kabelce nebyl, když jsem vyšla z domova. Nic takového jsem neměla. Dávala jsem si sama věci do kabelky, která byla úplně prázdná — pudřenku, růž, kapesník, hřeben v pouzdře, šilink a dvě sixpence. Někdo mi ten balíček do kabelky dal — musel to udělat. A vzpomněla jsem si, jak našli takový balíček v Rosemarině kabelce po její smrti a že v něm bylo cyankáli. Vyděsila jsem se, Anthony, hrozně jsem se vyděsila. Prsty mi zemdlely a papírek sletěl z kapesníku pod stůl. Pustila jsem ho. A nic jsem neřekla. Byla jsem příliš vyděšená. Někdo chtěl, aby to vypadalo, jako bych zabila George, a já ho nezabila.“

Anthony dlouze hvízdal.

„A nikdo tě neviděl?“

Iris zaváhala.

„Nejsem si jistá,“ řekla pomalu. „Myslím, že Ruth si toho všimla. Ale vypadala jako smyslů zbavená, takže nevím, jestli si toho doopravdy všimla — nebo jestli jen koukala do prázdna.“

Anthony hvízdal podruhé.

„To je pěkná polízanice,“ poznamenal.

Iris řekla: „Bylo to čím dál horší. Měla jsem takový strach, že na to přijdou.“

„To bych rád věděl, proč na tom nebyly tvoje otisky prstů. Prvně vždycky zjišťují otisky.“

„Asi proto, že jsem to držela v kapesníku.“

Anthony přikývl.

„Ano, v tom jsi měla štěstí.“

„Ale kdo mi to mohl dát do kabelky? Měla jsem ji u sebe celý večer.“

„To není tak nemožné, jak si myslíš. Když jsi šla po kabaretu tančit, nechala jsi kabelku na stole. V tu chvíli s ní mohl někdo něco udělat. A pak jste taky byly vy ženy samy. Mohla bys vstát a ukázat mi, jak se žena chová v šatně? Tohle já neznám. Stojíte u sebe a povídáte si, nebo jdete každá k jinému zrcadlu?“

Iris uvažovala.

„Všechny jsme šly k jednomu stolu — byl to velký dlouhý stůl se skleněnou deskou. Položily jsme tam kabelky a prohlížely se v zrcadle, víš.“

„To opravdu nevím. Pokračuj.“

„Ruth si napudrovala nos a Sandra si přihladila vlasy a zapíchla do nich vlásenku a já svlékla liščí pláštěnku a dala ji šatnářce a pak jsem viděla, že jsem na ruce zamazaná — měla jsem na ní špinavou šmouhu, a tak jsem šla k umyvadlu.“

„A nechala jsi kabelku na stole?“

„Ano. A umyla jsem si ruce. Ruth, mám dojem, se stále šlechtila a Sandra odložila plášť a pak jsem šla zpátky k zrcadlu a Ruth si šla umýt ruce a já se vrátila ke stolu a trochu si upravila vlasy.“

„Takže jedna z těch dvou ti mohla dát něco do kabelky, aniž jsi to viděla?“

„Ano, ale balíček byl prázdný. Takže tam musil být dán, až když byl jed vhozen do Georgeovy sklenice. Rozhodně nemůžu uvěřit, že by to udělala buď Ruth, nebo Sandra.“

„Máš o lidech příliš dobré mínění. Sandra má gotickou povahu, ta by ve středověku upálila své nepřátele na hranici — a Ruth by dokázala být tou největší travičkou na světě.“

„Jestli to byla Ruth, proč neřekla, že mě viděla papírek upustit?“

„To je ono. Jestli ti tam Ruth úmyslně vstrčila cyankáli, dávala by si moc dobrý pozor, aby ses ho nezbavila. Takže to vypadá, že to Ruth nebyla. Číšník to opravdu mohl být nejspíš. Číšník, číšník! Kdybychom jen měli cizího číšníka, zvláštního číšníka, číšníka, který by byl najat jen na ten večer. Ale místo toho máme Guiseppa a Piera, a ti do toho prostě nezapadají...“

Iris vzdychla.

„Jsem ráda, že jsem ti to řekla. Nikdo se to nikdy nedoví, že? Jen ty a já?“

Anthony na ni pohlédl s dost rozpačitým výrazem.

„Takhle to nepůjde, Iris. Pojedeš teď se mnou taxíkem ke Kempovi. Nemůžeme si tohle nechat pro sebe.“

„Ach ne, Anthony. Budou si myslet, že jsem George zabila.“

„To si určitě budou myslet, když později zjistí, že jsi byla zticha a nic neřekla. Pak bude tvé vysvětlování znít nanejvýš nepřesvědčivě. Když se k tomu odhodláš teď sama, tak ti to pravděpodobně uvěří.“

„Prosím tě, Anthony.“

„Podívej se, Iris, jsi v ošklivé situaci. A nehledě na všechno ostatní, existuje něco jako pravda. Nemůžeš věci skrývat a starat se jen o svou vlastní kůži, když jde o spravedlnost.“

„Ale Anthony, musíš ze sebe dělat takového ušlechtilého?“

„Tos mě chytře usadila,“ řekl Anthony. „Ale přesto jedeme ke Kempovi. A hned!“

Neochotně s ním sešla do haly. Vzal její kabát, který ležel přehozený přes židli, a podržel jí ho, aby se oblékla.

V jejích očích byl vzdor a strach zároveň, ale Anthony nejevil známku toho, že by se dal obměkčit. Řekl: „Na konci náměstí chytíme taxíka.“

Když kráčeli ke dveřím, někdo stiskl zvonek, takže slyšeli zvonit dole v suterénu.

Iris zvolala: „Oplně jsem zapomněla. To je Ruth. Měla sem přijít, až půjde z kanceláře, abychom se dohodly o zařízení pohřbu. Bude pozítří. Myslela jsem, že to vyřídíme líp, když bude teta Lucilla pryč. Ta dělá jen zmatky.“

Anthony šel ke dveřím a otevřel; předběhl tak služebnou, která přiběhla zdola po schodech.

„To je v pořádku, Evansová,“ řekla Iris a dívka sešla zase dolů.

Ruth vypadala unaveně a byla dost rozcuchaná. Nesla velkou aktovku.

„Promiňte, že jsem se zpozдила, ale podzemka byla dnes večer tak strašně narvaná a pak jsem musila čekat na tři autobusy a taxíka nebylo vidět.“

Takovéhle omlouvání se nepodobalo výkonné Ruth, pomyslel si Anthony. To bylo další známkou toho, že Georgeova smrt otřásla i touto téměř nelidskou výkonností.

Iris řekla: „Nemohu jít teď s tebou, Anthony. Ruth a já musíme ty věci vyřídit.“

Anthony řekl pevně: „Obávám se, že tohle je důležitější... Je mi hrozně líto, slečno Lessingová, že vám tuhle odveču Iris, ale je to opravdu důležité.“

Ruth řekla rychle: „To je úplně v pořádku, pane Browne. Můžu všechno zařídit s paní Drakeovou, až přijde.“ Slabě se usmála. „Víte, já ji docela dobře zvládnu.“

„Jsem přesvědčen, že dovedete zvládnout každého, slečno Lessingová,“ řekl Anthony obdivně.

„Mohla byste mi třeba říci, jestli máte zvláštní přání, Iris?“

„Nemám žádné. Navrhla jsem, že bychom to vyřídily spolu jen proto, že teta Lucilla mění každou chvíli své rozhodnutí, a myslela jsem, že by vás zbytečně zdržela. Máte tolik práce. Ale mně je opravdu jedno, jaký pohřeb vyberete. Teta Lucilla má pohřby ráda, ale já je nenávídím. Lidi se pohřbít musí, ale nenávídím ty řeči kolem toho. Mrtvým na tom už nezáleží. Ti už jsou z toho všeho venku. Mrtví se nevracejí.“

Ruth neodpověděla a Iris opakovala se zvláštním vzdorným důrazem: „Mrtví se nevracejí!“

„Tak pojd’“, řekl Anthony a táhl ji za sebou otevřenými dveřmi.

Prázdný taxík přijížděl pomalu po náměstí. Anthony ho přivolal a pomohl Iris dovnitř.

„Pověz mi, krasavice,“ zeptal se, když nařídil šoferovi, aby jel do Scotland Yardu, „čí přítomnost jsi vlastně v hale cítila, když jsi považovala za nutné zdůrazňovat, že mrtví jsou mrtví? George, nebo Rosemary?“

„Nikoho! Vůbec nikoho! Říkám ti, já jen prostě nenávidím pohřby!“

Anthony vzdychl.

„Tak to musím být médium!“ řekl.

KAPITOLA 12

Tři muži seděli u malého kulatého stolu s mramorovou deskou.

Plukovník Race a vrchní inspektor Kemp popíjeli z šálků tmavohnědý čaj bohatý taninem. Anthony popíjel to, co se v anglické kavárně považuje za šálek dobré kávy. Anthony to za šálek dobré kávy nepovažoval, ale protože byl připuštěn k poradě jako rovnocenný partner ostatních dvou mužů, tak tu černou bryndu snášel.

Když si vrchní inspektor Kemp pečlivě ověřil Anthonyho doklady, uvolil se v něm vidět kolegu.

„Chcete li znát mé mínění, pak tenhle případ nepřijde nikdy k soudu,“ řekl vrchní inspektor Kemp, který vhodil několik kousků cukru do té své černé tekutiny a důkladně ji míchal. „Nikdy nebudeme mít důkaz.“

„Myslíte, že ne?“ zeptal se Race.

Kemp zavrtěl hlavou a usrkl s uspokojením ze svého čaje.

„Jediná naděje byla, že někdo z těch pěti cyankáli koupil nebo s ním něco dělal. V tom jsem nikde nepochodil. Bude to jeden z těch případů, kdy víte, kdo to udělal, a nikdy to nebudete moci dokázat.“

„Tak vy víte, kdo to udělal,“ pohlédl na něj Antony se zájmem.

„V duchu jsem si tím skoro jistý. Lady Alexandra Farradayová.“

„Tak na ni vy sázíte,“ řekl Race. „Jaké máte důvody?“

„Povím vám je. Řekl bych, že je to typ šíleně žárlivé ženy. A taky ženy, která musí poroučet. Jako v historii ta královna — Eleanor nevím jaká, která přišla na stopu krásné Rosamundě Bowerové a dala jí vybrat mezi dýkou a pohárem jedu.“

„Jenže v tomto případě krásné Rosemary vybrat nedala.“

Vrchní inspektor Kemp pokračoval: „Někdo pana Bartona upozorní. Ten pojme podezření a řekl bych, že jeho podezření je velmi určité. Nešel by tak daleko, aby kupoval dům na venkově, kdyby nechtěl mít Farradayovy na očích. Musil jí to dát dost jasně najevo — když mluvil o tom večírku a naléhal na ně, aby přišli. Ona není žena, která čeká, co bude. Jednala sama a odpravila ho. To je, můžete mi říci, všechno teorie a postavená jen na povaze. Ale říkám, že jediná osoba, která mohla mít nějakou možnost vhodit něco do sklenice pana Bartona, dřív než se napil, byla dáma po jeho pravé straně.“

„A nikdo ji přitom neviděl?“ zeptal se Anthony.

„Ne. Mohli ji vidět — ale neviděli. Řekněme, že byla velmi obratná.“

„Úplná kouzelnice.“

Race zakašlal. Vytáhl dýmku a začal nácipávat hlavičku.

„Ještě jednu maličkost. I když připustíme, že lady Alexandra je panovačná, žárlivá a vášnivě oddaná svému manželovi, i když připustíme, že by se nezastavila před vraždou, myslíte si, že je taková, aby obviňující důkaz vstrčila do dívčí kabelky? A to, prosím, dívce naprosto nevinné, která jí nikdy nijak neuškodila? Je tohle v tradici Kidderminsterových?“

Inspektor Kemp se nepokojně zavrtěl na sedadle a zahleděl se do svého šálku s čajem.

„Ženy nehrajou kriket,“ řekl, „jestli máte na mysli tohle.“

„Vlastně jich dost kriket hraje,“ řekl Race s úsměvem, „ale rád vidím, že jste v rozpacích.“

Kemp se zachránil z trapné situace tím, že se obrátil k Anthonymu s milostivým výrazem ochránce.

„Mimochodem, pane Browne (budu vám dále tak říkat, jestli proti tomu nic nemáte), chci říct, že jsem vám velice zavázán za to, jak jste sem dnes večer okamžitě přivedl slečnu Marleovou, aby nám pověděla o tom balíčku od cyankáli.“

„Musel jsem to udělat okamžitě,“ řekl Anthony. „Kdybych byl čekal, tak bych ji pravděpodobně nepřivedl vůbec.“

„Nechtěla samozřejmě přijít,“ řekl plukovník Race.

„Hrozně ji to, chudinku, vylekalo,“ řekl Anthony. „To je, myslím, docela přirozené.“

„Velmi přirozené,“ řekl inspektor a nalil si další šálek čaje. Anthony opatrně usrkl kávy.

„Nu, myslím, že se jí tím ulehčilo,“ řekl Kemp, „odešla domů docela spokojená.“

„Doufám, že se po pohřbu dostane chvíli na venkov,“ pokračoval Anthony. „Čtyřicet hodin klidu a ticha, z doslechu neúnavného jazyka tety Lucilly jí, myslím, udělá dobře.“

„Jazyk tety Lucilly není bez užitku,“ řekl Race.

„Jen si jím klidně poslužte,“ řekl Kemp. „Naštěstí jsem nepokládal za nutné dát udělat těsnopisný záznam, když jsem od ní chtěl výpověď. Jinak by ten chudák, co by to zapisoval, byl teď ve špitálu s křečí v ruce.“

„Máte asi pravdu, pane vrchní inspektore,“ pravil Anthony, „když říkáte, že ten případ nepřijde nikdy, před soud — ale to je velmi neuspokojivé zakončení — a je tu jedna věc, kterou stále nevíme — kdo napsal ty dopisy Georgeovi Bartonovi, v nichž mu sděluje, že jeho žena byla zavražděna? Nemáme nejmenší ponětí, kdo ta osoba je.“

Race se zeptal: „Máte stále stejné podezření, Browne?“

„Ruth Lessingová. Na tu sázím. Řekl jste mi, že přiznala, že je zamilovaná do George. Jak jsem se dozvěděl, Rosemary byla k ní hodně zlomyslná. Dejme tomu, že najednou viděla dobrou možnost zbavit se Rosemary, a byla naprosto přesvědčena, že si bude moct George hned vzít, jakmile bude Rosemary z cesty.“

„V tom všem s vámi souhlasím,“ řekl Race. „Připouštím, že Ruth Lessingová má onu klidnou praktickou výkonnost, s kterou může napláňovat a provést vraždu, a že jí chybí soucit, který je v podstatě plodem představitivosti. Ano, uznávám vám první vraždu. Ale nepochopím prostě, jak by mohla spáchat druhou. Nedovedu si prostě představit, že by se jí zmocnila panika a že by otráвила muže, kterého miluje a kterého si chce vzít! A další věc, která ji z toho vylučuje — proč držela jazyk za zuby, když viděla Iris hodit balíček od cyankáli pod stůl?“

„Možná, že ji neviděla,“ namítl nejistě Anthony.

„Jsem si zcela jist, že ji viděla,“ řekl Race. „Když jsem ji vyslychal, měl jsem dojem, že něco zatajuje. A Iris Marleová si sama myslela, že ji Ruth Lessingová viděla.“

„No tak, plukovníku,“ vybídl Race Kemp, „řekněte tedy svůj názor. Jistě nějaký máte.“

„Tak ven s tím. Tak se to patří. Slyšel jste naše názory — měl jste námitky.“

Raceovy oči se zamyšleně obrátily od Kempovy tváře k tváři Anthonyho a utkvěly na ní.

Anthony zvedl obočí.

„Neříkejte, že si pořád myslíte, že zloduch v tomhle případě jsem já.“

Race pomalu zavrtěl hlavou.

„Nedovedu si představit žádný přijatelný důvod, proč byste měl zabít George Bartonu. Myslím, že vím, kdo ho zabil — a Rosemary Bartonovou také.“

„Kdo je to?“

Race řekl zamyšleně: „Je to zvláštní, jak jsme si všichni vybrali jako podezřelé ženy.“ Chvilí mlčel a pak klidně řekl: „Myslím, že vinicí je Iris Marleová.“

Anthony hřmotně odstrčil židli. Tvář mu na okamžik zrudla do fialova — a pak se s úsilím ovládl. Když promluvil, hlas se mu maličko chvěl, ale Anthony se přinutil, aby zněl lehce a posměšně jako vždycky.

„To si musíme rozhodně probrat,“ řekl. „Proč Iris Marleová? A kdyby to byla ona, proč by mi sama od sebe povídala, že upustila papírek od cyankáli pod stůl?“

„Protože věděla, že Ruth Lessingová ji přitom viděla.“

Anthony s hlavou na stranu uvažoval o této odpovědi. Konečně přikývl.

„To by obstálo,“ řekl. „Ale pokračujte. Proč jste na prvním místě podezřívál ji?“

„Má pohnutku,“ řekl Race, „Rosemary zdělila ohromné jmění, z něhož Iris neměla nic dostat. Co my víme, po léta možná bojovala s pocitem, že to není spravedlivé. Byla si vědoma, že všechny ty peníze by připadly jí, kdyby Rosemary zemřela bezdětná. A Rosemary byla skleslá, nešťastná, vyčerpaná po chřipce, tedy v náladě, kdy by výrok soudu, že šlo o sebevraždu, byl beze sporu přijat.“

„Máte pravdu, jen z toho děvčete udělejte zrůdu!“ řekl Anthony.

„Zrůdu ne,“ řekl Race. „Mám další důvod, proč jsem ji podezřívál — snad se vám bude zdát trochu přehnaný — Viktora Drakea.“

„Viktora Drakea?“ podivil se Anthony.

„Zlá krev. Vidíte, neposlušal jsem řeči Lucilly Drakeové nadarmo. Víم všechno o rodině Marleových. Viktor Drake — je spíš špatný než slabý. Jeho matka je slabšího rozumu a neschopná se soustředit. Hector Marle byl slabý, neřestný člověk a opilec. Rosemary,

citově nestálá. V rodině byla slabost, neřest a nestálost. Důvodem je tu vrozený sklon.“

Anthony si zapálil cigaretu. Ruce se mu chvěly.

„Nevěříte, že i ze slabého nebo špatného kmene může vypučet zdravý květ?“

„Samozřejmě že může. Ale nejsem si jist, že Iris Marleová je zdravý květ.“

„A mé slovo neplatí,“ řekl Anthony pomalu, „protože jsem do ní zamilován. George jí ukázal ty dopisy a ona propadla panice a zabila ho? Tak se to stává, ne?“

„Ano. V jejím případě by převládla panika.“

„A jak vpravila jed do Georgeovy sklenice?“

„To přiznám, že nevím.“

„To jsem rád, že je také něco, co nevíte,“ řekl Anthony a pohupoval se prudce na židli. V jeho očích byl nebezpečný hněv. „Máte odvahu, když mi tohle říkáte.“

Race klidně odpověděl: „Já vím. Ale považoval jsem za správné, abych tohle řekl.“

Kemp se na oba se zájmem díval, ale nepromluvil. Roztržitě míchal čaj.

„Tak dobrá.“ Anthony se na židli narovnal. „Situace se změnila. Nejde už o to, abychom seděli kolem stolu, popíjeli odpornou bryndu a probírali akademické teorie. Tenhle případ musí být vyřešen. To bude moje práce — a já to nějak udělám. Musím se do těch věcí, které nevíme, pořádně pustit — protože až je budeme vědět, bude celá věc jasná.“

Zopakuji náš problém. Kdo věděl, že Rosemary byla zavražděna? Kdo to napsal Georgeovi? Proč mu napsal?

A teď co se týče těch vražd. Necháme tu první. Je to příliš dlouho a nevíme přesně, co se stalo. Ale ta druhá se stala před mýma očima. Viděl jsem to. Měl bych proto vědět, jak se stala. Nejvhodnější doba vhodit cyankáli do Georgeovy sklenice byla během kabaretu — ale to se nemohlo stát, protože hned po kabaretu se ze sklenice napil. Viděl jsem ho pít. Potom, když se napil, nikdo do jeho sklenice nic nedal. Nikdo se jeho sklenice nedotkl, a přesto když pil podruhé, byla plná cyankáli. Nemohl být otráven, a přece otráven byl! V jeho

sklenici bylo cyankáli — ale nikdo ho tam nemohl dát! Rozumíte tomu?“

„Ne,“ odpověděl vrchní inspektor Kemp.

„Ano,“ řekl Anthony. „Ted' celá ta věc přechází v kouzelnický trik nebo v duchařinu. Vyložím ted' svou duchařskou teorii. Zatímco, tančíme, Rosemarin duch se vznáší blízko Georgeovy sklenice a vhodí do ní obratně zhmotněné cyankáli — každý duch může přece udělat cyankáli z ektoplazmy. George se vrátí, připije jí a — ach, bože!“

Oba na něj zůstali koukat. Držel se rukama za hlavu. Ve zřejmých duševních mukách se kolébal sem tam. Řekl: „To je ono... ta kabelka... ten číšník...“

„Číšník?“ zpozorněl Kemp.

Anthony zavrtěl hlavou.

„Ne, ne. Nemám na mysli to co vy. Předtím jsem si myslel, že to, co potřebujeme, je číšník, který číšník nebyl. Místo toho jsme měli číšníka, který byl vždycky číšníkem — a číšníka pikolíka nejlepší třídy — s andělskou tvářičkou — číšníka mimo podezření. A je dosud mimo podezření — ale zahrál svou roli! Ach bože, zahrál hlavní roli.“

Podíval se na ně.

„Nechápete? Číšník mohl otrávit šampaňské, ale náš číšník to neudělal. Nikdo se Georgeovy sklenice nedotkl, a přece byl George otráven. Jedna sklenice! A sklenice! Georgeova sklenice! George! Dvě rozdílné věci. A peníze — spousta peněz! A kdo ví — možná i láska? Nedívejte se na mě, jako bych byl blázen. Pojd'te, ukážu vám to.“

Odstrčil židli, vyskočil a chytil Kempa za paži.

„Pojd'te se mnou.“

Kemp vrhl lítostivý pohled na nedopitý čaj.

„Musím zaplatit,“ zabručel.

„Ne, ne, budeme v mžiku zpátky. Pojd'te. Musím vám o ukázat venku. Pojd'te, Racei.“

Odstrčil stůl a hnál je do haly.

„Vidíte tam tu telefonní budku?“

„Ano.“

Anthony hmatal po kapsách.

„Zatraceně, nemám dvoupenci. Nevadí. Rozmyslel sem si to, radši to takhle dělat nebudu. Pojd'te zpátky.“

Vrátili se do kavárny, nejdřív Kemp, za ním Race a Anthony, který měl ruku na plukovníkově paži.

Kemp se zamračeně posadil a uchopil svou dýmku. Opatrně do ní foukl a začal se v ní štourat vlásenkou, kterou vytáhl z kapsy u vesty.

Race se zamračeně díval na Anthonyho a na jeho tváři se zračil údiv. Opřel se dozadu, uchopil svůj šálek a vypil zbývající tekutinu.

„Sakra, je v tom cukr!“ řekl zuřivě.

Pohlédl přes stůl a setkal se s Anthonyho úsměvem, který se pomalu rozšiřoval.

„No ne,“ řekl Kemp, když usrkl ze svého šálku. „Co tohle u čerta je?“

„Káva,“ řekl Anthony. „Myslím, že vám chutnat nebude. Mně nechutnala.“

KAPITOLA 13

Anthony měl radost, když v očích obou svých druhů uviděl blýsknout okamžité porozumění.

Jeho uspokojení však dlouho netrvalo, protože ho napadla další věc a bylo mu, jako by dostal ránu do hlavy. Vypravil ze sebe: „Panebože — to auto!“

Vyskočil.

„Byl jsem blázen — idiot! Řekla mi, že ji málem zajelo auto — a já jsem skoro neposlouchal. Pojd'te rychle!“

Kemp připomněl: „Řekla, že půjde rovnou domů, když odcházela z Yardu.“

„Ano. Proč jen jsem s ní nešel?“

„Kdo je v domě?“ zeptal se Race.

„Byla tam Ruth Lessingová, čekala na paní Drakeovou. Možná že ještě spolu projednávají pohřeb.“

„A ještě mnoho jiných věcí, pokud znám paní Drakeovou,“ řekl Race. Pak náhle dodal: „Má Iris ještě nějaké jiné příbuzné?“

„Pokud vím ne.“

„Myslím, že vím, co vás napadlo. Ale je to fyzicky možné?“

„Myslím, že ano. Uvažte sám, čemu všemu se uvěřilo na základě slov jednoho člověka.“

Kemp platil účet. Všichni tři se rychle vyhrnuli ven, jakmile Kemp řekl: „Myslíte, že jí hrozí nebezpečí? Iris Marleové?“

„Myslím, že ano.“

Anthony klel a přivolal taxi. Všichni tři muži nasedli a šofér dostal příkaz, aby jel co nejrychleji na Elvaston Square.

Kemp řekl pomalu: „Mám o tom zatím jen povšechný názor. Farradayovi z toho tedy vypadli.“

„Ano.“

„To jsem rád. Ale tak brzy k dalšímu pokusu o vraždu jistě nedojde?“

„Čím dřív, tím líp,“ řekl Race. „Dřív než by byla možnost, že přijdem na správnou stopu. Do třetice všeho dobrého — tím se bude řídit.“ A dodal: „Iris Marleová mi před paní Drakeovou řekla, že si vás vezme, hned jak budete chtít.“

Mluvil v křečovitých útržcích, protože taxikář vzal jejich příkaz doslova, bral ostře rohy a frčel si to mezi ostatními vozy s náramným nadšením.

Když se ve finiši dostal na Elvaston Square, zastavil s hrozným trhnutím před domem.

Elvaston Square vypadalo mírumilovněji než jindy.

Anthony, který s námahou nabyt zase svého chladného chování, zašeptal: „To je jako ve filmu. Člověk si tak trochu připadá jako blázen.“

Ale už byl na posledním schodě a zvonil, zatímco Race platil taxíka a Kemp vystupoval po schodech.

Služebná otevřela.

Anthony se ostře zeptal: „Vrátila se slečna Iris?“

Evansová vypadala trochu překvapeně.

„Ano, pane. Vrátila se před půlhodinou.“

Anthony s ulehčením vydechl. Všechno v domě bylo tak tiché a normální, že se styděl za svůj nedávný přehnaný strach.

„Kde je?“

„Myslím, že v salóne s paní Drakeovou.“

Anthony kývl a bral to rychle po schodech nahoru a Kemp těsně za ním.

V salónu se Lucilla Drakeová, která v tlumeném elektrickém světle vypadala mírumilovně, hrabala v tajných zásuvkách psacího stolu s nadějným zaujetím teriéra a hlasitě si mumlala: „Bože, bože, kam jsem jen dala dopis paní Marshamové? Kdepak jen...“

„Kdepak je Iris?“ zeptal se Anthony přísně.

Lucilla se obrátila a zůstala na něj koukat.

„Iris? Ta — to tedy promiňte!“ Napřímila se. „Smím vědět, kdepak vy jste?“

Race se vynořil za ním a Lucillina tvář se vyjasnila. Neviděla ještě inspektora Kempa, který vešel do pokoje třetí.

„Ale panebože, pan plukovník! To je od vás hezké, že jste přišel! Škoda, že jste nepřišel trochu dřív — byla bych se s vámi ráda poradila o zařízení pohřbu — mužská rada je tak cenná — a já jsem opravdu tak rozrušená, jak jsem říkala slečně Lessingové, že opravdu nemůžu ani myslet — a musím říct, že slečna Lessingová byla tento-

krát moc milá a nabídla se, že to bříme sejme z mých beder — jenom, jak velice rozumně řekla, já bych samozřejmě měla nejspíš vědět, které kostelní písně měl George rád — ne že bych to opravdu věděla, protože George, obávám se, moc do kostela nechodil — ale samozřejmě jako žena duchovního — chci říct vdova — vím, co je vhodné —“

Race využil okamžiku odmlčení a rychle se zeptal: „Kde je slečna Marleová?“

„Iris? Přišla před chvílí domů. Říkala, že jí bolí hlava, a šla rovnou do svého pokoje. Víte, mladá děvčata dneska moc nesnesou — jedí málo špenátu — a zřejmě nechce mluvit o zařizování pohřbu, ale koneckonců někdo ty věci zařídit musí — a člověk chce mít pocit, že všechno bylo uděláno co nejlépe a že mrtvému byla prokázána patřičná úcta — ne že bych si myslela, že pohřební auto je na poslední cestu důstojné — ale víte, co chci říct — to není, jako když byli koně s dlouhými černými ohony — ale řekla jsem ovšem, že je to docela v pořádku, a Ruth — řekla jsem jí Ruth a ne slečna Lessingová — a já jsme to ohromně zvládly, a Iris to všechno mohla nechat na nás.“

Kemp se zeptal: „Slečna Lessingová odešla?“

Zatímco se proud řeči paní Drakeové valil dál, Anthony tiše vykouval ze dveří. Dostal se z pokoje dřív, než Lucilla náhle přerušila své vyprávění a zeptala se: „Kdopak byl ten mladík, co s vámi přišel? Hned jsem si neuvědomila, že jste ho přivedl. Myslela jsem si, jestli to není jeden z těch hrozných novinářů. Měli jsme s nimi tolik nepříjemností.“

Anthony ryhle běžel po schodech nahoru. Když uslyšel za sebou kroky, otočil hlavu a zašklebil se na vrchního inspektora Kempa.

„Vy jste taky utekl? Chudák starý Race!“

Kemp zamumlal: „V tomhle on se vyzná. Já na tyhle věci nejsem.“

Byli v druhém poschodí a právě se chystali do třetího, když Anthony zaslechl lehké kroky, jak někdo schází dolů. Zatahl Kempa do přilehlé koupelny.

Kroky se vzdalovaly směrem dolů.

Anthony se vynořil z koupelny a vyběhl nahoru po schodech. Jak věděl, Irisin pokoj byl ten malý vzadu. Zaklepal lehce na dveře.

„Hej — Iris.“ Neozvala se žádná odpověď — a tak klepal a volal dál. Pak zkusil kliku, ale zjistil, že dveře jsou zamčené.

Ted' už začal opravdu neodbytně tlouct na dveře.

„Iris — Iris —“

Na chvilku přestal a pohlédl na zem. Stál na jedné z těch vlněných staromódních rohožek, které byly dělány tak, aby zapadly zvenčí ke dveřím a zabraňovaly průvanu. Tahle byla těsně u dveří. Anthony ji odkopl. Prostor dole pode dveřmi byl dost široký — dveře byly seříznuty patrně pro koberec, aby nebylo vidět nabarvená prkna.

Shýbl se ke klíčové dírcce, ale nic neviděl. Najednou však zdvihl hlavu a začíchal. Pak si lehl na zem a přitiskl nos ke škvíře pode dveřmi.

Vyskočil a vykřikl: „Kempe!“

Po vrchním inspektorovi však nebylo ani stopy. Anthony znovu křikl.

Po schodech však přiběhl plukovník Race. Anthony mu nedal příležitost promluvit. Řekl: „Plyn — uniká tam plyn! Musíme vylomit dveře.“

Race byl mohutný muž. S Anthonym rychle zdolali překážku. Zámek s praskáním povolil.

Na okamžik ucouvli, pak Race řekl: „Je tamhle u krbu. Vběhnu tam a vyrazím okno. Vy ji vynesete.“

Iris Marleová ležela u plynových kamen — s ústy a nosem u plynové roury.

Za minutu nato Anthony a Race, kteří se dusili a kašlali, položili bezvědomou dívku na chodbu ke schodům do průvanu od okna.

Race řekl: „Budu ji křísit. Vy sežeňte rychle doktora.“

Anthony letěl dolů ze schodů. Race za ním volal: „Nedělejte si starosti. Myslím, že bude v pořádku. Dostali jsme se sem včas.“

V hale Anthony vytočil číslo a mluvil do telefonu, rušen výkřiky Lucilly Drakeové, které se ozývaly za ním.

Nakonec položil telefon a řekl s úlevou: „Chytil jsem ho. Bydlí zrovna naproti tady na náměstí. Bude tu za pár minut.“

„— ale já musím přece vědět, co se stalo! Je Iris nemocná?“

To bylo poslední Lucillino zakvílení.

Anthony řekl: „Byla ve svém pokoji. Dveře byly zamčené. Hlavu měla u plynových kamen a plyn byl puštěn naplno.“

„Iris?“ Paní Drakeová pronikavě vykřikla: „Iris že spáchala sebevraždu? To není možné. Ne, tomu nevěřím.“

Anthony se objevil na rtech jeho starý posměvačný úsměv.

„Nemusíte tomu věřit,“ řekl. „Není to pravda.“

KAPITOLA 14

„A teď mi to, prosím tě, Tony, všechno pověz.“

Iris ležela na pohovce a odvážné listopadové slunce hrdě zářilo za okny Bartonova venkovského domu.

Anthony se podíval na plukovníka Race, který seděl na okenním rámu a sympaticky se šklebil.

„Musím přiznat, Iris, že jsem na tenhle okamžik čekal. Jestli někomu brzy nepovím, jak jsem byl chytrý, tak prasknu. Nebudu dělat skromného. Budu se nestydatě vychloubat a dělat vhodné pauzy, abys mohla říkat ‚Anthony, to bylo od tebe chytré,‘ nebo ‚Tony, ty jsi báječný,‘ nebo něco podobného. Tak začínám! Slyšte, slyšte!

Celá ta věc vypadala vcelku dost jednoduše. Chci říct, že to vypadalo jako jasný případ příčiny a následku. Rosemarina smrt, která byla nejdříve uznána za sebevraždu, sebevraždou nebyla. George se stal podezřívavý, začal pátrat, blížil se patrně pravdě, a nežli mohl vraha odhalit, byl sám zavražděn. Souvislost, můžu-li to tak vyjádřit, se mi zdá dokonale jasná.

Ale zároveň jsme narazili na některé zřejmé rozpory. Jako: A. George nemohl být otráven. B. George byl otráven. Dále: A. Nikdo se nedotkl Georgeovy sklenice. B. S Georgeovou sklenicí někdo něco dělal.

Ve skutečnosti jsem přehlížel jeden významný fakt — různé použití přídatného jména přivlastňovacího. Georgeovo ucho je beze sporu Georgeovo ucho, protože je přirostlé k jeho hlavě a nemůže být odstraněno bez chirurgické operace! Ale když mám na mysli Georgeovu sklenici nebo Georgeův šálek, pak si začínám uvědomovat, že tím myslím opravdu něco velmi neurčitého. To, co si opravdu myslím, je sklenice nebo šálek, z něhož George naposled pil a která nebo který se ničím neliší od jiných sklenic nebo šálků stejného vzoru.

Abych vám to objasnil, udělal jsem pokus. Race pil čaj bez cukru, Kemp pil čaj s cukrem a já pil kávu. Na první pohled měly všechny tři tekutiny stejnou barvu. Seděli jsme u malého stolku s mramorovou deskou a kolem bylo několik dalších kulatých mramorových stolků. Pod záminkou, že mě napadlo něco, co je třeba naléhavě vy-

řídít, vyběhl jsem oba ostatní, aby vstali a šli do haly, a přitom, jak jsme odcházeli, jsem posunul židli a rovněž se mi podařilo posunout Kempovu dýmku ležící u jeho talíře k mému talíři do téže polohy, aniž mě viděl. Jakmile jsme byli venku, vymluvil jsem se a vrátili jsme se zpátky. Kemp šel o něco napřed. Přisunul si židli ke stolu a posadil se k talíři, u něhož ležela jeho dýmka. Race si sedl napravo od něho jako předtím a já nahoru — ale všimněte si, co se stalo — objevily se nové protiklady A a B. A. V Kempově šálku je slazený čaj, B. V Kempově šálku je káva. Dvě protikladná tvrzení, která nemohou být obě pravdivá — ale která jsou obě pravdivá. Chybný výraz je Kempův šálek. Kempův šálek, když Kemp odešel od stolu, a Kempův šálek, když se Kemp vrátil ke stolu, není jeden a týž šálek.

A to se, Iris, stalo tu noc v Luxembourg. Po kabaretu, když jste všichni šli tančit, jsi upustila kabelku. Číšník jí zvedl — ale nebyl to číšník, který obsluhoval u našeho stolu a který by věděl, kde jsi seděla — ale jiný číšník, horlivý, uspěchaný malý číšník, kterého každý sekýroval, který běžel s omáčkou a rychle se shýbl, zvedl kabelku a položil ji vedle talíře — ve skutečnosti vedle talíře nalevo od tvého talíře. Ty a George jste se vrátili první a šli jste bez uvažování přímo k místu označenému tvou kabelkou — právě tak jako šel Kemp k místu označenému jeho dýmkou. George se posadil na místo, o němž si myslel, že je jeho, po tvé pravici. A když navrhl přípitek na památku Rosenrary, pil ze sklenice, o níž si myslel, že je jeho, ale která byla ve skutečnosti tvou sklenicí — ze sklenice, do níž mohl být docela snadno dán jed bez jakéhokoli kouzelnického triku, protože jediná osoba, která nepila po kabaretě, musela být ta, na jejíž zdraví se pilo!

A teď když se na celou věc podíváme znovu, vypadá docela jinak! Ty jsi zamýšlená oběť, ne George! Takže to vypadá, že to George odnesl za tebe. Kdyby to bylo šlo podle plánu, svět by se na to díval jinak. Jako na opakování večírku před rokem — a opakování sebevraždy. Lidé by jasně řekli, sebevražedné sklony v rodině! V tvé kabelce byl nalezen kousek papírku obsahující cyankali. Jasný případ! Ubohému děvčeti nešla z mysli sestřina smrt. To je moc smutné — ale tyhle bohaté dívky jsou často hodně neurotické!“

Iris ho přerušila. Zvolala: „Ale proč by mě chtěl nikdo zabít? Proč? Proč?“

„Ale pro ty krásné peníze, anděli! Peníze, peníze, peníze! Po Rosemarině smrti připadly tobě. A teď, dejme tomu, že bys zemřela — neprovdaná. Co by se potom s těmi penězi stalo? Odpověď zní, že by je dostala tvá nejbližší příbuzná — tvá teta Lucilla Drakeová. Ale podle toho, co o milé dámě vím, dovedu si dost těžko představit Lucillu Drakeovou jako vražedkyni. Ale není tu ještě někdo, kdo by měl z tvé smrti prospěch? Ale ovšem že je. Viktor Drake. Jestli bude mít Lucilla Drakeová peníze, bude to přesně tak, jako by je měl Viktor — o to se Viktor postará! Vždycky dovedl se svou matkou dělat, co chtěl. A považovat Viktora Drakea za vraha není nic obtížného. Po celou dobu, hned od začátku padaly zmínky a poznámky o Viktoru Drakeovi. Byl v pozadí, nezřetelná, neskutečná postava zloducha.“

„Ale Viktor je přece v Argentíně! Je přes rok v Jižní Americe.“

„Že je? Teď přicházíme k tomu, o čem se říká, že je základní zápletkou každého příběhu. ‚Dívka se setká s chlapcem!‘ Když se Viktor setkal s Ruth Lessingovou, tak začal tento příběh. Ovládl ji. Myslím, že se do něho musila pořádně zamilovat. Tyhle klidné, rozumné, zákona dbalé ženy jsou právě ty, které se zamilují do opravdových ničemů.“

Premýšlej chvíli a uvědomíš si, že veškerý důkaz, že Viktor je v Jižní Americe, spočívá na Ruthině slovu. Neověřovalo se to, protože to nebylo důležité. Ruth řekla, že Viktora doprovodila na loď před Rosemarinou smrtí! Ruth v den Georgeovy smrti navrhla, že zatelefonuje do Buenos Aires — a pak vyhodila telefonistku, která by mohla nedopatřením říct, že nic takového Ruth neudělala.

Bylo ovšem lehké teď to ověřit! Viktor Drake přijel do Ria lodí den po Rosemarině smrti. Ogilvie v Buenos Aires neměl v den Georgeovy smrti s Ruth žádný telefonický rozhovor týkající se Viktora Drakea. A Viktor Drake odjel z Buenos Aires do New Yorku před několika týdny. Bylo pro něho snadné zařídit to tak, aby byl v určitý den poslán jeho jménem telegram — jeden z těch dobře známých telegramů žádajících o peníze, který se zdál jasným důkazem, že je mnoho tisíc mil daleko. Místo toho —“

„Co místo toho, Anthony?“

„Místo toho,“ řekl Anthony, napínaje s velkým potěšením posluchače, „seděl v Luxembourggu u vedlejšího stolu s hovornou blondýnkou!“

„Snad to nebyl ten odporný ohava?“

„Žluté trudovité pleti a krví podlitých očí lze nalíčením docílit snadno a hned je člověk úplně jiný. Z naší společnosti (kromě Ruth Lessingové) jsem vlastně já jediný člověk, který kdy viděl Viktora Drakea — a já ho pod tímhle jménem nikdy neznal! A ještě jsem k němu seděl zády. Když jsme vešli do koktajlového salónku, domníval jsem se, že poznávám muže, kterého jsem znal z vězení — Monkeyho Colemana. Ale protože jsem teď vedl vysoce úctyhodný život, nepřál jsem si příliš, aby mě poznal. Ani na okamžik mě nenapadlo, že by Monkey Coleman měl co dělat s tímhle zločinem — a ještě méně, že on a Viktor Drake jsou jedna a tatáž osoba.“

„Ale nechápu, jak to udělal.“ Teď se chopil slova plukovník Race: „Naprosto snadno. Během kabaretu šel k telefonu kolem našeho stolu. Drake býval hercem a ještě něčím důležitějším — číšníkem. Nalíčit se a zahrát Pedra Moralese byla pro herce hračka, ale pohybovat se kolem stolu, napodobit chůzi a držení těla číšníka, nalévat do sklenic šampaňské, to vyžadovalo určitou znalost a dovednost, kterou mohl mít jen člověk, který opravdu číšníkem byl. Neobratný pohyb by upoutal k němu pozornost, ale jako číšníka bona fide si ho z vás nikdo nevšiml nebo ho neviděl. Dívala jste se na kabaret a nevšimla jste si číšníka, který je součástí restauračního zařízení.“

Iris se zeptala váhavým tónem:

„A Ruth?“

Anthony odpověděl: „Byla to ovšem Ruth, kdo dal do tvé kabelky balíček od cyankáli — pravděpodobně v šatně na začátku večere. Udělala to stejným způsobem jako před rokem — s Rosemary.“

„Vždycky se mi to zdálo divné, že George o těch dopisech Ruth nic neřekl. Radil se s ní o všem.“

Anthony se krátce zasmál.

„Samozřejmě, že jí to pověděl — a hned. Věděla, že jí to poví. Proto je také napsala. Pak mu ten jeho ‚plán‘ naplánovala — když ho nejdřív pořádně zpracovala. A tak měla režii v ruce — všechno pěkně připravila na sebevraždu číslo dvě, a kdyby se Georgeovi chtělo

uvěřit, že jsi zabila Rosemary a že jsi z výčitek svědomí nebo z leknutí spáchala sebevraždu — tak by se tím netrápila.“

„A když si pomyslím, že jsem ji měla ráda— že jsem ji měla moc ráda! A doopravdy jsem chtěla, aby si vzala George.“

„Pravděpodobně by mu byla velmi dobrou ženou, kdyby bývala nepadla na Viktora,“ řekl Anthony. „Z toho plyne naučení, že každá vražedkyně byla někdy hodná holka.“

Iris se otrásla: „To všechno pro peníze!“

„Ty nevinátko, kvůli penězům se tyhle věci dělají! Viktor to určitě udělal kvůli penězům, Ruth částečně kvůli penězům, částečně kvůli Viktorovi a částečně, myslím, protože nenáviděla Rosemary. Ano, zašla hodně daleko, když se pak pokusila tě schválně přejet, a ještě dál, když nechala Lucillu v salóně, bouchla předními dveřmi a pak vyběhla nahoru do tvé ložnice. Jak vypadala? Byla vůbec rozčilená?“

Iris uvažovala.

„Myslím, že ne. Jen zaklepala na dveře, vešla dovnitř a řekla, že je všechno zařízeno a že doufá, že se cítím dobře. Já odpověděla, že ano, že jsem jen trochu unavená. A Ruth pak vzala mou velkou baterku a řekla, jaká je to pěkná baterka, a pak už se na nic nepamatuju.“

„To nemůžeš, drahoušku,“ řekl Anthony, „protože tě tou tvou pěknou baterkou pěkně praštila zezadu do hlavy. Pak tě pěkně položila k plynovým kamnům, zavřela okna, pustila plyn, vyšla ven, zamkla dveře a klíč vstrčila pod ně, vlněnou rohožku přitáhla těsně k šterbině, aby nebyl průvan, a seběhla tiše ze schodů. Kemp a já jsme se jen tak tak stačili schovat v koupelně. Vyběhl jsem k tobě a Kemp sledoval slečnu Ruth Lessingovou, bez jejího vědomí, k místu, kde zanechala zaparkované auto, víš, měl jsem předtím pocit, že je něco podezřelého a nezvyklého na tom, jak se Ruth snažila, abychom si zapsali za uši, že přijela autobusem a metrem.“

Iris se otrásla.

„To je hrozné pomyšlení, že někdo byl tak pevně rozhodnut mě zabít. To už mě také nenáviděla?“

„To, myslím, ne. Ale slečna Ruth Lessingová je velmi výkonná mladá žena. Už byla spoluvinicí při dvou vraždách a nehodlala ris-

kovat krk pro nic za nic. Nepochybuju, že Lucilla Drakeová vybreptala, že si mě chceš co nejdřív vzít, a v tom případě nemohla Ruth ztrácet čas. Jak bychom se jednou vzali, byl bych tvůj nejbližší příbuzný já a ne Lucilla.“

„Chudák Lucilla. Je mi jí tak hrozně líto.“

„To nám všem. Je to neškodná, laskavá duše.“

„On je opravdu zatčen?“

Anthony pohlédl na Race, který přikývl a řekl: „Dnes ráno, když vystoupil v New Yorku z letadla.“

„Chtěl si pak Ruth vzít?“

„To byl Ruthin nápad. Myslím, že by to byla prosadila.“

„Anthony — ty peníze mě netěší.“

„Dobrá, drahoušku — uděláme s nimi nějaký dobrý skutek, když budeš chtít. Já mám dost, abychom měli být z čeho živi — abych se mohl postarat o ženu. Rozdáme ty peníze, když budeš chtít — dáme je na dětské domovy nebo na to, aby stařečkové měli tabák zdarma — nebo co abychom financovali kampaň, aby se po celé Anglii vařilo lepší kafe?“

„Něco si nechám,“ řekla Iris. „Kdybych někdy chtěla, abych tě mohla nechat a hrdě odejít.“

„To, myslím, Iris, není to správné předsevzetí, s kterým se vchází do manželství. A mimochodem neřekla jsi ani jednou ‚Tony, to bylo báječné‘ nebo ‚Anthony, to bylo od tebe chytré!‘ “

Plukovník Race se usmál a vstal.

„Jedu teď k Farradayovým na čaj,“ vysvětlil. A zamrkal šibalsky na Anthonyho, když mu říkal: „Vy asi ještě nepůjdete?“

Anthony zavrtěl hlavou a Race vyšel z pokoje. Ve dveřích se zastavil a řekl přes rameno: „Slušný výkon.“

„Tohle je největší britská pochvala,“ řekl Anthony, když se za ním zavřely dveře.

Irisin hlas zněl klidně, když se zeptala: „Myslel si, že jsem to udělala já, ne?“

„Nesmíš mu to mít za zlé,“ řekl Anthony. „Víš, poznal tolik krásných vyzvědaček, které všechny kradly tajné vzorce a vytahovaly tajné informace z generálmajorů, že tím jeho povaha zahořkla a je

zaujatý ve svém úsudku. Myslí si, že za každým případem musí vězet krásná dívka!“

„Jak jsi věděl, že jsem to neudělala, Tony?“

„Asi mi to řeklo mé milující srdce,“ odpověděl nedbale Anthony.

Pak se jeho tvář změnila a náhle zvážněla. Dotkl se malé vázičky vedle Iris, v níž byla jediná větvička rozmarýny se světle fialovým kvítkem.

„Jak to, že v tuhle dobu kvete?“

„To se někdy stává, že některá větvička rozkvete — když je mírný podzim.“

Anthony ji vyndal z vázičky a přiložil ji ke tváři. Přivřel oči a uviděl husté kaštanové vlasy, směřující se modré oči a rudá vášnivá ústa...

Normálním, klidným tónem řekl: „Už tady není, vid?“

„Koho myslíš?“

„Přece víš, koho myslím, Rosemary... Myslím, Iris, že věděla, že jsi v nebezpečí.“

Dotkl se rty křehké zelené větévky a pak ji lehce vyhodil z okna.

„Sbohem, Rosemary, děkuju...“

Iris řekla tiše: „Nezapomeneme, má drahá.“

A pak ještě tišeji: „Prosím, nezapomeň ...“

OBSAH

Kniha I — Rosemary

Kniha II — Na Všechny svaté

Kniha III — Iris

AGATHA CHRISTIE

CYANKÁLI

V

ŠAMPAŇSKÉM

Z anglického originálu „Remembered Death“, vydaného poprvé v Anglii pod názvem „Sparkling Cyanide“ (Pocket Books, New York), přeložila Eva Ruxová. Ilustroval Pavel Sivko. Typografie Oldřich Hlavsa. Vydal Československý spisovatel v Praze roku 1980 jako svou 4461. publikaci.

Odpovědná redaktorka Evženie Drmolová. Výtvarný redaktor Rostislav Vaněk. Technický redaktor Václav Oulík.

Vytiskla Státní tiskárna, n. p., závod 1, Praha 1, Karmelitská 6.

Stran 232. AA 10,95 (text 10,57, il. 0,38),

VA 11,24. 605/22/825.

13/34. Vydání první.

Náklad 70 000 výtisků.

22-002-80.

Kčs 17,-

EDICE SPIRÁLA